

« ΛΜΑ ΕΤΕΛΕΙΟΝΝ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ... »

(Σελ. 132)

Η ΦΩΛΕΑ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ

[Συνέχεια και τέλος: ἴδε σελ. 121.]

Κανείς ἀληθῶς στρατιωτικὸς δὲν ἤρμοζε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν στρατὸν εἰς τοιαύτην περίστασιν. Ἡ σκέψις αὐτὴ δὲν ἦλθεν εἰς κανένα, οὐδ' εἰς τὴν μικρὰν Καλυψῶ.

Ὁ πατὴρ τῆς τῆ εἶπεν ὅτι θὰ ἐπανεῖλθῃ ἀμέσως ἡμετελειώσῃ ἢ κατὰ τῆς Ῥωσσίας ἐκστρατείας, καὶ ὅτι τότε πλέον δὲν θὰ ἀποχωρισθοῦν διόλου.

Νὰ μὴ ἀποχωρισθοῦν διόλου! τί γλυκεῖα ἐλπίς! ἀλλὰ πρὸ τούτου, τί σκληρὸς ἀποχωρισμὸς! Τὸ προσκεφάλον τῆς δυστυχούς Καλυψῶς ἐδρέχετο κάθε

νόκτα ἀπὸ τὰ δάκρυά τῆς, καὶ οὔτε αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ πατρὸς τῆς ἠδύνατο νὰ τὴν καταπραΰνουν.

Μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὴν διασκεδάσῃ ἐνοικίασεν ἡ θεὰ τῆς δι' ὀλίγους μῆνας τὴν Λευκὴν οἰκίαν, καὶ ἠύχαριστῆθῃ πολὺ ὅτι ἦσαν ἐκεῖ πλησίον τὰ δύο ἐκεῖνα καλὰ παιδιὰ, τὰ ὁποῖα θὰ διασκεδάζον τὴν μελαγχολίαν τῆς ἀνεψιῶς τῆς.

Τὴν ἀνοιξὶν οἱ μικροὶ ἐπισκέπται ἐπισκέφθησαν πολλάκις τὴν Λευκὴν οἰκίαν.

Ἡ μάμμη εἶχε φροντίσει ν' ἀνοιχθῇ μία θύρα

εις την φραγήν και μίαν ή δύο φορές ή Καλυψώ, ή οποία έφαινετο όλως εν περισσότερον μελαγχολική, έπροχώρησεν έως εκεί. Είχε περάσει το δάσος συνοδευομένη από τους δύο φίλους της, και μετέβαιναν έως εις την είκίαν της μάμμης, όπου την υπεδέχοντο με αγάπην οσάκις το συμπαθητικόν ωχρόν πρόσωπόν της έφαινετο πλησίον του τριανταφυλλένου προσώπου της Έλένης.

5.

ΤΟ ΟΠΟΙΣΤΑΣΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Έν θερμόν άπομεσήμερον του Ιουνίου, ο ήλιος έλαμπεν ακτινοβόλος εις τον καταγάλανον ουρανόν ποικίλα άνθη έστόλιζον με τά ζωηρά χρώματά των τον πράσινον κήπον της μάμμης.

Η Καλυψώ, ένθαρρυνθείσα από τον ώραιον εκείνον καιρόν, διήλθε μόνη έλον εκείνο το διάστημα το όποτον έχώριζε την Λευκήν οικίαν από τον είκισκον της μάμμης.

Εδρε δε την μάμμην καθήμενην πλησίον του χαμηλού παραθύρου της μικρής αίθουσής, και άφ' ου την έχαιρέτισε με χάριν, κατά την συνήθειάν της, έκυψε από το παράθυρον διά να ιδή μέσα εις το δωμάτιον.

— Δέν θά έλθετε λοιπόν, σκληρά παιδιά; ειπεν ιδούσα εις το δωμάτιον τον Ανδρέαν και την Έλένην σās έπερίμενα από το πρωί και άφ' ου δέν σας είδα να έλθετε έτρεξα να σας είδοποιήσω. Έλάτε, το χόρτον είνε τόσο άπαλόν και το ποτάμι τόσο δροσερόν! είνε γεμάτον φαράκια. Ανδρέα, δέν έχεις διάβσει να φαρύσῃς;

— Δέν είμπορεί να έξέλθῃ, ειπεν η Έλένη ύψώσασα τους οφθαλμούς της· μαλόνει με τον καιρόν. Άκουσε επάνω εις την έστίαν: Τίτ, τάν, τίτ, τάν! ο καιρός έπίτει τα χρυσά του νομίσματα.

— Τί χρυσά νομίσματα έννοεις, Έλένη;

— Α! ένόμιζες ότι αυτός ο κρότος ήτο απλώς το τίτ τάν του ώρολόγιου; Καθόλου! είνε τα λεπτά, τα μικρά χρυσά νομίσματα του καιρού τα όποια πίπτουν και σωρενονται. Τίτ, τάν, περνούν και ο Ανδρέας τα χάνει όλα.

— Μην άκούης την Έλένην, ειπεν ο Ανδρέας: Όλω άνόητα πράγματα θέλει να διηγῆται. Η αίτια που με κρατεί μέσα είνε αυτή ή όχληρά γραμματική. Άφ' ου έχει ψάρια το ποτάμι έπρεπε να πιάσης μερικά και να μοί τα φέρης.

Ο Ανδρέας δέν έσήκωσε τους οφθαλμούς του δια να ειπῆ τās λέξεις ταύτας. Έκάθητο στηρίζων τους δύο άγκυλάς του επί της τραπέζης και παρατήρει με δυσηρεστημένον βλέμμα την γραμματικήν του, πλέον ξεσχισμένην παρ' όσον είνε συνήθως τα βιβλία ενός μαθητού.

— Η Έλένη έχει δικαίον, ειπεν η μάμμη· τί

λεπτά της ώρας δέν είνε ιδικά μας· μά; δίδονται δανεικά. Δέν το είξεύρετε λοιπόν, παιδιά μου, ότι ο καιρός παίρνει όπισω με το ένα χέρι του, ότι δίδει με το άλλο; Όσον διαρκεί ή ήμέρα τα μικρά χρυσά λεπτά πίπτουν εν προς εν εις το θυλάκιόν μας, άλλα δέν μένουν διόλου, διότι ο καιρός τα ξαναπαίρνει δια να βάλῃ επάνω των το σημεϊόν το όποτον άρμόζει εις αυτά αναλόγως της χρήσεως την όποιαν εκάμαμεν, και άμα έλθῃ ή νύξ κάμνει τον λογαριασμόν του καθενός.

— Ο λογαριασμός του Ανδρέα, ειπεν η Καλυψώ γελῶσα, ποτέ δέν θα είνε δύσκολος να γίνῃ, διότι άφίνει πάντοτε να χάνωνται τα μικρά χρυσά νομίσματα που του δαιρίζει ο καιρός.

— Ναι, ειπεν η μάμμη, θέσασα την χειρά της επί της βοστρυχωτής κεφαλής του Ανδρέα· άλλα γνωρίζω ένα πράγμα χειρότερον άκόμη από το να χάνῃ κανείς τον καιρόν του, και τουτο είνε να τον μεταχειρίζεται εις το να κάμνῃ κακά πράγματα. Είνε πολύ άυστηρός γέρον, παιδιά μου, ο γέρον καιρός όπως τον ζωγραφίζουν με το άμμόμετρόν του, το δρέπανόν του, τα στακτερά πετά του και το φαλακρόν μέτωπόν του.

— Άυστηρός και κακός, διεξοφῃ η Έλένη.

— Όχι, κόρη μου, δέν είνε κακός, είνε δικαίος, και αν κρατῇ λογαριασμόν δια τās κακās πράξεις, κρατεί και δια τās καλās. Σήκω, Ανδρέα, προσέθηκε η μάμμη, πήγαινε να τελειώσης τα μαθήματά σου εις το δωμάτιόν σου, δια να μή σ' έμποδίζῃ η φλυαρία μας από την μελέτην σου· όταν θα τελειώσης θα έχης περισσότεραν διάθεσιν, και αν σπεύτης όλιγον, θά σου μείνῃ, πιστεύω, καιρός να παίξῃς και με την Καλυψώ.

Ο Ανδρέας μετέβη εις το δωμάτιόν του και επί μίαν στιγμήν σιωπή επέκράτησεν εις την μικράν αίθουσαν.

Η Καλυψώ έφαινετο λυπημένη.

— Τί έχεις, κόρη μου; τῆ ειπεν η μάμμη.

— Θαρῶ, ειπεν, ότι χάνω άκόμη περισσότερον καιρόν παρ' ο Ανδρέας, διότι δέν κάμνω τίποτε εγώ όσον περιμένω τον πατέρα μου. Όχι μελετώ πολύ, ειπε, όταν επιστρέψῃ... άλλα τα λεπτά τα όποια θα έχω χάσει έως τότε δέν θα μου τα ξαναδώτῃ ο καιρός.

— Περήμενε με ύπομονήν, καλή μου Καλυψώ, να σ' εύρη μεγάλην και δυνατήν ο πατέρας σου· ο καιρός τον όποτον περνῶς συλλογιζομένη με αγάπην τον πατέρα σου δέν είνε χαμένος καιρός.

— Έχω ύπομονήν, απέκρινῃ ζωηρως το κοράσιον, έχω επίσης και έλπίδα. Ο πατέρας θα επιστρέψῃ ύγιής. Αν έπληγόνετο, είμαι βεβία, ειπε σφίγγων δύνατά την μικράν της χειρά επί της καρδιάς της, αν έπληγόνετο θα το ήσανόμην εδώ.

Η συνδιάλεξις έξηκολούθησε και μετ' όλιγον ώραν έφάνῃ ο Ανδρέας, τελειώσας το μάθημά του και άφήσας την κακοδιαθεσίαν του.

— Να που ήλθες, αρχιοκνηρέ! ειπεν η Έλένη.

— Η Έλένη άράγε δέν έφάνῃ ποτέ όκνηρά ώστε δαικνύει τόντην προθυμίαν να κατηγορήσῃ τον αδελφόν της; ήρώτησεν η μάμμη.

— Μή την μαλόνετε, μάμμη, ύπέλαθεν ο Ανδρέας, προθύμως πάντοτε να υπερακρίβηται την αδελφήν του· έπληξεν άρκετ' εξ αίτίας μου, έπειδή μόνον και μόνον δια να με περιμένη δέν έχει έξέλθει.

— Την πληξῖν δέν την φοβοῦμαι εγώ, ειπεν η Έλένη· αν με πλησιάζῃ, την διώχω.

— Με τί; ειπεν ο Ανδρέας.

— Με την βελόνην μου.

— Πολύ όρθά, προσέθηκε η μάμμη· η βελόνη είνε το καλλίτερον όπλον με το όποτον τα κοράσια είμποροῦν να πολεμήσουν την κακίην αυτήν πληξῖν.

— Ω! ειπεν η Καλυψώ, είμαι βεβαία ότι κάτω άπ' αυτό καμία ιστορία πάλιν κρύπτεται· διηγῆθητέ την, σās παρακαλώ, μου άρξουν τόσο πολύ αι ιστορίαι!

Η μάμμη έπροτίμα να στείλῃ τα παιδιά να παίξουν επάνω εις την χλόην· άλλ' όταν ειζε τον φλογερόν ήλιον του Ιουνίου να ρίπῃ τās καυστικας αινιάς του επί της άμμου των δενδροστοιχιών και να κάμνῃ κοκκινώτερα τα κόκκινα άνθη των γερανίων, έσκέφθη ότι η μεγάλη θερμότης ήδύνατο να βλάψῃ την Καλυψώ, και ήρχισε την ιστορίαν ως εξής:

« ΤΟ ΟΠΟΙΣΤΑΣΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

«— Έλα δά, όκνηρά, έμβα εις το σπίτι· να! πίπτει δροσιά, ειπεν ο θεός Κλεισθένης βλέπων την Μίναν άκουσιμμένην κάτω από μίαν σιάδα πασχαλειών. Τι έκαμες σήμερα; Ωνειρεύθῃς κ' ένομιήθῃς όπως πάντοτε. Νομίζεις ότι ο καιρός σε λημονεί;

« Η Μίνα έσηκώθη νοχελως χωρίς ν' άποκριθῇ και έμβῆκεν εις την μικράν αίθουσαν όπου έπαιζον αι μικραι αδελφαι της.

«— Να, η Μίνα επιστρέφει! άνέκραξε το εν των μικρών παιδιών. Πόσον γρήγορα περῶ ο καιρός! ίσως διότι έχει μεγάλην πετρά, δέν είνε έτσι, Μίνα;

«— Είστε πολύ εύτυχεις να νομίζετε ότι ο καιρός περῶ γρήγορα· εγώ εύρίσκω ότι περῶ πολύ άργά, άπήνησεν η Μίνα, και έπήγε κ' εκάθησε πλησίον του παραθύρου, όπου άκουμήσασα την κεφαλήν εκί της χειρός της παρεδόθη εις μίαν από τās συνήθης όνειροπολήσεις της.

« Είς το μέσον των βεμβασμώντης, ένόμισεν ότι ήκουσε φωνάς αι όποται εκραύβαζον με τόνον περιφρονήσεως:

«— Σκλάβα! σκλάβα!

« Έξήτασε τριγύρω δια να ιδῇ εις ποιον άπετεινοντο εκείναι αι λέξεις, και είδεν ότι άπετεινοντο εις αυτήν.

«— Εγώ σκλάβα! ειπε· και τίνος;

«— Της πληξῖως και της μητρός της, της άργίας. Και αι φωναί έξηκολούθησαν δυνατώτερα και άπειλητικώτερα: Σκλάβα! Σκλάβα!

«— Η Μίνα έφυγε. Κατόπιν από πολύ τρελλόν τρέξιμον έφθασεν εις μίαν μεγάλην αίθουσαν όπου ύψηλός τις γέρον επώλει βελόνας εις εν μικρόν παιδίον.

« Η αίθουσα είχεν όλως διάλου παράδοξον όψιν, ήτο έντελως στρωμένη με βελόνας παντός είδους, από τās πετρίνας βελόνας, τās όποιας κατασκευάζον εις την πετρίνην έποχήν, από τās βελόνας τās σχηματιζομένας με κόκκαλον φαρτού ή άκανθαν, τās όποιας μεταχειρίζονται οι άγγρι, έως τās λεπτάς χαλυθδίνιας βελόνας τās όποιας κατασκευάζουν τα εργοστάσια της Άγγλίας και Γαλλίας· βελόνας δια ράψιμον, βελόνας δια στρήψωμα, βελόνας του μαλλιού, βελόνας του πλεξιματος· από όλα τα είδη ήσαν εκεί.

« Είς κάθε στιγμήν νέοι επισκέπται εισήρχοντο εις την αίθουσαν· ο γέρον επήγγαινε προς ύποδοχήν των, έλάμβανε, χωρίς να ειπῇ τίποτε, τās βελόνας τās όποιας τῶ παρουσίαζον, τās συνετρέφε, τās έσκωρίαζε, και τās έθραυεν εκτελών εν σιωπή και άκαταπαύτως το έργον του της καταστροφής.

« Η Μίνα τον παρατήρει καταφοβισμένη, και ήτο έτοιμος να φύγῃ δε το μικρόν παιδίον έπλησιάσεν εις αυτήν, και τη ειπε:

«— Άπ' αυτόν όλα άποθνήσκουν, άλλα και άπ' αυτόν όλα ξαναγίνονται.

« Την στιγμήν εκείνην ο γέρον έστράφη προς την Μίναν:

«— Σκλάβα! Σκλάβα! άνέκραξε.

«— Δέν είμαι σκλάβα, ειπεν η Μίνα.

«— Ναι, ειπεν ο γέρον, και είσαι εις την χειροτέραν σκλαδιάν, εκείνην που δέν την νοιώθει πλέον κανείς.

«— Και πώς είμπορώ να σωθῶ άπ' αυτήν;

«— Πολεμῶντας.

«— Πώς να πολεμήσω; εγώ δέν έχω όπλα και κανέναν δέν έρχεται εις βοήθειάν μου.

«— Να εν όπλον, ειπεν ο γέρον λαβόν μίαν βελόνην από τον τοίχον, και θα σε βοηθήσω εγώ ο καιρός, ο όποτος είμαι παντοδύναμος.

« Η Μίνα εύρίσκετο εις αυτό το μέρος του όνειρου της δε δυνατός πόνος την έφερεν εις την πραγματικότητα· παρατήρησε και είδεν ότι είχε βάλει την χειρά της επάνω εις το κουβάρι και την εκέντησε μία βελόνη.

« Η Μίνα έλαβε την βελόνην, έπέρασεν την κλω-

στην και ήρχισε τὸ κίνημά της, τὸ ὅποιον ἦτο ἐγκαταλειμμένον πρὸ τόσου καιροῦ.

«Ὁ θεὸς Κλεισθένης ἐτελείωσε τὴν ἐφημερίδα του, τὴν ἐδίπλωσεν, ἐστράφη πρὸς τὰ παιδιά, καὶ εἶδε τὴν Μίαν ἢ ὅποια ἐμεῖς ἀκυμμένη ἐπάνω εἰς τὸ χειροτέχημά της.

«—Τί ἔχεις, Μίαν; εἶπε· φαίνεσαι πολὺ εὐχαριστημένη.

«—Ναί, εἶπεν ἡ Μίαν, εἶμαι εὐχαριστημένη, διότι εὗρηκα ὄπλον διὰ νὰ πολεμῶ τὴν πλῆξιν.»

Ζ΄.

ΕΠΙΠΝΕΦΕΤΑΙ ΕΓΚΑΙΡΩΣ

Μετὰ τὸ τέλος τῆς διηγήσεως, τὰ τρία παιδιά ἐξῆλθον εὐθὺς.

Διατὶ ἡ μάμμη τα παρηκολούθησε μὲ βλέμμα τὸσον θλιβερόν;

Εἰς τὴν ἀκρὰν τοῦ κήπου ἡ Καλυψὼ ἐστράφη διὰ νὰ σταίη ἐν φιλίᾳ εἰς τὴν κυρίαν Παναρέτου, πῶς ἐφαίετο ἰσχυρὰ καὶ ὠχρὰ μὲ τὴν λευκὴν τῆς ἐσθῆτα, μεταξὺ τῶν δύο ῥωμαλέων συντρόφων της; Ἡ μάμμη ἐστέναξεν ἀποχαιρέτησάσα αὐτὰ μὲ τὴν χεῖρα. «Ὅταν ἐξηφανίσθησαν εἰς τὴν πυκνὴν καὶ δροσερὰν σκιάν τοῦ δάσους, ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸ παρῆυρον εἰπούσα: «Δυστυχῆ παιδιά!»

Αὕτη ἦτο ἡ τελευταία φορά κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Καλυψὼ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης· ἀλλ' ὁ Ἄνδρας καὶ ἡ Ἐλένη ἐπήγαιναν σχεδὸν καθημέραν εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν. Ἄμα ἐτελείωναν τὰ μαθήματά των, διήρχοντο τρέχοντα τὸ δάσος, ἐφθάνον εἰς τὴν θύραν τῆς φραγῆς, ἢ ὅποια δὲν ἦτο δι' αὐτοὺς ἀπηγορευμένη εἴσοδος, ἀλλ' ἡ ξεχωριστὴ δι' αὐτοὺς εἴσοδος διὰ τῆς ὁποίας μετέβαινον εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν, ὅπου τοὺς ἐπερίμεναν καὶ τοὺς ὑπεδέχοντο μὲ φιλοφροσύνην.

Ὅλον τὸ πρῶτ' ἡ Καλυψὼ ἔμενον εἰς τὸ παράθυρον περιμένουσα τὴν ἔλευσιν τῶν δύο φίλων της. Ἄμα τοὺς ἐβλεπεν ἔτρεχεν εἰς συνάντησίν των εἰς τὸν κήπον, ὅπου καὶ τὰ τρία παιδιά ἔμενον ἕως εἰς τὴν ὥραν καθ' ἣν τὰ δύο ἀδελφία ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης. Πρὸ πάντων εὐχαριστοῦντο εἰς τὴν ὄχθην τοῦ βυακίου, ὅπου ὁ Ἄνδρας, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ πατρὸς του εἶχε στήσει ἓνα μύλον ὅστις ἐστρέφετο εὐθὺς. Ἡ Ἐλένη, ζωηρὰ καὶ εὐκίνητος, συνεμερίζετο τὰ παιγνίδια τοῦ ἀδελφοῦ της, ἀνερχομένη εἰς τοὺς κλάδους τοῦ μεγάλου δένδρου, ὅπως τὸν καιρὸν ὅτε κατασκόπευον τὴν Καλυψὼ.

Ἡ δὲ δυστυχὴς Καλυψὼ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ γόρτου, εἰς τὴν σκιάν τῶν μηλεῶν. Ἐβλεπε τὰ δύο ἀδελφία νὰ παίζουν ἕως ὅτου ἐκουράζοντο καὶ ἐπαύνηροντο πλησίον της.

Τότε ἤρχιεν ἡ παιδικὴ φλυαρία· ἄλλοτε ἡ Κα-

λυψὼ ἠύχαριστετο ν' ἀκούῃ τῆς μακρᾶς ἱστορίας τῆς ὁποίας διηγείτο ἡ Ἐλένη· ἄλλοτε πάλιν τῆς ἤρσεκε νὰ βλέπῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ἄνδρα νὰ λάμπουν, καὶ τὰς παρειάς του ν' ἀνάπτουν ὅταν διηγείτο τὰς πολεμικὰς διηγήσεις τῆς ὁποίας εἶχει ἀκούσει ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸν πατέρα της.

Οἱ παράφοροι τρόποι τοῦ Ἄνδρα ἔχον καταπράυνθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς συννακατροφῆς του μὲ τὴν Καλυψὼ. Καὶ αὐτὸς καὶ ἡ Ἐλένη ἐσκέπτοντο ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ εὗρουν τὸσον γλυκεῖαν φίλην ὅσον ἦτο ἡ θελκτικὴ γειτονοπούλα των.

Ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ εἶχον ἐνίοτε ζωηρὰς συζητήσεις περὶ τοῦ πατρὸς τῆς Καλυψῆς.

—Αὐτὸς πταίει ποῦ ἀφῆκε τὴν κόρην του!

—Ἄλλ' ὁ Ἄνδρας ὑπεστήριζεν ἐπιμόνως ὅτι δὲν ἦδύνατο νὰ κάμῃ ἄλλῶς, καὶ ὅταν ἡ Ἐλένη προσέθετε: «Τοῦλάχιστον τώρα ἡμποροῦσε νὰ ἔλθῃ, ποῦ εἶνε τὸσον ἀνησυχῆ ἡ θεὰ τῆς Καλυψῆς,» ὁ Ἄνδρας ἀπεκρίνετο ὅτι ὁ βαθμὸς τοῦ συνταγματάρχου δὲν τῷ ἐπέτρεπε ν' ἀφήσῃ τὴν θέσιν του καὶ ὅτι ἡ Καλυψὼ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θὰ ἴδῃ τὸν πατέρα της πρὶν νὰ κυριευθῇ ἡ Σεβαστοπόλις καὶ ὅτι, ἐπὶ τέλους, τὰ κἀρίτσια δὲν ἐννοοῦν διόλου ἀπὸ καθήκοντα στρατιώτου.

Ἐνίοτε ὁ θόρυβος τῶν συζητήσεων ἐφθανε μέχρι τῆς Καλυψῆς ἢ ὁποία ἡγάπα περισσότερον τὸν Ἄνδραν, διότι ἐλάμβανε τὸ μέρος τοῦ πατρὸς της.

Τὸ θέρος ἐπέρασε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· ἦλθεν ὁ Αὐγουστος καὶ ἡ Καλυψὼ δὲν ἐπῆγε πλέον εἰς τὸν κήπον· ἔμενον ἐξηπλωμένη ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ ἀνακλίντρου, τὸ ὅποιον ἔφερε καθημέραν εἰς τὴν σκιάν τῶν δένδρων.

Ἡ Ἐλένη συχνὰ ἠπόρει ἀκούουσα τὸν μικρὸν ξηρὸν καὶ συρίζοντα βῆχα τῆς συντρόφου της, πῶς αὕτη ἐπῆρε τὸσον μεγάλην καταρροὴν εἰς τὸ διάστημα τοῦ θέρους, τὸ ὅποιον ἦτο τὸσον ζεστόν!

Ἐπλησίαζεν ἡ ἐποχὴ ν' ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης· διότι ἡ οἰκία τὴν ὁποίαν ὁ κύριος Παναρέτος εἶχεν ἐνοικιάσει δύο μύλλια μακρὰν ἦτο καθ' ὅλα ἑτοιμος.

Ἄλλὰ μίαν ἑσπέραν ἡ θεὰ τῆς Καλυψῆς εἶπεν εἰς τὴν Ἐλένην νὰ παρακαλέσῃ τὴν μάμμη τῆς νὰ ἔλθῃ τὴν ἐπαύριον εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν.

Ὅτε αἱ δύο κυρίαι ἀπεχωρίσθησαν, τὰ παιδιά ἤκουσαν ὅτι ἡ θεὰ τῆς φίλης τῶν ἔλεγε: «Λαίον, θὰ μείνουσ' ὡς εὐχαριστῶ.» Καὶ προσέθηκε μὲ βαθὺν ἀναστεναγμόν: «Δὲν θὰ εἶνε διὰ πολὺ.»

—Τί δὲν θὰ εἶνε διὰ πολὺ; ἐσκέφη ἡ Ἐλένη ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν· ἀλλ' εἶδε τὸσον λυπημένην τὴν μάμμη τῆς ὥστε δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν ἐρωτήσῃ.

—Ἡ μάμμη λυπεῖται, ἐσκέφη, διότι βλέπει

τοὺς γονεῖς μας νὰ ἐτοιμάζονται διὰ νὰ ἀναχωρήσουν.

—Ἡμεῖς μένομεν ἀκόμη ὀλίγον καιρὸν ἐδῶ, διὰ νὰ τὴν παρηγορήσωμεν, εἶπεν εἰς τὸν ἀδελφὸν της καὶ ὅταν ἀναχωρήσωμεν δὲν θὰ εἶνε διὰ πολὺ· διότι θὰ ἐπανερχώμεθα νὰ βλέπωμεν συχνὰ τὴν Καλυψὼ.

Τοιαύτην ἐξήγησιν ἔδωκεν ἡ Ἐλένη εἰς τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἤκουσε καὶ ἀπὸ τὴν θεῖαν τῆς Καλυψῆς καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν μάμμη τῆς.

—Ναί, εἶπεν ὁ Ἄνδρας, θὰ ἔχωμεν ἀλογάκια καὶ θὰ ἐρχόμεθα καθημέραν ἀφ' οὗ τελειώσωμεν τὰ μαθήματά μας.

Ὅχι χωρὶς λύπην τινα εἶδον τὰ παιδιά ὅτι ἀνεχώρησαν οἱ γονεῖς των· ἀλλ' ἦσαν εὐχαριστημένα ἐν τούτοις ὅτι ἔμεναν πλησίον τῆς Καλυψῆς.

Ἡ δυστυχὴς μικρὰ ἐξηθῆνε περισσότερο ἡμέραν παρ' ἡμέραν, καὶ συχνὰ, ὅταν ἐφθάναν τὰ δύο παιδιά εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν, ἡ θεὰ τῆς Καλυψῆς τα ὑπεδέχετο θέτουσα τὸν δάκτυλον της εἰς τὰ χεῖλη της.

Ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐπήγαιναν ἡσυχὰ καὶ ἔκαιζαν εἰς τὸν κήπον, ἢ ἐπήγαιναν κ' ἐκάθητο χωρὶς θόρυβον κάτω ἀπὸ ἓν δένδρον ἀφ' ὅπου ἐφαίετο τὸ παράθυρον τῆς μικρᾶς ἀσθενοῦς· ἔπειτα ὅταν ἐξύπνια ἐμύκταν μίαν στιγμὴν καὶ τὴν ἔβλεπαν καὶ ἐπέστρεφον θλιβερὰ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης.

Ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Σεπτεμβρίου, ἡ Καλυψὼ δὲν ἐξῆρχετο πλέον ἀπὸ τὸ δωμάτιόν της εἰμὴ μετὰ μεσημβρίαν, ἢ δὲ θεὰ τῆς ἐστελλεν ὀπίσω τὸν Ἄνδραν καὶ τὴν Ἐλένην εἰς τὰς πέντε, ὥστε μόλις ἐπρόφθαναν νὰ διηγηθῶσιν ὁ μὲν εἰς τὰς κυ-

νηγετικὰς του περιπετείας, ἢ δὲ ἄλλη νὰ περιγράψῃ τὴν μοναδικὴν προίκα τὴν ὁποίαν κατασκευάσε τότε διὰ τὴν κόκκλαν της, τὴν δεσποινίδα Δωροθέαν, ἢ ὁποῖα εἶχε κήρινον κεφάλι, ὀφθαλμοὺς γαλανοὺς κινουμένους, καὶ ὠμίλει μόνη της.

—Δὲν σου φαίνεται κακὸν ἐκ μέρους τῆς θεῖας

τῆς Καλυψῆς νὰ μας διώγῃ ἀκριβῶς εἰς τὰς πέντε; δὲν εὐρίσκομεν καιρὸν πλέον νὰ ἐμυλήσωμεν τώρα, ἔλεγε κάποτε ὁ Ἄνδρας.

Ἄλλὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐν τούτοις τοῖς ἔκαιεν ἐντύποις ἐν ἡμετέροισι ἢ ὅποια ἐγίνετο εἰς τὴν Καλυψὼ, καὶ ἡ ὀλβία ἢ ὅποια κατεῖχε τὰς καρδίας ὅλων ὅσοι ἦσαν εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν κατέλαθε καὶ τὴν ἰδικὴν των.

—Μήπως θ' ἀποθάνῃ ἡ Καλυψὼ; ἠρώτησε τὸ ἐν παιδίον τὸ ἄλλο.

Μίαν ἡμέραν τοῖς περιέγραφε τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς της μὲ τοὺς μεγάλους κήπους της καὶ τὰ θερμοκήπια τὰ ὅποια ἐνθούμιζαν εἰς τὴν Ἐλένην τὰ μαγικά παλάτια μὲ τὴν λήμνην εἰς τὴν ὁποίαν ἔπλεον μικροὶ βαρκοῦλοι.

—Δὲν προτι-

μῆς νὰ εἶσαι εἰς τὸ σπῆτι σας παρὰ νὰ εἶσαι ἐδῶ; ἠρώτησεν ἡ Ἐλένη.

—Ἐμεῖνα τὸσον ὀλίγον, εἶπεν ἡ Καλυψὼ, ὥστε μ' ἄρσεται νὰ περιμένω ἐδῶ τὸν πατέρα.

—Ἐνθυμήσου ὅτι πρέπει νὰ τον περιμένῃς! ἀνέκραξεν ἀποτόμως ὁ Ἄνδρας. Ἄν ἀποθῆνῃς τώρα δὲν θὰ εἶσαι ἐκεῖ ὅταν ἐπιστρέψῃ.

—Ν' ἀποθάνω!... ὦ! Ἄνδρα!...

Καὶ ἡ δυστυχὴς κόρη, ἢ ὁποία εἶχεν ἐγερθῆ μίαν στιγμὴν, ἔπεσον ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, καὶ κρῦψα τὸ πρόσωπόν της εἰς τὰ μαξιλάρια ἤρχισε νὰ κλαίῃ

«Ἡ ΜΑΜΜΗ ΕἶΧΕ ΦΡΟΝΤΙΣΕΙ ΝΑ ΑΝΟΙΧΘῆ ΜΙΑ ΘΥΡΑ...» (Σελ. 129)

φωναίζουσα: Πατέρα! πατέρα! πρέπει να περιμένω τον πατέρα!

Ο Άνδρέας έμεινε ορθός, κατάπληκτος δια το σφάλμα το οποίο έκαμεν, έν φ ή Έλένη κατατρομαγμένη έτρεχε να εύρη την θείαν της Καλυψούς.

Η τρομερά αυτη κρίσις διήρκεσε πολύ· τα παιδιά έστάλησαν όπισω εις την οικίαν των και επί πολ- λας ημέρας δέν επανείδον την Καλυψού.

Η μάμμη επήγαινε καθ' έκάστην εις την Λευκήν οικίαν, αλλά μόνη ο Άνδρέας όρμεμφύτως ήσθάνετο ότι ήτο εις δυσμένειαν άν και κανείς δέν τον επέπληξε.

Επί τέλους έστειλαν και εξήγησαν τα δύο παιδιά.

Ήσθάζον άργά άργά, και ο δυστυχής Άνδρέας έροβείτο την στιγμήν κατά την όποιαν έμελλε να εύρεθι πλησίον της θείας της Καλυψούς.

Αλλά δέν είχε λόγον να τρέμη· διότι όταν η καλή κυρία ειδε την ταραχήν έξωγραφισμένην εις το πρόσω- πόν του, τον έφίλησε — πράγμα σπάνιον εκ μέρους της, — και τον έμείλασεν ήσυχως εις την μικράν αύθουσαν.

Ο Άνδρέας έγονυπέτησε, χωρίς να ειπή τίποτε, πλησίον του ανακλιντρού της Καλυψούς.

— Σ' έμάλωσαν; τον ήρώτησεν αυτη. Έλπίζω ότι όχι· διότι δέν είχες κανόν σκοπόν...

— Όχι, ειπεν η Έλένη, απαντήσασα δια τον αδελφόν της, αλλά, Καλυψώ, διατι έκλαιες; Μήπως σε εφόβισεν ο Άνδρέας με ό,τι σου ειπε;

— Όχι, ειπεν η Καλυψώ γελωσα, δέν μ' εφό- βισε, διότι το είξευρα πολύ καλά ότι δέν είχα πολύν καιρόν να ζήσω· αλλά ποτέ δέν είχα συλλογισθι ποίαν λύπην θα ήσθάνετο ο πατέρας μου, άν δέν μ' εύρισκε. Ήθελα να τον ξαναίδω· αλλά, άν δέν εί- μαι πλέον έδω, θέλω να του ειπής, Άνδρέα, ότι τον είχα εις τον νούν μου την τελευταίαν στιγμήν της ζωής μου, ότι πρέπει να σας αγαπή έξ αιτίας μου σέ και την Έλένην, οι όποιοι εφάνητε τόσο καλοί δι' έμέ και εις τους όποιους αφήνω την φροντίδα να τον αγαπάτε όπως έγω και να με ένθυμίζετε συχνά εις αυτόν. Η θεία μου λέγει ότι ο θάνατος είναι λυ- πηρός όταν κανείς δέν έχει κάμει το καθήκόν του εις τον κόσμον· έγω έχω κάμει το ιδιόν μου, το όποιον ήτο ν' αγαπή τον πατέρα και να τον περιμένω με ύπομονήν. Αν ήμπορούσα να τον φιλήσω, δέν θα είχα καμμίαν λύπην, διότι θα επήγαινα βεβαία ότι

με αγαπή και ότι και σεις με αγαπάτε ως και η θεία μου.

— Ναι, ειπεν ο Άνδρέας· θα του επαναλάβω τους λόγους σου.

Ο Άνδρέας τίποτε δέν έγεινε άνάγκη να επα- ναλάβη, εύτυχώς δια την Καλυψού, της όποιας η ύγεια είχε πάθει τόσον πολύ από λύπην και ά- νησυχίας άνωτέρας από την ηλικίαν της. Το καλ- λίτερον ιατρικόν το έφερον ο πατήρ της όστις επέ- στρεψεν από τον πόλεμον.

Ο τόσον ποθητός εκείνος έρχομδς έκοκλίνισεν ο- λίγον τας παρειάς της Καλυψούς και τη έδωκεν όλησας δυνάμεις.

Ο καλός πατήρ της εξήτησεν άδειαν η ζωή της θυγατρός του ήτο δι' αυτόν πολυτιμότερα παρά η φροντίς δια το στάδιόν του, και εύθες άμα η Κα- λυψώ ήτο εις θέσιν να ταξιδεύση την έπήρε μαζί του ως και την θείαν της εις θερμότερα και γλυκύτερα κλίματα.

Ο άποχωρισμός ούτος έλύπησε πολύ τον Άν- δρέαν και την Έλένην· τας τελευταίας εβδομάδας τας όποιας επέρασεν η Καλυψώ εις την Λευκήν οι- κίαν ήσαν ήδη λυπημένοι με την ιδεάν μόνον ότι μετ' όλίγον δέν θα την έβλεπον πλέον.

Έπαύσαν πλέον οι εύθυμοι γέλωτες των, και οι ζωηροί περίπατοι των εις το δάσος.

Επέστρεφον κρατούμενοι από την χειρα και συν- ωμίλουν περι τής γλυκειας φίλης την όποιαν έμελ- λον να στερηθούν.

Μίαν ημέραν επέστρεψαν γρηγορώτερα παρά το σύνήθεσ, και έκκλαιον τόσον πολύ ώστε δέν ήδύνατο να όμιλήσουν.

Η μάμμη έλαβε τα δύο παιδιά εις την άγκά- λην της χωρίς να τα έρωτήση τίποτε· ένδει από τα δάκρυά των ότι η Καλυψώ είχε αναχωρήσει. Η καλή μάμμη τ' αφήκε κατ' άρχάς να κλαύσουν, έπειτά τα παρηγόρησε, όμιλήσασα εις αυτά περι της χαρής την όποιαν θα αισθανθούν όταν επι- στρέψη η αγαπητή των φίλη, έπαρηγορήθησαν δε ά- κόμη περισσότερον όταν μία έπιστολή της Καλυ- ψούς ήλθε και τοις έφερε την εύχάριστον ειδήσιν ότι έγεινε έντελώς καλά.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ
(Εκ του Άγγλικού.)

ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ

ΜΑΘΑ κάτι τι δια την μικράν Μαρίαν και θα σας το ειπω.

Η μικρά Μαρία, κατὰ τας περιστάσεις, θέλει να είναι άλλοτε μεγάλη και άλλοτε μικρά.

Όταν πατή χάρου ση- ριζομένη εις τα πόδιά της είναι πολύ μικρά και οι άδελφοί της και άδελφάι της την περιπαίζουν και την λέγουν Μικρούλαν, αλλά η Μαρία τους άφ- νει να γελούν, διότι είξέυ- ρει ότι όταν πρόκειται να

πάρη από κάτω εν πράγμα το όποιον έπεσε αυτη το λαμβάνει πρώτη, διότι αυτη κίπτει γρηγορώτερα· είξέυρει επίσης ότι άρκει ν' αναβι επάνω εις μίαν καθέλιαν δια να είναι ύψηλότερα από όλους των.

Άλλ' η Μαρία δέν γίνεται μόνον κατ' αυτόν τον τρόπον αλληλοδιαδόχως μικρά και μεγάλη η με- ταβλή εξαρτίζεται και από την στιγμήν της ημέρας εις την όποιαν εύρίσκεται και από τας περιστάσεις αι όποια παρουσιάζονται.

Το πρωι όταν έξυπνώ η Μαρία είναι μικρά· άν ήτο μεγάλη, η μητέρα δέν θα την εκπαιρνε εις το πλαγι της, εις την κλίνη της· όταν πηγαινη εις το εστιατόριον είναι και πάλιν μικρά, διότι κάθεται επάνω εις τα γόνατα της μάμμης η όποια την τα- γίζει ως αν πουλάκι. Άλλά μετὰ έντε λεπτά άμα ιδη την μητέρα της να εργάζεται γίνεται έξα- φια πολύ μεγάλη και θέλει ένα κομμάτι πανι, ένα βελόνι και κλωστήν και ράπτει ως κυρία. Είναι με- γάλη επίσης όταν επιθυμη να έχη τα ώραία βιβλία των αδελφών της και την ώραϊότεραν κούκλαν της αδελφής της, και είναι τόσον μεγάλη ώστε δέν χαλά τίποτε, δέν σπάνει τίποτε και είμπορει να της έμ- πιστευθι κανεις όλα τα πράγματα χωρίς κίνδυνον. Άλλ' άν κανεις σκεφθι να πάρη όπισω όλα εκείνα τα πολύτιμα πράγματα, πλήρης μεταβολή: «Α- σησέ με δια την ώραία κούκλα σου, Σοφία· ξεύρεις, είμαι μικρούλα· έγω και δέν πρέπει να με κάνης να κλαίω!»

Όταν πρόκειται δια κανέναν περίπατον διασκε- δαστικόν δια τάλλα παιδιά, η Μαρία χαλά τον κόσμον δια να την πάρουν και αυτην.

— Είμαι μεγάλη, ήμπορω και περιπατώ! Δυστυχία εις εκείνον ο όποιος ήθελε πιστεύσει εις τους λόγους τούτους. Μετά δέκα λεπτά, η Μαρία γίνεται διαφορετική· ο δρόμος της φαίνε- ται μονότονος, το πεζοδρόμιον πολύ σκληρόν, ο ήλιος πολύ ζεστός, και τότε φωνάζει με κουρασμέ- νην φωνήν:

— Είμαι μικρή! κουράσθηκα! πάρε με 'ς την άγκαλιά σου και κράτα με.

Εις το τραπέζι, όταν τύχη μέσα εις το πινάκιόν της να είναι πολλή σούπα, την όποιαν δέν αγαπή, η Μαρία διαμαρτύρεται λέγουσα ότι είναι μικρά δια το μεγάλο εκείνο μερίδιον της σούπας. Άλλ' όταν εργεται κανέν φαγητόν το όποιον της άρέσει, η Μαρία λησμονεί ότι είναι μικρά και ζητεί ένα κομμάτι ώραϊον, πολύ μεγάλο, ως αν εκείνο το όποιον επήρην ο πατέρας.

Όταν πιπτη κίπκως με όρμην η κτυπή εις κανέν επιπλον η Μαρία γίνεται πολύ μικρά επίσης· άρχίζει να φωνάζη, και τότε θέλει θωπέας και φι- λήματα και περιποτήσεις δια να γίνη καλά και παύση τας φωνάς και τα κλαύματα.

Ίδιως την νύκτα, την ώραν του ύπνου, η Μα- ρια γίνεται ακόμη μικροτέρα. Από την στιγμήν όπου της βάλουν τον νυκτικόν σκούφον της δέν είναι πλέον τριών ετών, αλλά έξ μηνών το πολύ· δέν ήμπορει πλέον να σταθι εις τα πόδιά της· πρέπει να πλαγιάση επάνω εις τα γόνατα της μάμμης, και όταν είναι εκεί, εις αυτό το πολύ εύμορφον μέρος, θέλει να μείνη πάντοτε και να άκούη τα τραγού- δια που την ναουρίζουν και ποτέ να μην ύπάγη εις την κλίνη της.

Έως τώρα εις την οικίαν της Μαρίας όλοι έ- γελούσαν με αυτας τας τόσον συχνάς και έξαγνικας μεταμορφώσεις της. Ενι τούτοις ήξευρω θετικα ότι η μητέρα της Μαρίας άπήτησε πολλας φορές από την κόρη της ν' άφήτη μερικά έλαττώματα που είχε και ότι η Μαρία ύπήκουσεν ως να ήτο με- γάλη.

Όλγρον κατ' όλιγον θα μάθη να μη άποφεύγη, με την πρόφασιν ότι είναι μικρά, ότι δέν της άρέ- σει. Θα συνειθιση να υποτάσσεται εις τας θελήσεις και τας επιθυμίες των άλλων και όταν γίνη φρό- νιμος και καλή, τότε είμπορει να ειπή ότι είναι μεγάλη και κανεις δέν θα της ειπή: «Όχι, δέν είσαι!»

ΣΑΡΦΩ ΔΗΛΑΔΗ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΙΠΠΕΙΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Χόπ, χόπ! χόπ, χόπ! οι τέσσαρες ιππείς τρέχουν με τὰ φοβερά ἄλογά των και ἐπειδὴ βιάζονται πολύ, τὰ κτυποῦν διὰ νὰ τρέχουν ἀκόμη γρηγορώτερα.

Ἀκούετε τί χροτόν κάνουν; βλέπετε πόσην σκόνην σηκόνουν; αἱ γειτόνισσαι ἐβγήκαν εἰς τὰ παράθυρα διὰ νὰ ἰδοῦν ποῖα ἴλη ἱππικοῦ περνᾷ.

Χόπ, χόπ! χόπ, χόπ! πάληκάρια μου! Ἐμπρός, Μιμῆ, Κωστάκη, Ἀνδρέα, Παῦλε, κεντᾶτε καλά τὰ ἄλογά σας, κρατεῖτε καλά τὰ χαλινάρια, και δρόμον!

Ἄλλὰ τί τρέχει;

Τὸν μικρὸν Μιμῆν τον ἔρριψε τὸ ἄλογόν του· ὦ πολὺ βαρβάτος εἶνε αὐτὸς ὁ Καραῖς, μὰ και ὁ Μιμῆς δὲν εἶνε καθαλάρης διὰ γέλιο, δὲν τον ἀφίνει ἀπὸ τὸ χέρι του τὸν Καραῖν, σηκόνεται πάλιν και δὸς του δρόμον. Χόπ, χόπ! γκαλόπ!

Εὐγέ σου, Μιμῆ, εὐγέ σας και σεῖς οἱ ἄλλοι καθαλάρηδες!

Τώρα ἐδίψασαν τὰ ἄλογα ἀπὸ τὸ πολὺ τρέξιμον και θὰ πᾶνε εἰς τὴν βρύσιν νὰ τα ποτίσουν· ἔπειτα θὰ τα ὑπάγουν εἰς τὸν σταῦλον, και θὰ τα βάλουν ἔμπρός εἰς τὸ παχνὶ ὅπου τα περιμένει βρώμη και κριθᾶρι· ἔπειτα θὰ τα ὑπάγουν εἰς τὸν πεταλωτὴν νὰ τα πεταλώσῃ, διότι ἐτρίφθησαν τὰ πέταλά των ἀπὸ τὸ πολὺ γκαλόπ.

Πολὺ τα περιποιοῦνται τὰ ἄλογά των αὐτὰ τὰ παιδία, διότι τ'ἀγαποῦν πολὺ και τόσο πολὺ ὥστε τα νομίζουν ζωντανά, νομίζουν ὅτι ἀκούουν τὸν χρεμετισμόν των, τὸν ποδοβολητόν των, τὴν ἀνακνοήν των!...

Ἄλλ' ἀφ' οὗ ἀγαποῦν τόσο πολὺ τὰ ἄλογα ποῖος εἰξεύρει ἂν μίαν ἡμέραν δὲν γίνον στρατιῶται τοῦ ἱππικοῦ, και κανὲν ἀπ' αὐτὰ ἀξιωματικός, και ὅλοι ἐπάνω εἰς μεγάλη ἄλογα, με τὸ σπαθὶ εἰς τὸ πλευρόν, ὑπάγουν νὰ πολεμήσουν ὡς ἄνδρες! Ἐλληγες; Τότε εἰς τὴν ἐπιστροφὴν, ἀφ' οὗ νικήσουν τοὺς ἐχθρούς, νὰ ἰδῆτε πῶς θὰ τρέχουν.

Τότε νὰ ἰδῆτε χόπ, χόπ! τότε νὰ ἰδῆτε γκαλόπ!

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

(Συνέχεια ἴδε σελ. 113.)

— Ἀκουσε, ἀγαπητὴ Σαϊζάνη, εἶπεν ὁ Μάριος, και θὰ ἴδῃς ὅτι οἱ τέσσαρες ἔχομεν μεγάλην ὁμοιότητα με τοὺς τέσσαρας αὐτοὺς ἥρωας. Ὁ φίλος των, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ἀρτανιάν, ἦτο συνεπαρχιώτης μου και ἐγεννήθη ἐδῶ πλησίον, ἀκριβῶς εἰς τὸν πύργον τὸν ὁποῖον βλέπετε ἐκεῖ πέρα. Και ἐκεῖνος ἦλθεν εἰς Παρισίους ὅπως και ἐγὼ με μερικὰς συμβουλὰς τοῦ πατρός του, με μίαν συστατικὴν ἐπιστολὴν και με μικρὸν βαλάντιον ὄχι τόσο καχύ, τὸ ὁποῖόν του εἶχε δόση ἢ κυρία μιμὰ του. Εἶχε καιὲν ἄλογάκι ἄσχημον, και τὸ χρομῆμα του ἦτο κίτρινον ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ὡς τὴν οὐράν, κατακίτρινον· καταλαμβάνετε τί παράξενον ἦτο αὐτὸ τὸ ἄλογάκι τὸ κίτρινον;...

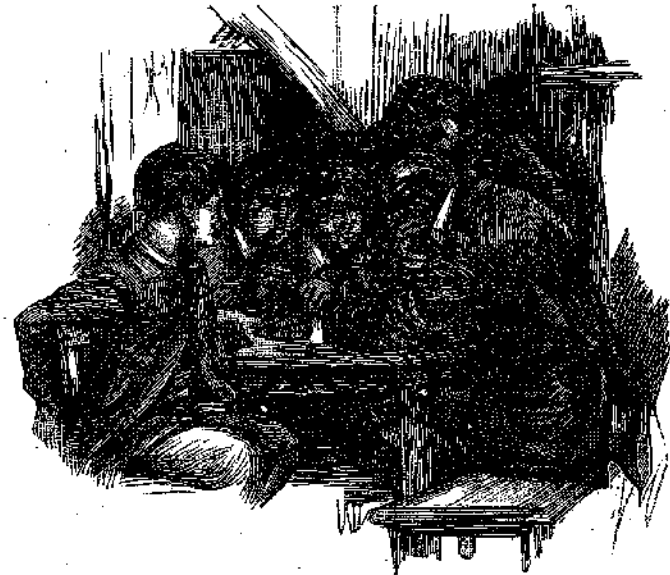
— Σὰν τὸν σάκκον σου; εἶπεν ὁ Σαϊζάνης ὁ ὁποῖος δὲν εἰμπόρεσε νὰ μὴ μειδιάσῃ.

— Ναι, ναι σὰν τὸν σάκκον μου! εἶπε και ὁ Μάριος. Και ἐκεῖνος ἦτο κίτρινος. Τὸ παλιῶλογον ἐκεῖνο ἐγένιν ἀρομῆ νὰ πιασθῇ ὁ Ἀρτανιάν, ἀπαράλλα-

κα ὅπως ὁ σάκκος μου ὀλίγον ἔλειψε νὰ γίνῃ αἰτία νὰ πιασθῶ ἐγὼ με σὰς. Τοῦ ἔκλεψαν τὴν συστατικὴν του ἐπιστολὴν ἀπαράλλακα ὅπως μοῦ την ἔκλεψαν και τὴν ἰδικὴν μου. Ὅταν ἦλθε και ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν κύριον Τρεβίλλην, τὸν λοχαγὸν τῶν σωματοφύλακων τοῦ βασιλέως, ἐπιάσθη με ἓνα στρατιώτην ὀνομαζόμενον Πόρθον, περιφημον διὰ τὴν δύναμίν του, ἔπειτα ἐπιάσθη με ἓνα ἄλλον ὀνομαζόμενον Ἀραμιν, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ γίνῃ κληρικὸς και ἦτο σωματοφύλαξ προσωρινῶς μόνον. Τέλος πάντων ἐπιάσθη ἔπειτα με ἓνα εὐγενῆ ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ἄθος και ἐπληρώθη βαρέως εἰς τὸν ὄμον, διότι τὸν ἐσπρωξεν ὁ Ἀρτανιάν, ἐν ᾧ ἐξήρχετο με ὄρμην ἀπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Τρεβίλλην, τοῦ λοχαγοῦ τῶν σωματοφύλακων τοῦ βασιλέως, διὰ νὰ κυνηγήσῃ τὸν κλέπτην του, τὸν ὁποῖον εἶδε διαβαίνοντα ἀπ' ἐξω

ἀπὸ τὸ γραφεῖον. Τώρα λοιπὸν ἐνθυμηθῆτε, παρακαλῶ, πῶς ἦλθα ἐγὼ εἰς τὸ σχολεῖον, πῶς ἐπιάσθη πρώτα με τὸν Δουμποδάνον και δεύτερον με τὸν Σαϊζάνην, και τὸ κτύπημα ὅπου ἔδωκα εἰς τὸν Μοντανῆν, ὅταν ἐπετάχθηκα ἀπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Τελορίμου διὰ νὰ κυνηγήσω τὸν κλέπτην μου, ἐνθυμηθῆτε ὅλα αὐτὰ και θὰ ἀρχίσετε νὰ καταλαμβάνετε. Τί ἄλλο θέλετε ἀκόμη; Οἱ τρεῖς Σωματοφύλακες δηλαδὴ οἱ μεγάλοι Σωματοφύλακες ἐσυμφώνησαν με τὸν Ἀρτανιάν νὰ εὐρεθοῦν τὴν αὐτὴν ὥραν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος

— ἤθελα νὰ εἶπω εἰς τὴν μικρὴν αὐλήν! — και ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, ἦλθον κατ' αὐτῶν ἐχθροί, οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν τῶν Σωματοφύλακων ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ πρωθυπουργοῦ, και ἦσαν αὐτοὶ περισσότεροι. Ἀλλὰ ὁ Ἀρτανιάν χωρὶς νὰ διατάσῃ ἐπῆγε με τὸ μέρος τοῦ Ἄθου, τοῦ Πόρθου και τοῦ Ἀραμιν, και οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἐχθροὶ ἀπὸ τότε ἐγέναν φίλοι ἀχώριστοι μέχρι θανάτου, ὅπως και ἡμεῖς. Ἐ, ἐνοή-

«Ο ΜΑΡΚΟΣ ΕΒΛΑΙΕΝ ΟΣ ΜΟΡΦΟΝ ΠΑΙΔΙΟΝ» (Σελ. 138)

σατε τώρα;

Βέβαια ἐνόησαν οἱ φίλοι, και ἐθαύμαζον διὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς ἱστορίας των.

— Λοιπὸν! ἀναφώνησεν ὁ Μάριος Καπάνης με χαρὰν μεγάλην, ὁ Πόρθος δὲν εἶσαι σὺ, Δουμποδάνε; Ὁ Ἀραμιν δὲν εἶσαι σὺ, Σαϊζάνη, και ὁ Ἄθος δὲν εἶνε ὁ Μοντανῆς; Και ὁ Ἀρτανιάν;...

— Εἶνε ὁ Μάριος Καπάνης! ἀναφώνησαν ὁμοφώνως οἱ τρεῖς φίλοι, και μετὰ πολλῆς συγκινήσεως ἐσφιγξαν τὴν χεῖρα τοῦ Μαρῖου.

Λοιπὸν βλέπετε ὅτι ἡ ἰδική μας ἱστορία εἶνε ἐπανάληψις τῆς ἱστορίας τῶν τριῶν Σωματοφύλακων και τοῦ φίλου των. Και διατὶ νὰ μὴ την ἐξακολουθήσωμεν; Τάχα δὲν συνέβησαν και εἰς ἡμᾶς τέσσα παράξενα πράγματα, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας μας; Και τίς εἰξεύρει τί θὰ ἀπατήσωμεν ἀκόμη εἰς τὸ

μέλλον; Βέβαια ούτε καμμίαν βασιλίσαν θά σώσωμεν, ούτε κανένα βασιλέα, ἀλλ' ὅμως εἶνε ἄλλα κατορθώματα εἰς τὰ ὅποια δὲν θά φανῶμεν κατώτεροι...

— Τούλάχιστον ἂν τύχη νά κυριεύσωμεν κανέν ὄχρωμα, εἶπεν ὁ Μοντανῆς.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ Δουμποδάνος, δὲν εἶνε παρᾶξενον νά το κατορθώσωμεν καὶ αὐτό, ἀφ' οὗ ὅλοι μας θά γίνωμεν στρατιωτικοί, ὅπως καὶ οἱ Σωματοφύλακες.

Καὶ ὁ μικρὸς Σαϊζάνης τὴν φορὰν ταύτην δὲν ἠθέλησε νά διαφεύσῃ τὸν λόγον τοῦ Δουμποδάνου, ἀλλὰ μάλιστα ὑπεστήριξε τὸν ζωρὸν φίλον του, καὶ ὑπενόησε πῶς ἔτυχε νά ἐκλέξουν ὅλοι στολὴν Σωματοφύλακος εἰς τὸν χορὸν, τὸν ὅποιον εἶχον κάμη εἰ γονεῖς τοῦ Σαϊζάνη χάριν διασκεδάσεως τοῦ υἱοῦ τῶν καὶ τῶν φίλων του.

Ἐπειτα ὁ Μάριος ἀνέφερεν εἰς αὐτοὺς διάφορα ἄλλα περιστατικά τοῦ βίου των, καὶ ἐθυμίσθησαν τὰ παλαιὰ των καὶ συνεκινήθησαν πολὺ καὶ ἐδάκρυσαν.

Ἐξελίθησαν ἔπειτα καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν πλησίον μικρὰν πόλιν, ὅπου ἐδείκνυσαν καὶ ἐκοιμήθησαν ὅλην τὴν νύκτα ἤσυχα ἤσυχα.

ΚΔ'

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΟΥ ΜΑΡΙΟΥ

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐξύπνισαν εὐθυμοί, καὶ ἀφ' οὗ ἔπιον τὸν καφέ των ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των, καὶ ἀπῆλθον ἐν μικρὸν χωρίον, ἀλλὰ δὲν ἐστάθησαν διότι ἐδιάζοντο νά φθάσωσι μίαν ὥραν ἀρχήτερα.

Ἐπειτα ἀπῆλθον ἄλλο χωρίον καὶ ἐκεῖ ἀπεφάσισαν νά μείνουν νά ἀναπαυθοῦν καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ χάνι, διότι δὲν ὑπῆρχε ξενοδοχεῖον.

Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ χανίου βλέπουν ἕνα ὄδιον ὅποιος ἐκράτει μικρὸν δέμα καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἤρχετο βιαστικὸς ἀπὸ μακρὰν. Ὁ ἴδριος ἔσταζεν ἀπὸ τὸ μέτωπόν του καὶ ἀνέπνεε μὲ δυσκολίαν. Τόσον ἦτο κατάκοπος. Εἰς τὴν ἀρχὴν δὲν τον ἐγνώρισαν τίς εἶνε, ἀλλὰ ἐκείνος καθὼς γυρίζει καὶ βλέπει τοὺς τέσσαρας νέους, εὐθὺς ἐκβάλλει τὸν πλῆρον του καὶ μὲ σέβας ἔρχεται πλησίον των.

Ὁ Μάριος Καπάνης ὡς τον εἶδεν ἀνεφώνησε:

— Καλὲ σὺ εἶσαι, Μάριο;

— Ὁ Μάριος τοῦ Λυκειοῦ μας! ἀνεφώνησαν διὰ μίαν μετὰ μεγάλης ἀπορίας ὁ Μοντανῆς, ὁ Σαϊζάνης, καὶ ὁ Δουμποδάνος.

— Μάλιστα, μάλιστα! ὁ Μάριος ὅλος ὅλος! ἀπεκρίθη ὁ Μάριος, ὁ ὅποιος ἦτο, ὡς ἐθυμίσθη, ὁ ὑπηρέτης τοῦ Λυκειοῦ, καὶ ἐχρησίμωσεν ὡς γραμματοκομιστῆς καὶ ἔφερε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Μαρίου πρὸς τὸν Μοντανῆν.

— Μὰ τί ἔχεις, Μάριο; ἠρώτησεν ὁ Μάριος Καπάνης. Τί στέκεις συλλογισμένος; τί ἔπαθες;

Ὁ Μάριος ἐστέναιξε καὶ δὲν ἀπεκρίθη.

— Μὰ λέγε λοιπόν.

— Ἀχ! συμφορὰ μεγάλη μὲ ἦρε τὸν κακόμορον! εἶπε τέλος πάντων ὁ Μάριος καὶ ἐσπόγγιζε τὰ δάκρυά του.

— Συμφορὰ! καὶ τί συμφορὰ;

— Συμφορὰ καὶ συμφορὰ! τὰ βασάνά μου εἶνε ἀνεκδιήγητα.

— Ἐλα νά καθίσωμεν ἐδῶ νά ἀνασάνωμεν ὀλίγον, καὶ νά μας διηγηθῆς τὰ βασάνά σου, εἶπεν ὁ Μοντανῆς, καὶ ἴσως εἰμπορέσωμεν νά σε παρηγορήσωμεν.

Ὁ Μάριος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν του, ὡς νά ἔλεγεν ὅτι δὲν ὑπάρχει παρηγορία δι' αὐτόν.

— Ἐλα, ἔλα καὶ μὴ καμαρώνῃς! εἶπεν ὁ Μάριος.

Ὁ Μάριος ἠκολούθησε τοὺς τέσσαρας καλοὺς νέους καὶ ἀφ' οὗ ἐκάθησαν εἰς ἕν τραπέζακι, ὁ Μοντανῆς εἶπε πρὸς τὸν Μάριον:

— Ἐλα, Μάριο, λέγε τώρα τὴν ἱστορίαν σου!

— Ἀκούστε, καὶ νά με κλαίτε! Ὅταν ἦλθον αἱ παύσεις τοῦ Λυκειοῦ ἐπῆρα τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν κύριον διευθυντὴν νά πάγω εἰς τὴν πατρίδα μου...

— Σ' τὸ Μαρκάδο! ἐπιθύρσειν ὁ Μάριος καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του. ἔλαμψαν ἀπὸ τὴν χαρὰν.

Οἱ τρεῖς συμμαθηταὶ του ἐκύτταζαν τὸν Μάριον, διότι τὸ ὄνομα Μαρκάδο το εἶχον ἀκούση καὶ ἄλλοτε εἰς μίαν περίστασιν τὴν ὅποιαν δὲν εἶχον λησμονήσῃ.

— Μάλιστα εἰς τὸ Μαρκάδο! ἐπανέλαβεν ὁ Μάριος. Εἰς τὸ Μαρκάδο ὅπου εἶχα ἀφήσῃ τὴν γερνόντισα τὴν μητέρα μου μὲ ἕνα κοριτσάκι!...

— Ἀ! μήπως καὶ εἶνε... ἀνεφώνησεν ὁ Δουμποδάνης μὲ τὴν χονδρὴν φωνὴν του.

— Ἀφῆτέ τον νά ἐξακολουθήσῃ καὶ μὴ διακόπτης, ἀνεφώνησαν οἱ ἄλλοι πρὸς τὸν Δουμποδάνον.

Ἀλλὰ ὁ Μάριος δὲν ἠδύνατο νά ἐξακολουθήσῃ. Ἐσκέπασε τοὺς ὀφθαλμούς του μὲ τὴν δεξιάν του χεῖρα καὶ ἔκλαιεν ὡς μωρὸν παιδίον.

Μετὰ πολλὰ ἤρχισε τὴν ἱστορίαν του ὡς ἐξῆς:

— Ὅταν ἐπῆγα κάτω, ἔς τὴν πατρίδα, ἔμαθα ὅτι ἡ γρηά μου ἡ μάνα, δὲν εἰξεύρω τί της ἦλθε καὶ ἐμῆλθε εἰς ἕν σπιτί ἐπιστάτισσα καὶ ἐπῆρε μὲς της καὶ τὴν μικρὴν. Ἠρώτησα τοὺς γείτονας νά μου εἰποῦν ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ μέρος, ὅπου ἦτο ἡ γρηά μου, νά πάγω νά την εὐρω, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἤθελε νά μου εἰπῇ καὶ ἐκκινῶν τάχα πῶς δὲν εἰξεύρουν. Τί νά σας εἰπῶ; μὲ ἐπικσεν ἕνας φόβος καὶ μου ἦλθε νά τρελλαθῶ. Ἀφ' οὗ εἶδαν τὴν ἐλεσινήν μου κατᾶστασιν, ἐφοβήθησαν οἱ γείτονες μὴ πάθω τίποτε, καὶ ἀπεσῶσαν νά μου εἰποῦν ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Μαὺ εἶπαν λοιπόν ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἦτο ἡ μητέρα μου καὶ τὸ κοριτσάκι μου ἔγινε μεγάλη πλημμύρα...

[Ἐπειτα συνέχεια.]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ ΑΙΜΑΙΟΥ ΔΕΒΟΥ.)

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ

Ὁ υἱὸς ἑνὸς χωρικοῦ, παιδίον ἕως δώδεκα ἐτῶν, ἦτο εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπηρέτης καὶ ἐπῆγαιεν εἰς τὸ σχολεῖον τὸ θέρος ἐπέστρεφεν εἰς τὸ χωρίον του. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐδῶ, ἀπὸ τὴν συναναστροφὴν του μὲ τοὺς ἄλλους ὑπηρέτας τῆς οἰκίας ἔμαθε νά λέγῃ ψεύματα. Ὅλιγον καιρὸν λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀφίξίν του εἰς τὸ χωρίον, μίαν ἡμέραν ἐπῆγαν εἰς τοὺς ἀγρούς μὲ τον πατέρα του, πολὺ γνωστὸν ἀνθρώπον. Εἰς τὸν δρόμον κατὰ τύχην συνήντησαν ἕνα κυνηγετικὸν σκύλον, τοῦ ὁποίου ὁ πατὴρ ἐπῆγεσε τὸ μεγάλο ἀνάστημα.

— Ὡ! τί εἶν' αὐτὸς ὁ σκύλος, εἶπε τότε τὸ παιδίον, ἂν ἤρχσο ποτε εἰς τὰς Ἀθήνας, δὲν θά τον ἐθαύμαζες τόσον; ἐγὼ εἶδα ἕνα σκύλον ἔς τὰ Πατήσια, ποῦ ἐπῆγα μίαν φορὰν μὲ τὸν ἀπέντη μου, ποῦ ἦταν μεγάλος, μεγάλος, ἴσα μὲ τὰλόγῳ σου πιστευσέ με! σοῦ λέγω ἀλήθεια.

— Ἀνέλπιστον πρᾶγμα, ἀπεκρίθη ὁ χωρικός, ἀλλὰ τί τα θέλεις, κάθε τόπος ἔχει καὶ τὰ θαυμάσια του πράγματα. Νά, παραδείγματος χάριν, ἐδῶ ἐμπρὸς μας εἶνε ἕνα γεφύρι, ὠραῖον γεφύρι, — ὀά το περᾶσωμεν τώρα — ὅπου πολλοὶ διαβάται τὴν ἔπαθαν ὅπως τὸν ἄξιζε, διότι ὅποιος εἶπε ψεῦμα τὴν ἰδίαν ἡμέραν ποῦ περᾶ πέφτει καὶ σπᾶνει ἢ τὸ χέρι του ἢ τὸ πόδι του τὰκτικὰ γίνετα αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Τὸ παιδίον ἀνῆσυχῆσαν, ἐσιώπησε μερικὰς στιγμὰς.

Μετ' ὀλίγον δὲ εἶπε: Πατέρα, μὴ περιπατῆς τόσον γρήγορα, δὲν σε προφθάνω! Ἀλήθεια, ἐλέγαμε διὰ τὸν μεγάλο σκύλον πῶς σου ἔλεγα ὅτι ἦτο; ἴσα μὲ τ' ἄλογό σου; ὄχι δά, τὸ παράκαμα, δὲν εἶνε τόσος; μὰ μπορῶ νά βάλω τὸ χέρι μου ἔς τὴ φατία πῶς εἶνε ἴσα μὲ τὴν ἀγελάδα μας.

Ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των τὸ παιδίον ἐνοιωθε τὴν καρδίαν του νά κτυπᾷ δυνατὰ μέσα εἰς τὰ στήθη του τῷ φαίνεται ἀπὸ τώρα ὅτι ἔπεσε καὶ ἔσπασε τὸ πόδι του δὲν εἰμπορεῖ νά σηκωθῇ νά, ἔφθασεν ὁ ἱατρός! ὦ! πῶς ποτε!

— Καὶ ἂν ἔκαμα λάθος, ἐξακολουθεῖ μετ' ὀλίγον, εἰμπορῶ ὅμως νά βεβαιώσω ὅτι ὁ σκύλος ἐκεῖνος ἦτο ἴσα μὲ τὸ μσχάρι μας.

Ὁ πατὴρ δὲν ἀποκρίνεται περιπατοῦν τὸ παιδίον εἶνε κατὰδρωμένον καὶ νά σας πῶ δὲν ἔχει ἄδικον πόλος ἀποφαιλεῖ μ' εὐχαρίστησιν του νά σπᾶσῃ τὸ πόδι του; Τῷ φαίνεται ὅτι ὁ πατὴρ του προχωρεῖ γρηγορώτερα.

— Ὡ! νά, νά τὸ φοβερὸν γεφύρι!

— Μὰ, πατέρα, ἐφῶναξε τότε τὸ παιδίον, πρὶν βάλῃ τὸ πόδι του ἐπάνω εἰς τὸ γεφύρι, μὴ τύχη δά καὶ πιστεύσης ὅτι εἶδα ἕνα τόσο μεγάλο σκύλον! ὄχι, ὄχι, ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ σκύλος ποῦ εἶδα δὲν ἦτο διδουλο διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους σκύλους!

ΤΟ ΜΩΡΟΝ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΝ

Α'.

Μίαν φορὰν καὶ ἕνα καιρὸν, δηλαδὴ πέντε χιλιάδας διακόσια τριάντα ἑπτὰ ἔτη πρὸ Χριστοῦ βασιλεὺς τῆς καθᾶς ἦτο ὁ Παπαρούνας, τριακοσιοστὸς ἐβδομηκοστὸς πέμπτος διάδοχος τοῦ περιφήμου Κακχοῦ, ἱεροῦ τοῦ τῆς δυναστείας.

Ἡ καθᾶ, ἡ ὁποία ἦτο βασιλεῖον κείμενον πρὸς βορρᾶν τῆς Κίνας, ἐξηφανίσθη πρὸ πολλοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐποχὴν, εἰς τὴν ὅποιαν συμβαίνει ἡ ἱστορία μας, ἦτο τόπος πλουσιώτατος καὶ εὐτυχής. Ἐν ᾧ δὲ ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία, ἡ Ἀφρική, καὶ ἡ Ἀμερική, ἡ ὁποία δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνακαλυφθῆ, ἦσαν βυθισμέναι εἰς τὰ βαθύτερα σκότη τῆς βαρβαρότητος, ἡ καθᾶ ἔχει σιθηροδρόμους καὶ ἰταλικὸν θέατρον. Αἱ γυναῖκες ἐφόρουσαν φαρδύτατα κρινολίνα καὶ ψευδὲς σινέρον, τὸ ὅποιον, ὡς γνωστὸν, εἶνε σημεῖον μεγάλου πολιτισμοῦ.

Ὁ βασιλεὺς Παπαρούνας δὲν ἦτο κακὸς ἀνθρώπος, ἀλλ' εἶχεν ἕν ἐλάττωμα ἀρκετὰ σύνθηες εἰς τοὺς μεγάλους τῆς γῆς. Δὲν ἠδύνατο νά ὑποφέρῃ ἀντι-

λογίαν. Εἰς μίαν ἀσθένειαν τὴν ὅποιαν ἔπαθεν εἰς ἡλικίαν σαράντα ἐτῶν, ἐπειδὴ ἔχασε τὰ μαλλιά του μέχρι τοῦ προτελευταίου, διέταξε τοὺς ὑπηκόους του νά ξυρισθοῦν ὅλοι, ἄνευ ἐξαιρέσεως. Μετ' ὀλίγον καιρὸν, παραδέχθη τὴν χρῆσιν τῆς φενάκης (περούκας) καὶ ἐξέδωκε διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἐπέβαλεν αὐτὴν εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς χώρας ὅταν ἐσηκνόντο ἀπὸ τὴν τράπεζαν δὲν ἐπίστειεν ὅτι κανεὶς ἐπεῖνα πλέον, καὶ ἂν κατὰ τύχην ἐπαρριζέτο, τὸ καλλίτερον μέσον νά τον κολακεύσῃ κανεὶς ἦτο νά ἐκβάλλῃ τὸ ματιλί του.

Ὁ βασιλεὺς Παπαρούνας ἦτο καλοῦ χαρακτῆρος, καὶ ἐθύμωμε μόνον μίαν φορὰν τὸν χρόνον, τὸ πρῶτ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου καὶ ἐξεθύμωμε τὴν 31 Δεκεμβρίου τὴν νύκτα. Τὸν ἔκαμαν δὲ τρομερὸν ὁ μαῦρος ἐπίδησμος ὁ ὁποῖος ἐσκέπαζε τὸν ἀπόντα φεῦ! ὀφθαλμὸν του, καὶ τὸ ὀπλοστάσιον του τῶν ἐγγειριδίων καὶ τῶν πιστολίων, τὰ ὅποια ἦσαν χρεμασμένα εἰς τὴν ζώνην του, καὶ τὸ μεγάλο του σπαθὶ τὸ ὅποιον ἐξέβαλλε διὰ κάθε αἰτίαν, συχνὰ δὲ καὶ χωρὶς αἰτίαν.

Ἐν ᾧ ἐπλησίαζεν εἰς τὸ ἐξηκοστὸν τοῦ ἔτος, ἡ βασίλισσα Ντα-ρέν-κα, ἡ πιστὴ σύζυγός του, ἀπεφάσισε νὰ τὸν δώσῃ ἕνα διάδοχον.

Ναί, μόνον ἕνας υἱὸς ἔλειπε ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν τοῦ βασιλέως· ἅμα λοιπὸν ἐγεννήθη τὸ βασιλόπουλον διέταξε δημοσίας πανηγύρεις αἱ ὁποῖαι διήρκεσαν ὀκτὼ ἡμέρας καὶ ὀκτὼ νύκτας, ὁ δὲ κουρεὺς Βαρβερίδης ἐπειδὴ ἐτόλμησε νὰ χασμουρηθῇ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα (τοῦ ἐπὶ οἴκῳ φρικτὰ τὸ δόντι τοῦ δυστυχούς) ὁ βασιλεὺς διέταξε νὰ τον κρεμάσουν εἰς τὸ ὑψηλότερον δένδρον τοῦ κήπου του, διὰ νὰ μὴ χασμαῖται ἄλλην φορὰν ἐν ᾧ διασκεδάξῃ τὸ αὐθέντην του.

Ἐννοεῖται λοιπὸν, ὅτι τὸ βασιλόπουλον ἔγεινε πολὺ χαϊδευμένον. Ἐφῆρεν ἀπὸ τὰς ἀρκάς τῆς Καθάης τοὺς καλλιτέρους διδασκάλους καὶ ὅταν ὁ μαθητὴς ἐφώναζεν ἢ ἔκχιμε κανὲν σφάλμα, ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ ξυλοφορτώουν τοὺς διδασκάλους· ἡ μέθοδος αὕτη δὲν διασαρστέι, πιστεύομεν, τοὺς μαθητὰς κανενὸς τόπου, ἀλλὰ καὶ δὲν τοὺς κάμνει νὰ μαθηθῶν ἑλληνικὰ καὶ λατινικά.

Οἱ διδάσκαλοι λοιπὸν καθ' ἡμέραν ἐφευγον καὶ ποτὲ ἢ αὐραγὴν ἡμέραν δὲν εὗρισκε τὸν διδάσκαλον τῆς χθῆς.

Τὸ δὲ βασιλόπουλον, δὲν ἔγεινε δώδεκα ἐτῶν, μετὰ τὴν μοναδικὴν αὐτῆν μέθοδον ἦτο κουτὸν ὡς χῆ-να, ἀγράμματον ὡς γάϊδαρος καὶ ὑπερήφανον ὡς παγῶνι. Διὰ τοῦτο ὁ λαὸς ὁ ὁποῖος μετὰ μίαν λέξιν πολλὰκι ἐδικεῖται κατὰ τῆς ἀδικίας τῶν μεγάλων, τῷ εἶχε δώσει τὸ παρόνομα: τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον.

Ἐν τούτοις ὁ βασιλεὺς Παπαρούνας ἐγήρασε καθὲ ἡμέραν καὶ μολονότι οἱ πατέρες συνήθως δὲν εἶνε πολὺ ἐξυδαρκεῖς διὰ τὰ ἐλαττώματα τῶν τέκνων των, ἐνόησε πολὺ καλὰ ὅτι ὁ διάδοχος του δὲν εἶχε καμμίαν ἀξίαν. Ἦτο μάλιστα πολὺ λυπημένος, καὶ μίαν ἡμέραν ἐν ᾧ ἔπινε τὸν καφέ του μετὰ τὸν ὑπουργὸν τοῦ Καγκαρῶ, —

Τί θὰ γίνῃ ἡ Καθάη, ἂν ἀποθάνῃ; εἶπεν ἐκθάλλων δυνατὸν ἀναστεναγμόν. Τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον εἶνε ἐντελῶς ἀνίκανον νὰ κάμῃ νόμους, νὰ καταβάλλῃ ἐπαναστάσεις, νὰ κατακερματίσῃ τοὺς ἐχθρούς. Μόλις εἰμπορεῖ νὰ διακρίνῃ ἐν λεπτοκαύρῳ ἀπὸ ἓν κολοκύνθῃ καὶ στοιχηματίζῃ ὅτι δὲν εὗρίσκει

καμμίαν διαφορὰν μεταξὺ ἐνὸς βραδέου καὶ τοῦ πρω-θυπουργοῦ μου.

Ὁ πρωθυπουργὸς Καγκαρῶ προσεβλήθη καιρίως ἀπὸ τὴν τελευταίαν ταύτην φράσιν καὶ ἐμόρφασεν.

— Μὰ τὸν Κα-κα-ολῆ, τὸν πρίγκοιόν μου ἐξηκολούθησεν ὁ βασιλεὺς, ἡ ἱστορία αὕτη πρέπει νὰ τελειώσῃ. Πληρόνως πολὺ ἀκριβῶς ἔδωκε τοὺς καθηγητὰς τοῦ βασιλοπούλου, ἐπομένως ἔχω τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσω ἀπ' αὐτοὺς ἐκπαίδευσιν πρώτης τέξεως. Δὲν ἐνόησ' ἂν μου φάγουν τὰ χρήματά μου. Ἄν ἕνα μῆνα ἀπὸ σήμερον ὁ υἱός μου δὲν εἰσεύρῃ ἐπάνω εἰς τὰ δάκτυλά του τὸν Πυθαγόριον πίνακα, ἂν δὲν εἰσεύρῃ νὰ γράφῃ καθ' ὑπαγόρευσιν μίαν σελιδα χωρὶς κανέν ὀρθογραφικὸν λάθος, νὰ ἰππεύῃ χωρὶς νὰ κινδυνεύῃ νὰ σπάσῃ τὸ κεφάλι του, νὰ προεδρεύῃ τοῦ συμβουλίου χωρὶς νὰ κοιμᾶται, θὰ κρεμάσω ἄλους τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους του καὶ τὸν πρωθυπουργόν μου ἀκόμη. Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούειν ἀκούετω!

Ἐπειτα ὁ Παπαρούνας ἐσηκώθη, ἐπειδὴ δὲ τὸ ὤρο-λόγιον τῆς αἰθούρας του εἰδείκνυε ἐπὶ τὰ ὄρα καὶ ἡμισίαν, — αὕτη δὲ ἦτο ἡ ὥρα κατὰ τὴν ὁποίαν συνείθιζε νὰ πλαγιάζῃ — ἐπήγειν ἡσύχως νὰ κοιμηθῇ.

Ὁ Καγκαρῶ ἠθέλησε νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα του ἀλλὰ πῶς νὰ κοιμηθῇ κατόπι ἀπὸ τὴν τρομερὰν ἐκείνην ἀπειλὴν τοῦ Παπαρούνα.

Ὁ βασιλεὺς, ὁ αὐθέντης του, δὲν ἠσταιεύετο. Ἐν τούτοις ἔπρεπε καὶ διὰ τῆς βίας ἀκόμη νὰ φαίνεται εὐθυμὸς, διότι ὁ ἀληθὴς αὐλικὸς, ὁ ἀξίος τοῦ ὀνόματός του αὐλικὸς πρέπει νὰ εἰμπορῇ νὰ χαμογελᾷ καὶ ὅταν ἀκόμη ἔχῃ κωλικόπονον.

Ἄλλ' ὅπωςδῆποτε, ὁ πρωθυπουργὸς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν του πολὺ τεταραχμένος, στέλλων εἰς τὸν διάβολον τὸν βασιλέα τῆς Καθάης καὶ τὴν γενεάν του. Πῶς εἰς διάστημα ἐνὸς μηνὸς νὰ διδάξῃ εἰς τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα, περὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶχεν οὐδὲ τὴν παρμικροτέραν ἰδέαν;

Ἄμα λοιπὸν εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπουδαστήριόν του ὁ Καγκαρῶ ἐσκέπτετο πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ διορθώσῃ τὸ ἀδιόρθωτον ἐκεῖνο πρῶγμα, ἢ πριγκιπισκὰ Κι-δορ-διν ἢ κόρη του, ἐξυπνον κοράσιον ἔνδεκα ἐτῶν ἦλθε καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἐλέρωσε

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΑΠΑΡΟΥΝΑΣ

τὸ ὄρατον κίτρινον φέρεμά του μετὰ τὸ γλύκισμα τὸ ὁποῖον ἐχράται εἰς τὰς χεῖράς τῆς.

— Μὰ τὸν Κομφουκίον, ἀνέκραξε μενιῶδης ὁ Καγκαρῶ, διὰ νὰ σε μάθω, δεσποτίνις, ὅτι τὰ γλυκίσματα τὰ κάμνουν διὰ νὰ τρώγωνται καὶ ἔχι διὰ νὰ λερώνουν τὰ φερέματα τοῦ κυρίου πατρός σου, σὲ καταδικάζω δύο ἡμέρας νὰ τρώγῃς ξηρὸν ψωμί καὶ νὰ πίνῃς μόνον νερόν.

— Δὲν με μέλει, ἀπεκρίθη ἡ Κι-δορ-διν, μετὰ τὸν ὕπνον ἢ μετὰ τὴν θά μου δώσῃ καὶ γλυκίσματα καὶ ὀπωρικά.

Ὁ Καγκαρῶ ἦτο ἐπιεικὴς ἄνθρωπος· ἀλλ' εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ πνεύματός εἰς τὴν ὁποίαν εὗρισκετο ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἢ ἀπάντησις αὕτη τὸν ἐτάραξε τόσο πολὺ ὥστε ἔδωκεν ἐν ῥάπισμα εἰς τὴν κόρην του, πρῶγμα τὸ ὁποῖον ποτὲ ἄλλοτε δὲν τοῦ εἶχε συμβῆ.

Ἡ Κι-δορ-διν ἐντροπισσμένη ἀλλὰ καὶ ἐκπεπληγμένη ἀπὸ τὴν πραιτορανή ἐκείνην σοβαρότητα, ἐπήγε, ἀπ' οὐ ἐστένιασε βαθεῖα βαθεῖα, νὰ τελειώσῃ τὸ γλύκισμα τῆς εἰς τὴν σκοτεινότεραν γωνίαν τοῦ σπουδαστηρίου.

Ἐκεῖ ἀκριβῶς εὗρισκετο ἐν θαυμασίῳ κλωβίῳ μετὰ χρυσὰ σύρματα καὶ εἰς τὸ κλωβίον ἐκεῖνο ἐν ἐξελίσσειον πουλάκι τὸ ὁποῖον οἱ σοφοὶ ὀνομάζουν Ἀδάμαντα.

— Ὁὐ, ἀνόητον, εἶπεν ἡ Κι-δορ-διν λησιμονήσα τὴν λύπην τῆς ἅμα εἶδε τὸ πτηνόν, τὸ ἀνόητον, ἐλέρωσε καὶ πάλιν τὸ κλωβί του. Διὰ νὰ σε τιμωρήσω, κύριε, αὐριον δὲν θὰ σου δώσω τίποτε νὰ φάγῃς. . .

Ὁ Ἀδάμας, ὁ ὁποῖος ἐνόει πολὺ καλὰ τὴν γλῶσσαν τῆς κυρίας του, ἐσήκωσε τὰ πτερά του καὶ ἔλαβεν ἀπειλητικὴν στάσιν ὡς νὰ ἤθελε νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς ἐπιπλήξεως ἐκείνης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡ Κι-δορ-διν τῷ ἔδωκε μίαν ἐπάνω εἰς τὸ ῥάμφος του. Τότε τὸ πτηνὸν ὀπισθοδρόμησε εἰς τὸ βῆθος τοῦ χρυσοῦ τοῦ κλωβίου καὶ ἔμεινε ἀκίνητον, κρύψαν τὴν μικρὰν κομψὴν κεφαλὴν του κάτω ἀπὸ τὴν πτέρυγάν του.

— Ὡ! εἶπεν ὁ Καγκαρῶ, ὅστις εἶχεν ἰδεῖ ὅλην αὐτὴν τὴν σκηνήν. Νομίζω ὅτι εὗρηκα, χωρὶς νὰ το βῆλω, ὅτι ματαίως ζητῶ τὴν ὄρα, δηλαδὴ τὸ μέσον μετὰ τὸ ὁποῖον νὰ συγκεντρώσω τὴν προσοχὴν τοῦ Μωροῦ βασιλοπούλου ὥστε νὰ μάθῃ ἐν μάθημα. Διὰτὶ ὄχι, τὸ βασιλόπουλον δὲν εἶνε δὴ καὶ τόσο

βλάξ, ἂν καὶ δὲν εἰμπορεῖ παρὰ νὰ ὁμοιάζῃ μετὰ τὸν πατέρα του. Πρέπει νὰ δοκιμάσωμεν, ὅταν κάμῃ τίποτε κακόν, νὰ τιμωροῦμεν αὐτὸ τὸ ἴδιον καὶ ὄχι τοὺς δυστυχεῖς διδασκάλους του οἱ ὁποῖοι εἶνε ἐντελῶς ἀθάτοι. Αὕτη ἡ ἰδέα ποτὲ δὲν μου εἶχεν ἔλθει, καὶ ἀμφιβάλω ἂν θὰ μου ἤρξατο ποτὲ ἂν δὲν καθίετα ἐμὲ τὸν ἴδιον ὑπεύθυνον διὰ τὰ σφάλματα τοῦ διαδόχου του. Ἄν δὲν γεμίσω τὸ κεφάλι του θὰ χάσω τὸ ἐδικόν μου. Ναί, ἀλλὰ, ἐξηκολούθησεν ὁ Καγκαρῶ, μετ' ὀλίγην σιωπὴν, ποῖος θὰ τολμήσῃ νὰ σηκώσῃ βέδηλον χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ προσώπου τοῦ Μωροῦ; Ἡ ἰδική μου ὑπηρεσία εἶνε νὰ διοικῶ τὰ στρατεύματα τῆς Καθάης καὶ ὄχι νὰ δέρω ἕνα ἀπειθῆ μαθητὴν. Καὶ ἐκτὸς τούτου πῶς θὰ τὸν φανῇ τοῦ βασιλέως; Ἄν διασαρστήθῃ; Τέλος πάντων ὅτι βρέξῃ ἂς καταβιάζῃ. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι μετὰ ὀλίγην ἐπιδειξιότητα δὲν εἶνε ἀδύνατον νὰ κρύψῃ κανεὶς τὴν ἐκδικητικὴν χεῖρα, ἢ ὁποῖα θὰ εἶνε ἐπιφορτισμένη νὰ τὴν διδάξῃ τὰς πρώτας γνώσεις τῆς ἀριθμητικῆς καὶ τῆς τέχνης τοῦ κυβερνᾶν τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐσχάσας ὀλίγον ἀπὸ τὰς σκέψεις αὐτὰς ὁ πρωθυπουργὸς ἐπλάγιασεν εἰς τὴν κλίνην του, καὶ ἀπεκοιμήθη, ἀλλὰ δὲν τολμῶ νὰ βεβαιώσω ὅτι κανὲν τρομακτικὸν δεινὸν δὲν ἐτρόμαξε τὸν ὕπνον του.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΝΤΑ-ΡΕΝ-ΚΑ

Β.

Τὴν ἐπαύριον ἀπὸ τὴν αὐγὴν ὁ Καγκαρῶ μετέβη εἰς τὰ ἀνάκτορα, συλλογιζόμενος μετὰ τὴν φρικτὴν ἂν θὰ τολμήσῃ νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὸ σύστημα τῆς ἀνατροπῆς τὸ ὁποῖον ἐπενόησε. Μία περίπτωσις, μικρὰ κατὰ τὸ φαινόμενον, τοῦ ἀφῆρσε καὶ τοὺς τελευταίους διαταγμούς του. Ὁ βασιλεὺς εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸ κινῆγιον καὶ ἔμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ μόλις τὴν ἐσπέραν· ὁ Καγκαρῶ λοιπὸν εἶχε μίαν ἡμέραν ἐνώπιόν του, καὶ ὅσον δυνατὰ καὶ ἂν ἦταν αἱ φωναὶ τοῦ Μωροῦ βασιλοπούλου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φθάσουν ἔως εἰς τὰ ὦτα τοῦ πατρός του, ἐνησυχολόμενος εἰς τὸ νὰ κινηθῇ λαγούς καὶ ζαρμὰδια δέκα μιλία μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ. Ὅσον διὰ τὴν βασιλίαν Ντα-ρέν-καν ἐλησιμονήσα νὰ σὰς εἶπω ὅτι ἦτο κωφῆ.

Ὁ πρωθυπουργὸς λοιπὸν μετὰ σταθερὸν βῆμα ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου ἐδιδάσκετο τὰ μαθήματά του.

— Ὡ! ὦ! εἶπεν ἅμα ἐμβόηκε, τί εἶν' αὐτό;

Παράδοξον και θλιβερόν θέαμα είδεν ο Καγκκαρού. Τό Μωρόν βασιλόπουλον, έξω φρενών διά μίαν επί- πληξιν τήν όποιαν τω έκαμεν ο καθηγητής του διά τό γράψιμόν του τό όποϊόν ήτο γεμίτον σολοικισμούς και βαρβαρισμούς, είχε ρίψει έν χονδρόν λεζικόν εις τήν κεφαλήν του δυστυχούς διδασκάλου, τόν όποϊόν δύο μαύροι είχαν ήδη συλλάβει, διά να του πληρώ- σουν βεβαίως τά συνήθη διδασκτρά του. Ο καθηγητής καταφουσκωμένος έχων τό μέτωπον, μεταίως επέ- λαιε να γλυτώσῃ από τας χείρας των.

Έξασφα ο Καγκκαρού προχωρεί. Δι' ενός νεύμα- τος διατάσσει τούς βωβούς μαύρους ν' αφήσουν τόν καθηγητήν, έπειτα ώφελήθει από τήν θέσιν του βα- σιλοπούλου, τό όποϊόν είχε τά νάτια έστραμμένα πρós αυτόν, λαμβάνει έν κάλυμμα τής τραπέζης τό όποϊόν είχε πέσει χάμω εις τήν όρμήν τής πάλης του διδασκαλου με τούς μαύρους, ρίπτει αυτό επάνω εις τήν κεφαλήν του μέλλοντος μονάρχου τής Κα- θάκης, έπειτα σηκώσας τό φέρεμά του τό χρυσοκεν- τημένον με όλους τούς άστερισμούς του ούρανού, του δίδει έν μοναδικόν ευλοκόπημα εις τό μέρος εκείνο όπου ή ράχis αρχίζει ν' αλλάξῃ όνομα. Η χείρ του έτρεμεν όλίγον, είχε αληθές, άλλ' είχε λάβει σταθεράν πλέον άπόφασιν και έπροχώρησεν έως εις τό τέλος.

Αδύνατον νά περιγραφῃ ή λύσσα του βασιλο- πούλου κατόπιν απ' αυτήν τήν προσβολήν. Αλλ' όταν έρριψε μακράν τό κάλυμμα με τό όποϊόν

ήτο κουκουλωμένος τό πρόσωπόν του και έζήτησε να ίδῃ τόν βέδηλον ο όποϊος έτόλμησε να σηκώσῃ χέρι επάνω του, και δέν ίδε κανένα, διότι όλοι είχαν φροντίσει να φύγουν, τότε ή έκπληξις που έγινε σχε- δόν μεγαλητέρα από τόν θυμόν του και χονδρά δά- κρυα έντροπής έτρεξαν από τούς οφθαλμούς του.

Είς τό διάστημα τούτο,

— Οψι! Έλεγεν ο Καγκκαρού επιστρέψας εις τήν οικίαν του, τό πράγμα έγινεν απλούτερον παρ' όσον έφανταζόμην. Επὶ τέλους και τό βασιλόπουλον όμοιάκει με τάλλα παιδιά. Ας ιδούμεν τώρα πώς θά τελειώσῃ ή υπόθεσις. Δέν φοβούμαι τούς δύο αλάλους, οι όποιοι δέν ειμποροῦν να όμιλήσουν, τήν διδασκαλιον τόν γνωρίζω δέν θά κατηγορήτῃ ποτέ τόν φίλον ο όποϊος έθεσεν εις κίνδυνον τήν ζωήν του διὰ να υπερκρίσῃ τήν τιμήν του και τὰ νύττα του. Έξ άλλου μέρους πάλιν τό Μωρόν βασιλόπουλον έτρεξε να διηγηθῃ τό δυστύχημά του εις τήν βασι- λισσαν Ντα-ρέν-κα' άλλ' έπειδή αυτή ήτο κωφή, ώς είπομεν, ο υίός της ήναγκάσθη να μεταχειρισθῃ νεύματα διὰ να τον έννοήσῃ. Έκαμε δέ τόνον ευ- γλωττα σημεῖα ώστε ή αγαθή βασίλισσα ένόμισεν αδιάθετον τό βασιλόπουλον και έφώνασεν άμέσως τήν Ιατρόν.

Αλλ' άμα τον είδε τούτον τό βασιλόπουλον, τό έκοψε λάσπην και προύτιμησε να περιμείνῃ να έλθῃ ο μονάρχης, ο πατήρ του Παπαρούνας.

[Έπεται τό τέλος]

ΚΑΛΗΜΕΡΑ!

Προχθές συνητήθη με έν μικρόν αγοράκι χρι- τωμένον ήρχετο με τόν πατέρα του εις μίαν οικίαν εις τήν όποιαν έπήγα να κάμω επίσκεψιν συγχρόνως με άλλους άμα δέ είδε τόσα άγνωστα πρόσωπα, έντρα- πη, φαίνεται, και έστάθη εις τό κατώφλιον τής θύρας.

— Πήγαινε να είπῃς καλημέραν εις τήν κυρίαν Καλλιόπην, τῷ είπεν ο πατήρ του δείξας εις αυτό τήν οικοδέσποιαν. Τό παιδίον έπροχώρησε με θάρρος εις τό μέσον του μεγάλου κύκλου, αλλά ως να τα είχε χάσει μέσα εις τόσας κυρίας άντι να υπάγῃ εις τήν οικοδέσποιαν ήλθε πρós έμέ, τήν όποιαν ποτέ δέν είχεν ιδεί και είπε: «Καλημέρα!» Κα- ταγορευθεΐσα από τήν ευγένειαν του και τήν χάριν του, ήπλωσα εις αυτό τήν χείρά μου εις τήν όποιαν έβαλε τήν ιδιικήν του, έπειτα δέ διηυθύνθη εις τήν πλαγιήν μου κυρίαν.

Ο πατήρ του, φοβούμενος μήπως φωνῇ όχληρόν τό παιδίον, προσεπάθησε να το σταματήσῃ, άλλ' αυτό άφ' ου ήρχισε μίαν φοράν ήθελε να τελειώσῃ όλον τόν κύκλον και δέν έδέχθη να καθήσῃ παρά απ' ου έχαιρέτισε με τήν ίδιαν ευγένειαν τήν κυρίαν. Καλ-

λιόπην και τās τέσσαρας ή πέντε κυρίας αι όποιαι είχαν έλθει εις επίσκεψιν της.

Όλοι είπον ότι τό παιδίον ήτο χαριέστατον, όλοι του έχιμογέλασαν, εις έμέ δέ τόσην έντύπωσιν έ- κχυσε τό παιδίον εκείνο, ώστε άμα έπιστρέψα εις τήν οικίαν μου προσεπάθησα να ένθυμηθώ κατά πόσους τρόπους λέγουν καλημέραν τά παιδιά.

Και πρώτα πρώτα είναι μερικῶς τά όποια δέν λέ- γουν καθόλου καλημέραν. Παραδείγματός χά- ριν, δύο μικρά κοράσια μόλις ιδούν άνθρωπον φεύγουν όσον γρηγορώτερα ειμποροῦν, διὰ ν' άποφύγουν τόν χαιρετισμόν τούτον, ο όποϊός, φαίνεται, τά ένοχλεί. Ο μικρός Βασίλαχος δέν φεύγει, αλλά τί τό όφελος; μόλις ή μήτηρ του τῷ παραγγείλῃ να είπῃ καλη- μέραν χαμηλώνει τήν κεφαλήν του ως ένοχος και σφίγγει τά χείλη του όσον δυνατά ειμπορεῖ άλλα επαναλάβῃ τήν παραγγελίαν ή μήτηρ του, απλώνει τήν χείρά του, άλλ' άποσύρει αυτήν και πάλιν, αν δέ ή μήτηρ του έπιμένῃ, τότε προσφέρει εις τόν επισκέπτην ένα κλειστόν γρόνθον, χωρίς ν' άνοίξῃ τό στόμα του.

Η Μαρία Σ., αν και είναι δεκα έτών, όταν έμ- βαινει εις τήν αίθουσαν τής μητρός της, μένει αλύ- γιστος ώσάν πάσσαλος και πηγαίνει και κάθεται εμπρός εις τό βιβλίον της ή τό εργοχειρόν της χω- ρίς να καταδεχθῃ ούτε με τήν κεφαλήν της να κά- μῃ καμμίαν υπόκλισιν εις τούς κυρίους ή τās κυ- ρίας οι όποιοι είναι εις τήν αίθουσαν. Έπειδή ή μη- τηρ της είναι πολύ ευγενής κυρία, δέν κατηγορεῖ τήν μητέρα διὰ τήν τοιαύτην συμπεριφορῃν τής κόρης, αλλά άποδίδω αυτήν εις δειλίαν και συστολήν.

— Καθόλου, μου είπε μίαν ήμέραν ή κυρία Σ., ή μήτηρ της, ή Μαρία δέν είναι συνσταλμένη. Αν δέν λέγῃ καλημέραν όπως όλοι, δέν λέγει διότι το έχει άπόφασιν τό πρωτ' έρχεται εις τόν θάλαμόν μου, στέ- κεται εμπρός μου διὰ να τήν κτενίσω, αλλά δέν λέγει τίποτε.

«— Διατί δέν μου λέγεις καλημέραν, Μαρία;

«— Ω! μητέρα, είναι τόσον άνόητον πράγμα!

«— Πώς άνόητον;

«— Είναι όλως διόλου άνωφελές, εις τί χρησι- μεύει; Η σημερινή ήμέρα δέν θά γίνῃ ούτε καλ- λιτέρα ούτε χειροτέρα, και αν σου ευχηθώ καλην ήμέραν δεκα φορές κατά σειράν.

«Και όταν τήν βεβαιώσῃ ή καλημέρα της και τό πρωϊόν της φίλημα θά μ' ευχαριστήσουν, ως καλή άρχή τής ήμέρας, με παρατηρεῖ έκπληκτος.»

Έπειτα έσυλλογίσθην όσα παιδιά χαιρετοῦν.

Ο Παύλος Ρ. σῶς ρίπτει κατά πρόσωπον μίαν κα- λημέραν ν' ξηράν ξηράν ή όποια δέν ευχαριστῆ διόλου, άλλ' ή όποια έν τούτοις αξίζει περισσότερον από τό τίποτε. Η Αθηνῶ κλίνει τήν κεφαλήν της εις τόν ώμόν της, συμμαζεύει τά χείλη της, κάμνει τό- σους μορφασμούς ώστε επί τέλους κταντῶ γε- λωδιστάτην και άνυπόφορον τήν καλημέραν της.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η μικρά Μαρίκα έλέρωσε τά δάκτυλά της με τά χρώ- ματα τής ζωγραφικῆς του αδελφου της φοβηθεΐσα δέ μή- πως τήν επιπλήξῃ ή μαμά της, τρέχει πρós αυτήν και λέγει:

— Μαμά έχει όπου εκαθήμεν ήλθε μία μογιῶ και με έμπογιῶσε.

Βεβαίη υπό τής Αραόου.

Ο Κωστάκης έχει φιλόνητοκα αισθήματα.

Μίαν ήμέραν ενώ έπήγαινε περίπατον με τήν μητέρα του, παρουσιάζεται εμπρός των μία πτωχή γραία και ζητεῖ έλεη- μσύνην.

Ο Κωστάκης, μετὰ άλλουθεν γυναικότητος, δίδει τήν μέ- νην πένταξον τήν όποιαν είχε.

Η μήτηρ του τον επαινεί διά τήν καλήν πράξιν του και τον φιλεῖ.

— Λοιπόν ήτο καλόν αυτό που έκαμα, μαμά; λέγει ο Κωστάκης.

— Βέβαια, παιδί μου, ήτο πολύ καλόν.

— Τότε δι' άνταμιώθην μου έπρεπε να μου δώσης δύο τάραξιν...

Βεβαίη υπό του Αραόου.

Η καιμένη ή Σοφία φαίνεται τόσον δυστυχῆς όταν με πνιγμένην και τρέμουσαν φωνή λέγει: «Καλημέρα, κυρία!» ώστε θά έπροτιμάτε να μη έλεγε τίποτε.

Η Έλληνική τούναντιον λέγει καλημέραν με δυ- νατήν φωνή, σας κυτάζει εις τά μάτια και απλό- νει τήν χείρά της με προστατευτικόν ύφος, χωρίς να περιμείνῃ να της δώσητε σεις τήν ιδιικήν σας χείρα ως μεγαλείτερος, όπως τό απαιτεῖ ή τάξις.

Ο Μιλτιάδης Ζ. λέγει καλά τήν καλημέραν, άλλ' λησμονεῖ τακτικά να εκβάλῃ τόν πύλον του.

Η μικρά παχουλῆ Έλένη όρμῶ επάνω σας με τόσην όρμήν και σας δίδει ένα τόσον δυνατόν και βρεγμένο φίλημα, ώστε σας αναγκάζει να σπογ- γισθῆτε άμέσως με τό μαντίλι σας.

Είνα λοιπόν τόσον δύσκολον να είπῃ κανεις κα- λημέραν απλώς, χωρίς θυμόν, χωρίς έντροπήν, χωρίς αλαζονείαν, με χάριν και μετροφοροσύνην όπως άρμόζει εις έν παιδίον; Φαίνεται ότι είναι δύσκολον, διότι αι καλά καλημέραι είναι σπάνια. Και έν τούτοις τό καλόν αγοράκι τό όποϊόν είχε χαιρετήσῃ τόσον ώραία ήτο μόλις τεσσάρων έτών.

Αυτό τό όποϊόν έν παιδίον τόσον μικρόν ειμπό- ρεσε και έκαμε με τόσην χάριν, τά μεγάλα ά- γόρια και τά μεγάλα κοράσια πώς είναι δυνατόν να μη ειμποροῦν να το κατορθώσουν;

Λέγετε καλημέραν, παιδιά μου, χωρίς να στενοχωρησῆτε; λέγετε καλημέραν με άφέλειαν, όπως ειμπορεῖτε. Τούτο είναι προτιμότερον, παρά να σας νομιζούν κακοανθρεπιμένους διότι παρήμελήσατε να είπῃτε μίαν μόνην φοράν τις λέξεις ταύτας, τās τόσον εύκόλους και τόσον χαριτωμένας επάνω εις τά παιδικά χείλη: «Καλημέρα!»

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

Η μικρά Πηνελόπη έχει μίαν τριανταφυλλιάν.

Προχθές επήγε να επισκεψῇ τήν μαμά της μία φίλη της και εύρίσκει τήν Πηνελόπην άπτουσαν τά φύλλα τής τριανταφυλλιάς τό έν μετά του άλλου.

— Τι κάμνεις αυτού, μικρά μου; τῇ λέγει ή φίλη τής μαμάς της.

— Ο Ιατρός είπεν ότι, άμα αρχίσουν να πίπτουν τά φύλλα, θά άποθῆν τό άδελφάκι μου που είναι άρρωστο! λοι- πόν κ' έγώ τα ράπτω διὰ να μη πέσουν ποτέ! άπαντῶ ή φιλόστοργος άδελφή.

Βεβαίη υπό τής Μικρούλας Τραυλιάν.

Τόν πενταετή Μιμήν δέν τόν έπρόσεχαν εις τό τραπέζι και έπιε πολύ κρασί.

Όταν έσηκώθη έτρέκλιζε.

— Τι έκαθες, Μιμή, και τρακλίζεις, έμέθυσες; τῷ λέγει ο θάτός του.

— Όχι, θεέ, άπαντῶ ο μικρός πικνούργος δέν έμέθυσα άλλ' τά πόδια μου δέν βλέπουν παρὰ μπροστά τους, και γι' αυτό τρακλίζω.

Βεβαίη υπό του Μικρού Αιμθούλου.

αν θα εβρω ζωντανή την γράφα μου την μέρα και την μικρήν. . .

— Την Κούλα! ανεφώνησε πάλιν ὁ Δουμποδά- νος μετὰ χαρᾶς.

Καθὼς ἤκουε τὸ ὄνομα τῆς Κούλας, ἐπήδησεν εὐθὺς ἀπὸ τῆν θέσιν του, καὶ μετὰ τὴν νευρώδη χειρὰ του ἤρπασεν ἀπὸ τὸν τράχηλον τὸν Δουμποδά- νου, τὸν ἐκύτταξεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἀνεφώνησε :

— Καὶ ποῦ τὴν ξέρεις; . . . Τὴν εἶδες;

Καὶ τὸν ἔβλεπε δυνατὰ τὸν ἄθλιον τὸν Λεωνίδα, ὁ ὁποῖος δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ. Τέσον δυνατὰ τοῦ ἔτριγγε τὸν τράχηλον.

Οἱ ἄλλοι συμμαθηταὶ ἐσιώπων, διότι δὲν εἴξευ- ρον τί νὰ κάμουν.

Τέλος ὁ Μοντανῆς ἐσηκώθη, τοὺς ἐχώρισε καὶ τὸν ἐκάθισεν τὸν Μάρκον.

— Μὰ ποῦ εἶνέ της; ποῦ εἶνέ της! ἐκραύγαζεν ὁ κακίμορος ὁ Μάρκος.

— Ἦλθε ἐν ἀσφαλείᾳ, μὴ φοβεῖσαι, εἶνε πολὺ καλά. Νὰ τὸν ἐδῶ ὁ κύριος Καπάνης ὁ ὁποῖος τὴν ἔσωσε τὴν μητέρα σου, καὶ ὅλοι μας μαζί εὐρίψαμεν τὴν κήτην σου κατὰ τύχην μέσα εἰς τὸν δρόμον.

Ὁ Μάρκος ἤκουε, ἀλλὰ δὲν ἐπίστευεν ἀκόμη ἔτι τοῦ λέγοντος ἀλήθειαν, ἐνόμιζεν ὅτι τὸν περιπαί- ζουν καὶ τότε μόνον ἐπίστευσε, ὅτε ὁ Μοντανῆς τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν τὸν περιπαίζου.

Ἀφ' οὗ ἐδιηγῆσαν καταλεπτῶς εἰς τὸν πατέρα τῆς Κούλας ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς πλημμύρας, τὴν ὁποῖαν ἡμεῖς γνωρίζομεν πρὸ πολλοῦ, ὁ καίμενος δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ, τέσον πολλὴ ἦτο ἡ συγκίνησις του· ἀλλὰ μόνον ἐφιθύριζε :

— Ἄ! κύριε Μάριε! ἄ! καλοῖ μου κύριοι! τί εὐτυχία! τί καλοῖ ὅπου εἴσθε! Πῶς νὰ σας πλη- ρώσω τὸ καλὸν τὸ ὁποῖόν μου ἐκάματε! . . .

— Νὰ πᾶς γρηγόρα εἰς τὸ χωριὸν ποῦ εἶνε κοντὰ 'ς τὰ Τρία Σπίτια, καὶ νὰ μὲς φιλήσῃς τὴν Κούλα. Ἦκουσε; αὐτὸ νὰ κάμῃς. Δρόμον, λοιπὸν καὶ μὴ χασομερᾶς.

— Ἄ! ναι, ναι! θὰ πάω. Ἄ! ναι, ναι, θὰ τρέξω! Καὶ σας εὐχαριστῶ, κύριοι μου, πᾶς εὐχαριστῶ, ναι! σας εὐγνωμονῶ διὰ τὸ καλὸν ποῦ μου ἐκάματε! σας εὐγνωμονῶ ἄλλη μιὰ φορά!

Οἱ τέσσαρες φίλοι ἦσαν πολὺ συγκινημένοι καὶ ἔβλεπον μετὰ χαρᾶς τὸν Μάρκον, ὁ ὁποῖος ἔβαλε τὸ δέμα του εἰς τὸν ὄμιον καὶ ἐξεκίνησε. . .

Μόλις κατέβη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ γανίου, καὶ εὐ- θὺς οἱ τέσσαρες φίλοι τὸν εἶδον ὅτι ἐστάθη καὶ ἐφαί- νετο ὅτι ἐδίσταζε. Ἐπειτα ἐγύρισε καὶ ἦλθε πλη- σίον τοῦ Μαρίου καὶ εἶπε :

— Κύριε Μάριε, ἔχω νὰ σας εἰπῶ μίαν εἰδήσιν διὰ τὴν κυρίαν μητέρα σας.

— Τί τρέχει, Μάρκε; ἀνεφώνησεν ὁ Μάρκος ἀνή- συχος. Λέγε, Μάρκε. . .

— Κύριε μου Μάριε, χθὲς ἐπέρασκα ἀπὸ τὴν Τάρβην καὶ ἔμαθα διὰ τὴν κυρίαν τὴν μητέρα σας. . .

— Μὰ λέγε τί ἔμαθες; Δεχθὶ δὲν μοῦ το λὶς γρηγόρα; Μήπως εἶνε κακὰ εἰδήσεις;

— Ὅχι δά, κύριε μου Μάριε, μὴ φοβάσθε, δὲν εἶνε κακὰ εἰδήσεις, ἀλλὰ μόνον. . .

— Τί μόνον; . . .

— Ἀκούετε νὰ σας 'πῶ ὅλην τὴν ἀλήθειαν, κύριε μου Μάριε. Ἡ κυρία ἡ μητέρα σας εἶνε κά- ρπος καρπὸς ὅπου τὴν ἐκυρίευσεν μία λύπη, δὲν ἔχει ὄρεξι νὰ μιλήσῃ μετὰ κανένα, δὲν βγίναται ἐξω ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ εἶνε μελancholicή, τάχατες τὴν ἔχει πιάσει μελαγχολία, μελαγχολία δὲν εἰξέρω καὶ πᾶς νὰ τὴν πῶ. Τὸ κακὸν αὐτὸ το ἔπαθε ἀπὸ τότε; πῶ ἐγίναν ἡ πάφες τῶν σχολείων ὅταν εἶδὲ πᾶς ὅλα τὰ παιδιὰ ἦλθαν 'ς τὰ σπίτια των καὶ τοῦ λό- γου σου δὲν ἦλθες, παρὰ ἔμεινες εἰς τὸ σχολεῖον, τῆς ἦλθε μεγάλο παράπονον, καὶ τὴν ἐκυρίευσεν μία λύπη μεγάλη. Ἐκεῖ κοντὰ 'ς τὸ σπίτι σας εἶνε ἕνα σπίτι γνωρισμὸν μου, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τὰ ἔμαθα ὅλα αὐτὰ καὶ πολὺ ἐλυπήθηκα, κύριε μου Μάριε! Κάθε ἀπό- γευμα 'ς τῆς τέσσαρας ἡ ὄρα καταιδίαινε 'ς τὴν κήτην καὶ κάθεται κοντὰ 'ς τὴν πορτοῦλα, καὶ κά- θεται καὶ κάθεται, ὅταν νὰ περιμένῃ κανένα. Ἐπειτα ἀρχίζει καὶ κλάει καὶ δὲν ξεκολλᾷ ἀπὸ ἐκεῖ, ἂν δὲν ἔλθῃ ὁ κύριος πατέρας σας νὰ τὴν καταφέρῃ καὶ νὰ τὴν ἀναιάσῃ 'ς τὸ σπίτι. Καὶ αὐτὸ γίνεται κάθε 'μέρα τακτικὰ. Τὴν καίμενην δὲν εἰξέρεις πῶσον τὴν καίεται ἡ καρδιά μου! κύριε μου Μάριε!

Ὁ Μάρκος ὅσον ἤκουε τὴν διήγησιν τοῦ Μάρκου, ἐκυριεύετο ἀπὸ λύπην, ἔγινε κατακίτρινος καὶ μετὰ δυ- σκολίαν ἐκράτει τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἔτοιμα νὰ τρέξουν ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ του.

— Τὴν καίμενην! τὴν καίμενην τὴν μητέρα μου! ἐφιθύριζε τὸ φιλόστοργον παιδίον. Καὶ δὲν μοῦ λέ- γεις, Μάρκε, εἶνε λοιπὸν πολὺ ἄρρωστη; . . .

— Ὅχι δά, κύριε μου Μάριε, ἀπεκρίθη ὁ Μάρ- κος, δὲν εἶνε βαρεῖα ἄρρωστη, παρὰ μόνον εἶνε πι- χρομένη διότι δὲν ὑποφέρει τὸν χωρισμὸν σας.

Ἡ κυρία Καπάνη, ἡ μήτηρ τοῦ Μαρίου, δὲν ἠδύ- νατο νὰ εἰξέρῃ ὅτι ὁ μὶός της ἦτο τόσο πολὺ πλη- σίον της. Διότι εἰξευρεν ὅτι ὁ Μάρκος θὰ μείνῃ τὰς διακοπὰς εἰς τὸ Λύκειον.

Ὁ Μοντανῆς, ὁ Σαϊζάνης, ὁ Δουμποδάνος δὲν εἴ- ξευρον καὶ αὐτοὶ πῶς νὰ παρηγορήσων τὸν φίλον των. Ἀφ' οὗ ὁ Μοντανῆς συνέλαβε, φαίνεται, σχεδὸν τι πολὺ ὠφέλιμον. Εἶπε λοιπὸν πρὸς τὸν συμμαθη- τὴν του :

— Μάριε, ὅσα μας εἶπεν ὁ Μάρκος πρέπει νὰ μὲς πείσουν ὅτι δὲν ἔχομεν νὰ χάσωμεν στιγμὴν. Ἐμπρὸς λοιπὸν νὰ φθάσωμεν μίαν ὥραν πρωτύτερα εἰς τὴν οἰκίαν σου.

Ὁ Μάρκος ἐσκέπτετο.

— Τί σκέπτεσαι, Μάριε; ἠρώτησεν ὁ Μοντανῆς.

— Σκέπτομαι ὅτι ἂν ἀναχωρήσωμεν τώρα εὐθὺς, θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν Τάρβην πάρα πολὺ ἄργα.

— Τί θὰ εἰπῇ αὐτό; ἠρώτησεν ὁ Μοντανῆς.

— Ἐγὼ ἔν σχέδιον καὶ θὰ σὺς το εἰπῶ σίριον, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ το ἐγκρίνετε καὶ σεις. Νὰ μείνωμεν ἀπόψε ἐδῶ, καὶ νὰ ξεκινήσωμεν αὐριον τὸ πρωῖ. Θέλετε;

— Ὅπως θέλης, ἀπεκρίθησαν οἱ συμμαθηταὶ του.

Ὁ Μάρκος ἦτο ἐκεῖ πλησίον ἔρθιος καὶ περιέ- στρεφε τὸν σκουφὸν του εἰς τὰ δάκτυλά του. Ἐσκυ- φεν εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Μοντανῆ καὶ τὸν ἠρώτησε μετ' ἀνησυχίας :

— Μήπως δὲν ἔκαμα καλὰ ὅπου τα εἶπα εἰς τὸν κύριον Μάριον;

— Ὅχι, ὄχι, φίλε μου, ἔκαμες μέγιστα πολὺ καλὰ ὅπου εἶπες ὅλην τὴν ἀλήθειαν, καὶ δὲν τοῦ ἐ- κρυφες τίποτε.

— Τότε λοιπὸν εἰμπορῶ νὰ φύγω;

— Βέβαια, Μάρκε, πήγαινε 'ς τὸ καλόν, πήγαινε καὶ καλόν σου κατευόδιον! εἶπεν ὁ Μοντανῆς.

Ὁ Μάρκος ἐχαίρεισεν ἐκ δευτέρου τοὺς τέσσαρας συμμαθητὰς καὶ ἀπεμακρόνηθη.

Ὁ δὲ Δουμποδάνος εἶπε δυνατὰ πρὸς τὸν Μάρ- κον :

— Νὰ μου φιλήσῃς τὴν Κούλαν!

Καὶ ὁ μὲν Μάρκος ἀνεχώρησε νὰ εὐρῇ τὴν μη- τέρα του καὶ τὴν κόρην του, ὁ δὲ Μάριος Καπά- νης ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐστήριζε τὴν κεφαλὴν του μετὰ τὰς δύο χεῖράς του συλλογισμένος καὶ λυπημένος.

Οἱ φίλοι του δὲν ὁμιλήσαν εἰς αὐτὸν τίποτε, διότι δὲν ἤθελον νὰ τὸν ταραξῶσιν. Ἐμεινες λοιπὸν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν μέχρι τῆς ὥρας τοῦ δείπνου.

Ἀφ' οὗ ἐδείπνησαν ὄχι μετὰ πολλὴν ζωηρότητα καὶ ἔρεθιν, ἀνέστησαν εἰς τὸ δωμάτιόν των νὰ κοι- μηθῶσι. Συνεφώνησαν δὲ νὰ εἶνε ἔξυπνοι πρωῖ πρωῖ.

Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐκοιμήθησαν ὀνειρευόμενοι τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου των ἄλλ' ὁ Μάριος δὲν ἔκλεισε μάτι. Ἐφαντάζετο τὴν ἀγαπητὴν του μητέρα ἀσθενή καὶ πολὺ καταβεβλημένην. Ἐροεῖτο δὲ μήπως ὁ Μάρκος δὲν τοῦ εἶπεν ὅλην τὴν ἀλή-θειαν.

ΚΕ'

ΤΣΙΟΥ ΤΣΙΟΥ ΤΣΙΟΥ

Τώρα πλέν ἔχώριζε τοὺς φίλους μας ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ Μαρίου δρόμος δέκα περίπου χιλιομέ-τρων. Τὸ διάστημα τοῦτο ἦτο ἀσήμκντον, ἦτο σχε-δὸν περίπατος τριῶν ἢ τεσσάρων ὥρων.

Ὁ Μοντανῆς, ὁ Δουμποδάνος καὶ ὁ Σαϊζάνης ἐδιάζοντο χάριν τοῦ Μαρίου, διὰ νὰ φθάσωμεν μίαν ὥραν ἀρχύτερα. Ἀλλὰ ὁ Μάριος δὲν ἐδιάζετο, καὶ εὕρισκε διαφόρους αἰτίαις διὰ νὰ σταματᾷ τοὺς

φίλους του, καὶ ἔλεγεν ὅτι τάχα ἦτο κουρασμένος καὶ ἤθελε νὰ ἀναπαυθῇ. Καὶ οἱ φίλοι του χωρὶς νὰ καταλαμβάνουν, ὀπήκουν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ πάντοτε ὁμοῦς ἐπροχώρουν.

Ἀφ' οὗ ἐν ᾧ ἐστρεφον καὶ εἰσήλθον εἰς μίαν ὁδόν, ἡ ὁποία διέσχίζε τοὺς ἀγρούς καὶ εἶχε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ δένδρα μεγάλα, ἐφάνη μία μικρὰ πόλις.

Ὁ Μάριος ἠπλώσε τὴν χεῖρά του καὶ δὲν εἰμ- πέρσε νὰ εἰπῇ ἄλλον λόγον, παρὰ μόνον τὴν λέξιν :

— Ἡ Τάρβη!

Οἱ τρεῖς σύντροφοί του ἐστάθησαν ἀκίνητοι μετ' ἀ- νοικτούς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὸ στόμα. Ἦσαν εὐ- χριστημένοι διότι ἐτελείωσαν τόσο μακρινὸν τα- ξεῖδιον, καὶ διότι ἐξεπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ φί-λου των Καπάνη.

— Ἔ, καὶ τώρα; τί προσμένομεν; εἶπεν ὁ Δουμποδάνος πρὸς τὸν Μάριον. Ἐμπρὸς! μετ' ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας θὰ ἀσπασθῇς τὴν μητέρα σου.

Ἀλλὰ ὁ Μάριος εἶχε τὰς χεῖράς του εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ τοὺς ἐσκίαζε καὶ προσεπάθει νὰ ἴδῃ τὴν ὥραν εἰς τὸ ὄρολόγιον τοῦ κωδωνοστασίου.

— Ὅχι! εἶπεν, ἂς ἀναπαυθῶμεν ἑλίγακι, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν ἄκρην τῆς ὁδοῦ.

— Οἱ φίλοι ἐθόχμυξαν διὰ τὴν ὑπομονὴν τοῦ Μαρίου, καὶ ἐκάθησαν καὶ αὐτοὶ πλησίον του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσθησαν μακρόθεν φω- ναὶ κορασίων.

Ὁ Μάριος ἠκροάσθη καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔγι- ναι φαιδρὸν.

— Τί εἶν' αὐτὸ που τραγουδοῦν; ἠρώτησεν ὁ Σαϊζάνης, ὁ ὁποῖος προσεπάθει νὰ καταλάβῃ τὰς λέξεις καὶ δὲν ἠδύνατο.

— Εἶνε ᾄσμα τὸ ὁποῖον ἐψάλλαμεν εἰς τὸ σχο- λεῖον.

Τὰ κοράσια ἐπλησίαζον καὶ μία φωνὴ, μικρὰ, ζωηρὰ καὶ καθαρὰ ἠκούετο καὶ ἔψαλλε :

« Τακτικὰ αὐγὴ αὐγὴ
πρὶν ἀκόμη ἤλιος β'γῆ,
τὸ πουλάκι ἐξυπνᾷ
καὶ ἀμέσως ἀρχινᾷ
τὸ γλυκὺ κελἀθμᾷ του
ταῖου, ταῖου, ταῖου! »

Ἡ φωνὴ ὄλονεν ἐπλησίαζε καὶ αἱ λέξεις ἠκού- οντο καθαρώτερα :

« Τὸν Θεὸν δοξολογεῖ
τακτικὰ αὐγὴ αὐγὴ,
καὶ 'ς τὸν κῆπον ἀντηχεῖ
ἡ γλυκεῖα προσευχὴ
τὸ γλυκὺ κελἀθμᾷ του
ταῖου, ταῖου, ταῖου! »

Ὅσον ἡ φωνὴ ἐπλησίαζε τόσο ὁ Μάριος ἤκουε μετὰ περισσότερας προσοχῆς καὶ ἐφαίνετο συγκι-νημένος.

Ἡ γωνὴ τῆς αὐτῆς ἦτο ποῦ ἀγαθὸν καὶ ἐ-
φάρλα:

«Ὁταν ἔβρωσά κ' εἶπα
τὸν Θεὸν δοξάζω
μὲ εὐνώμονα φωνήν,
καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν,
μελεῖται τὸ μέθρημά μου...

«Ναί, ἄνθρωπε τὸ κοράσιον, σὺ εἶσαι; σὺ,
Μάρτι! καὶ ἐπέσειν ἔπαυον τοῦ κατεφεύγοντος.
— Ναί, Ἀουκία μου, εἶπα εἶσαι! ἐπιθήσειν ὁ
Μάρτιος.

«Ὁ Μάρτιος δὲ μὴς ἐλάθε τὴν χεῖρα τοῦ Μον-
τῆ καὶ εἶπε:

— «Ὁ ἴσθριον τὴν γωνὴν τὴν γνωσθεῖς!
Καὶ ἀποῦ ἦκουσεν ἀκούη καὶ ἄλλοτε, ἐπεφώνησεν:

— «Ὁ εἶπε ἡ γωνὴ τῆς Ἀουκίας!

— «Ὁ μὴθρησι εὐθὺς ἐπακούθησεν ποῦν περιεργον,
δὴν εἴσευρον ἐπὶ Ἀουκία ἦτο ἡ μικρὰ ἐξοδὸν ἀπὸ
τοῦ Μαρτίου: Ὁ Μάρτιος πολεμὸν εἶχε διηγήθη εἰς
τοῦς φάουσι τοῦ ἱστορίαν τῆς ἀνομιλίας τοῦ
καὶ τὰ ἐνομιλίας τῶν στενῶν συγγενῶν του. «Ὀστε
Χωρὶς νὰ ἔχουν ἴση τὴν Ἀουκίαν εἴσευρον τὸ ὄνο-
μά της.

Ἦν αὐτὴν στήριγν εἰς τὸ γύρισμα τῆς ὁδοῦ ἐ-
φάσεν ἡ συνοδεία τῶν κορασιῶν. Ἐμπρὸς εἰσεργὸς
ἐβόησε μικρὸν κοράσιον, κομψότερα ἐκδεδωμένον,
μελωδῶν καὶ εὐμορφότερον. Ἦν ἄλλα κοράσια
εἶλον ἀσπληγῆ καὶ ἐτραγῆται αὐτὸ μόνον του.

«Ὁ Μάρτιος μὲ ἐν πρὶθρησι εὐχισθὴ εἰς τὸ μέσον
τῶν κορασιῶν.

Ἦν ἡχοῦσι εὐθὺς ὡς εἶδον τὰ τέσσαρα παῖδια,
τὰ κοράσια εὐθὺς ὡς εἶδον τὰ τέσσαρα παῖδια,

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΙ!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΤΗ Ι. ΦΕΡΜΟΙΣ
(κατὰ τὸ ἱερόν τοῦ ἁγίου ΠΑΛΙΟΥ)

Ἡ μάστιγ τοῦ μικροῦ Κίμωνος δὲν εἶνε διόλου
εὐχαριστήσιμη ἀπὸ τῶν ἔργων της. Ἦν ἔργον
οὐκ ἐν ἀποτόν πτωχῶν διὰ τὰ παῖδι εἰς τὴν ἀν-
ταν τοῦ φάλλου τὰς καλοκαίριος ἡμέρας, ὅταν
τοῦ παρὰ τὴν πόλιν μακρὴ τῆς εἰσεργῆς της οἰ-
κίας ἡ μάστιγ του. Ὁ Κίμων ἔλαθε τὸ πτωχῶν
καὶ μετὰ αὐτὸ ἐσκαψὲ μίαν ποῦν βαθεῖαν τῶν πο-
τῶν ἀγίων, ἀλλὰ δὲν εἶπεν οὐτε λέγειν εἰς τὴν μά-
στιγ του.

Κίμων, δὲν εἶπες τίποτε νὰ μου εἰρήνη;
Καμμία ἀπάντησις; ὁ Κίμων ἐξομολογήθη νὰ σκά-
πτῃ καὶ οὐτε σφάραξται νὰ ἴσθριον.

— Κίμων, παῖδι μου, στήριξ καὶ χεῖρά σου νὰ
ἴσθριον ἀπάντησις, καὶ πτωχῶν καὶ στέκει εὐ-
πρὸς εἰς τὴν μάστιγν του, ἀκούμεθα εἰς τὸ πτωχῶν
του, τὴν κωλύει, ἀλλὰ δὲν λέγει τίποτε.

— Παρρησία, ἐξομολογήθη ἡ μάστιγ, δὲν ἀπὸ
χρῆς, ὅταν οὐ στήριξ καὶ χεῖρά σου, οὐτε μίαν ποῦν πο-
ταν δὲν εἶπες ἐν εὐχαριστί, οὐτε εἰς τὴν θέσιον σου,
οὐτε εἰς ἐπὶ ἐπίσημα ὅτι ἡ εὐχαριστία σου ἡ ἴσθριος
μακρὸν ἦτο τόσον μεγάλην ὡστε σ' ἔκαψε νὰ λυ-

δραστη τῶν Μάρτιον καὶ τοὺς τρεῖς φάουσι του, εἴπο-
μάσεν καὶ διὰ μὴς ἔργων ἀσπληγῆ, ὅπως περὶ
τὰ μικρὰ σπουδερῶν, ὅταν ἴδον ἄποστον.

Μόνον ἐν κορασιῶν εἴπαι καὶ ἐπὶ τρεῖς ἀποκαρ-
δισμοῦ τῶν Μάρτιον, ὁ ἴσθριος καὶ αὐτὸς τὸ ἐπι-
τάξαι καὶ εἰσεργῆ.

— «Αἱ! ἀνεργῶν τὸ κοράσιον, σὺ εἶσαι; σὺ,
Μάρτι! καὶ ἐπέσειν ἔπαυον τοῦ κατεφεύγοντος.
— Ναί, Ἀουκία μου, εἶπα εἶσαι! ἐπιθήσειν ὁ
Μάρτιος.

— «Ὁ τί χεῖρα σου σὲ βλάπτει! «Ὀστε ἡ Ἀου-
κία, «Αὐ! πόσον θὰ χεῖρα ἡ θεὸς ἔσται σὲ ἴσθριον!

— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.

— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

— Ὁ Μάρτιος; ἄκουσον δὲν εἶχε λόγος, καὶ ἡ χεῖρα
Καμμία ἦτο μόνον πτωχῶν καὶ ἀποκαρδισμοῦ, διότι δὲν
ἔδρασε τὸν ἀσπληγῆ της Μάρτιον. Ἀλλ' ὅμως ἐ-
πρὸς νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου, καὶ νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου
σπληγῆ καὶ διὰ μὴς.

«Ἐπρὸς τὸ ἐπὶ σὲ!

— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.

— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

— Ὁ Μάρτιος; ἄκουσον δὲν εἶχε λόγος, καὶ ἡ χεῖρα
Καμμία ἦτο μόνον πτωχῶν καὶ ἀποκαρδισμοῦ, διότι δὲν
ἔδρασε τὸν ἀσπληγῆ της Μάρτιον. Ἀλλ' ὅμως ἐ-
πρὸς νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου, καὶ νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου
σπληγῆ καὶ διὰ μὴς.

«Ἐπρὸς τὸ ἐπὶ σὲ!

— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.

— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

— Ὁ Μάρτιος; ἄκουσον δὲν εἶχε λόγος, καὶ ἡ χεῖρα
Καμμία ἦτο μόνον πτωχῶν καὶ ἀποκαρδισμοῦ, διότι δὲν
ἔδρασε τὸν ἀσπληγῆ της Μάρτιον. Ἀλλ' ὅμως ἐ-
πρὸς νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου, καὶ νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου
σπληγῆ καὶ διὰ μὴς.

«Ἐπρὸς τὸ ἐπὶ σὲ!

— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.

— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

— Ὁ Μάρτιος; ἄκουσον δὲν εἶχε λόγος, καὶ ἡ χεῖρα
Καμμία ἦτο μόνον πτωχῶν καὶ ἀποκαρδισμοῦ, διότι δὲν
ἔδρασε τὸν ἀσπληγῆ της Μάρτιον. Ἀλλ' ὅμως ἐ-
πρὸς νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου, καὶ νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου
σπληγῆ καὶ διὰ μὴς.

ὅτι εἶπε κατὸν ἀσπληγῆ καὶ βλάβη. Καὶ διὰ τὴν
σὲ παρὰ τὸν δὲν σου ἀπέσει νὰ λέγει εὐχαριστοῦ;
— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.
— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

— Ὁ Μάρτιος; ἄκουσον δὲν εἶχε λόγος, καὶ ἡ χεῖρα
Καμμία ἦτο μόνον πτωχῶν καὶ ἀποκαρδισμοῦ, διότι δὲν
ἔδρασε τὸν ἀσπληγῆ της Μάρτιον. Ἀλλ' ὅμως ἐ-
πρὸς νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου, καὶ νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου
σπληγῆ καὶ διὰ μὴς.

«Ἐπρὸς τὸ ἐπὶ σὲ!

— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.

— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

τὸ ὅμοιον περιεῖνα ἀπὸ σὲ εἶπα, ἡ μάστιγ σου;
Ὁ μικρὸς Κίμων, ὁ ὅμοιος ποτὲ δὲν ἐσφάραξται
πλεον σπληγῆ σου εἰς τὴν εὐχαριστί, εἰς τὴν ἀσπληγῆ
ἐπρὸς πολλοὺς ἡμέρας, ἀπὸ τὴν εὐχαριστί νὰ γένη, ἐπειτα
ἔπειτα τὸ πτωχῶν του, πτωχῶν καὶ ἐνομιλίας
τὴν μάστιγν του καὶ τὴν λέγει:

— «Ὁ εὐχαριστοῦ ποῦν διὰ τὸ ἐπρὸς πτωχῶν
καὶ τὴν μάστιγν του καὶ τὴν λέγει:

— «Καλὰ, καλὰ, παῖδι μου, τῶρα πῆγαυε καὶ
παῖξαι πάλιν.

— «Ὁ Κίμων ἀπὸ τὴν λέγει:

— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.

— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

— Ὁ Μάρτιος; ἄκουσον δὲν εἶχε λόγος, καὶ ἡ χεῖρα
Καμμία ἦτο μόνον πτωχῶν καὶ ἀποκαρδισμοῦ, διότι δὲν
ἔδρασε τὸν ἀσπληγῆ της Μάρτιον. Ἀλλ' ὅμως ἐ-
πρὸς νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου, καὶ νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου
σπληγῆ καὶ διὰ μὴς.

«Ἐπρὸς τὸ ἐπὶ σὲ!

— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.

— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

— Ὁ Μάρτιος; ἄκουσον δὲν εἶχε λόγος, καὶ ἡ χεῖρα
Καμμία ἦτο μόνον πτωχῶν καὶ ἀποκαρδισμοῦ, διότι δὲν
ἔδρασε τὸν ἀσπληγῆ της Μάρτιον. Ἀλλ' ὅμως ἐ-
πρὸς νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου, καὶ νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου
σπληγῆ καὶ διὰ μὴς.

«Ἐπρὸς τὸ ἐπὶ σὲ!

— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.

— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

— Ὁ Μάρτιος; ἄκουσον δὲν εἶχε λόγος, καὶ ἡ χεῖρα
Καμμία ἦτο μόνον πτωχῶν καὶ ἀποκαρδισμοῦ, διότι δὲν
ἔδρασε τὸν ἀσπληγῆ της Μάρτιον. Ἀλλ' ὅμως ἐ-
πρὸς νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου, καὶ νὰ τὴν ἀσπληγῆ σου
σπληγῆ καὶ διὰ μὴς.

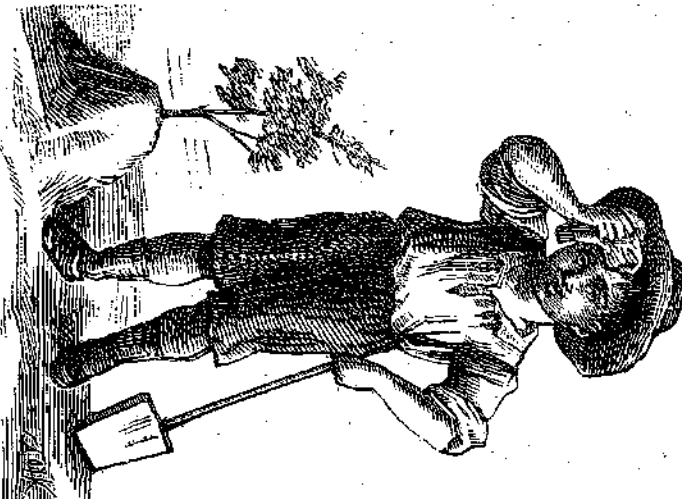
«Ἐπρὸς τὸ ἐπὶ σὲ!

— «Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.

— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

— Ἀποστῆται καὶ σὲ;
— «Ὁ, δὲ! καθὼς σὲ ἴσθριον ἡ γωνὴ καλὰ!

— Ἀλλοτε, ἀλλοτε!

τῶρα.
Θεῶν νὰ σου γράψω ἐν
γράμματι, διότι ἡ μάστιγ
μαὶ εἶπε ποῦν ἀπὸ τὴν
τα τὰ ὅμοια μ' ἔκαμιν κ
ἐνομιλίας. Φανταστὸν ὅτι
πολλὰς φορὰς δὲν πέφουσι
μὲ εὐφραίνων καὶ ὅτι δὲν
λέγου εὐχαριστοῦ, ὅταν πρὸ-
σέρωνται.
«Ὁ μὴθρησι μου; εἶπε ἡχοῦσι ὁ Μάρτιος.
— «Ναί, ναί, ἡ μὴθρησι σου ἡ χεῖρα σου. «Ὀστε
ποῦ δὲν θὰ σὲ ἴσθριον τῆς πτωχῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἴσθριον
της ἀποστῆται!

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΚΡΟΝ ΑΘΗΝΑΙΟΝ

ΙΑ'. Νοέμβριος-

Άγαπητέ μου φίλε,

Μετ' όλιγον ώραν αναχωρώ τó κιβάτιόν μου ετοιμόν με περιμένει· σοῦ γράνω βιαστικῶς ἐπάνω εἰς ἓν τραπέζι τοῦ ξενοδοχείου «Τό 1885», όπου ἤλθα καί ἐρέτος κ' ἔμεινα ἕνα μήνα. Ἐπειδή δὲν ἠπόρεσα νά σε ἴδω, τὲ ἀποχωρετῶ με τὴν ἐπιτολήν μου· εἰς τὸ ταξεῖδι μου δὲν θά εἶμαι μόνος, θά ἔχω καί συντροφίαν, τὸ Φθινόπωρον, τὸ ὁποῖον ἂν καί ἐρχεται δύο μῆνας πρωτιητέρα μου, περιμένει νά φύγωμεν πάντα μαζί· θά του ἀρέσῃ, πιστεύω, νά συνταξιδεύωμεν.

Μὲ τὸ ἀτιμόπλοιον «Τὸ Ἔτος» τὸ ὁποῖον φθάνει τὴν Κυριακὴν, ἐρχεται ὁ Δεκέμβριος φέρων μαζί του καί τὸν Γέρο-Χειμῶνα. Ὡ! πόσαις μιτίσαις θά κοκκινίσουν, πόσα δακτυλάκια θά βγάλουν ξεπαγιάσματα!... Τί φοβερός πού εἶνε αὐτὸς ὁ χειμῶν με τὰ χιονισμένα γένειά του καί τὴν παγωμένη ἀναπνοὴν του!... Ὅλοι τον φοβοῦνται, τὰ πουλάκια, τ' ἀρνιά, τὰ δένδρα, ἡ θάλασσα, καί τὰ βουνα' τὸν φοβοῦνται ὅλοι, μικροὶ καί μεγάλοι, ἀπὸ τὰ παιδάκια, πού δὲν ἔχουν ἀκόμη ὀδόντις, ἕως εἰς τοὺς γέροντας πρὸ δὲν ἔχουν πλέον, καί δι' αὐτὸ ὅλοι κάμνουν πρὸ καιροῦ τὰς προετοιμασίας διὰ νά τον ὑποδεχθοῦν με τιμὴν: κάμνουν καινούργια φορέματα, ἀνάπτουν φωτιάν καί φεγγοδολοῦν αἱ ἐγκαταλελειμμένα ἐστία, στήνουν τὰς μακρυλαίμους θερμάστρας, ἀγοράζουν κάστανα ζεστά ἀπὸ τὰς γωνίας τῶν δρόμων. Οἱ σκληποσιθες ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον ἤδη ἀναγγέλλουν τὴν ἔλευσίν του, ὅπως αἱ χελιδόνες ἀπὸ τὸν Μάρτιον τὴν ἔλευσίν τῆς ἀνοιξέως· ἀλλὰ ποῖα διαφορά τοῦ ποιητικοῦ κελადήματος τοῦ περτωτοῦ ψάλτου τοῦ Ἰαρού, ἀπὸ τὴν ἀηδὴν κραυγὴν «σα...λέπι» τοῦ ρυπαροῦ ψάλτου τοῦ χειμῶνος!

Πρὶν ἀναχωρήσω κατὶ ἡλικία νά ἴδῶ· εἶχα μάθει ὅτι ἐκάματε τόσας προετοιμασίας, ὅτι ἐμαζεύσατε τόσον στρατὸν εἰς τὰ σύνορα· ἀλλὰ ἕως τὴν στιγμήν πού σοῦ γράφω οὔτε ἕνα τουφεκί δὲν ἐβρόντησε, οὔτε μὴτ' Τούρκου δὲν ἐμάτωσε... Πολὺς θόρυβος διὰ τίποτε...

Τί λόπην πού αἰσθάνονται δι' αὐτὴν τὴν κατάστασιν τῆς ἀτολμίας τοῦ ἔθνους μερικοὶ ἀληθεῖς Ἕλληνας!

Ἐγνώρισα ἕνα ζωγράφον, ἕνα μέγαλον καλλιτέχνην τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα τιμᾶται εἰς τὴν Εὐρώπην ὅπου αἱ εἰκόνες του εἶνε περιζήτητοι. Εἶνε γέρον τῶρα, φαλακρός, με μακρὸν λευκὸν γένειον. Ἀπὸ τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν δύο πράγματα ἠγάπητε με ὄλην τὴν δύναμιν τῆς καρδίας του: τὴν Ἑλ-

λάδα καί τὴν Καλλιτεχνίαν. Ἄλλ' ὅσον παρήρχοντο τὰ ἔτη, με τὰ μαλλιά του πού ἐπιπτον, ἐπιπτον καί αἱ ἐλπίδες του διὰ τὴν Πατριδα. Πῶς τὴν ἐφαντάζετο τὴν Ἑλλάδα, πῶς τὴν ἐπίθει ἡ φλογερὰ καλλιτεχνική του ψυχὴ καί πῶς τὴν ἐξέλεπε!... Τὴν ἤθελεν ἐνδοξόν, ἡρωϊκὴν, ἀνταξίαν τοῦ 1821, καί τὴν εὕρισκε μικράν, φυλακισμένην μέσα εἰς τὰ στενὰ σύνορά της. Διὰ τοῦτο ἦτο πάντοτε σκυθρωπός, ἀπογοητευμένος.

Ἄλλ' αἴα τὸ ἔθνος· ἐξύπνησε διὰ μιᾶς ἀπο τὸν βουθὸν του λήθαργον, ἀμα ἀνετινάχθη ἐπάνω καί ἐβρουχθῆ ὡς λέων πού ἐκοιμάτο καί ἔλοι ἐνόμισαν ὅτι ἤλθεν ἄλλην μίαν φοράν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ ἐπόχῃ τῶν μεγάλων ἀποφάσεων καί τῶν μεγάλων κατορθωμάτων, οἱ χρόνι τῆς νίκης καί τῆς δόξης, ὁ ζωγράφος τότε ἔγεινε διὰ μιᾶς ἄλλος ἄνθρωπος· τὸ βλέμμα του ἔλαμψεν ἀπὸ τὸ ἱερὸν πῦρ τῆς τέχνης, ἡ φαντασί του, ἡ ὁποία ἔμεινε ἀκίνητος ὡτάν πουλάκι ζαρωμένον, ἤνοιξε τὰ πτερά της ἡ καρδία του ἤρχισε νά κτυπᾷ δυνατὰ πάλιν.

Καί ἀπεφάσισε νά κάμῃ ἕν ἔργον, τὸ τελευταῖον του ἔωσ, εἰς τὸ ὁποῖον νά ἐνώσῃ τὰ δύο ὄντα τὰ ὁποῖα ἐλάτρευε, τὴν Ἑλλάδα καί τὴν Καλλιτεχνίαν, εἰς τὸ ὁποῖον νά βάλῃ ὄλον του τὸ αἶσθημα, ὄλον του τὸν ἐνθουσιασμόν.

Ἦρχισε τὴν εἰκόνα, μίαν μεγάλην εἰκόνα εἰς τὴν ὁποίαν περιότανε τὴν Ἑλλάδα ἐξαφνισμένην μέσα εἰς τὸν ὕπνον της καί σηκονομένην ἐπάνω. Ὡ! με ποῖαν ἐμπνευσίν εἰργάζετο!... ὄλη του ἡ ὑπάρξις εἶχε συγκεντρωθῆ εἰς τὸ ἔργον ἐκεῖνο ἂν δὲν τῆ ἐπήγαναν φαγητόν, δὲν ἐνθλιμεῖτο νά φάγῃ. Ὅλιγον κατ' ὀλίγον κάτω ἀπὸ τὸν χρωστήρα ἐκείνον τὸν θαυματουργὸν ἤρχισε νά γεννᾶται ἕν σῶμα, μία μορφή, ἀρίστη κατ' ἀρχὰς καί συγκεχυμένα, ὡς νά τὰ ἐσκέπαζε κανὲν σύννεφον, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα ἐγένετο πανερώτερα ἡμέραν πρὸ ἡμέραν, ὡς νά διελύετο τὸ σύννεφον.

Τί ἐξάκιστον ἦτο τὸ σῶμα ἐκεῖνο, τί θεῖα ἐκείνη ἡ μορφή! Ὡ, ποῖα ἔκφρασις, ποῖα στάσις!

Ναί, ἀληθῶς ἡ Ἑλλάς ἦτο! ὁποῖός τὴν ἐδλεπεν ἐνδοῖ ἀμέσως ὅτι τῶρα πού ἐξύπνησεν ἡ γυνὴ ἐκείνη, κατὶ τι μέγαλον θά πράξῃ τὸ ἔλεγε τὸ βλέμμα της, τὸ ἔλεγεν ἡ καρδία της τῆς ὁποίας ἐνόμισες ὅτι ἤκουες τοὺς παλμούς!...

Καί ὅσον ἐπληροῖαζε νά τελειώσῃ τὸ ἀριστουργημα ἐκεῖνο με τόσον πυρετώδη ἐμπνευσίν εἰργάζετο ὁ ζωγράφος.

Ἄλλ' ἔξαφνα μίαν ἡμέραν ἐστάθη με δισταγμὸν ἐμπρός εἰς τὴν εἰκόνα· δὲν ἠμπόρεσε οὔτε γραμμὴν νά σύρῃ με τὸν χρωστήρα του...

Διὰτὶ αὐτὴ ἡ μεταβολή; διὰτὶ δὲν ἔλαμπε πλέον ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ζωγράφου, διὰτὶ κατήφεια πάλιν ἐσκέπαζε τὸ μέτωπόν του;

Διὶτί φεῖ! ἐπίσθη, διότι ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν θά κάμῃ πάλιν τίποτε, ἀρίνυσα τὸ ὄνομά της νά ἐντροπιάζεται καί τὰ ὄπλα της νά σκυριάζουν· ὁ ἐνθουσιασμός, ὁ ὁποῖός ἐκείνη τὴν χεῖρά του ἐμυγεν ἀπὸ τὴν καρδίαν του· ἡ δύναμις τοῦ καλλιτέχνου, τὴν ὁποίαν εἶχε μέσῃ του, ἐχάθη πῶς νά ἐμπνευσθῆ; πῶς νά παραστήσῃ ἐμπνευστὴν τὴν Ἑλλάδα ἀρ' οὐ αὐτὴ ἔπεσε πάλιν εἰς τὸν βουθὸν της ὕπνον, πῶς νά δώτῃ στάσι, ἐκφρασίν ἡρωϊκῆς ἀρ' οὐ δὲν ἦτο ἡρώς; πῶς νά τὴν ζωγραφῆσῃ ὅτι δὲν ἐπίστευε;

Μίαν προῖαν τὴν παρετήρησε, τὴν παρετήρησε τὴν εἰκόνα πολλὴν ὥραν, με βλέμμα πλήρες ἀπεριγράπτου λύπης, ἀλλ' ἀγανάκτησις ἀνέβη ἀπὸ τὴν καρδίαν του εἰς τὸ πρόσωπόν του, καί ἐπέταξε με ὀρμὴν μακρὰν τὸν χρωστήρα!...

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην οὔτε ἐβόηκε πλέον εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν του ἐργαστήριον· σκόνη ἤρχισε νά καλύπτῃ τὴν Ἑλλάδα του ὅπως, ἡ ἀδελφία

τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, καί ἔσω; ἡμέραν τινα καίμια ἀράγην ἀπλώσῃ ἐπάνω της τὸν ἴστόν της...

Τετέλεσται· κατεστράφη καί τὸ τελευταῖον ὄνειρον τοῦ ζωγράφου· ὁ δυστυχῆς γέρον ἔχασε συγχρόνως τὸ ἰδανικόν του καί ὡς καλλιτέχνης καί ὡς φιλόπατρις... ἡ καρδία του δὲν θά ἐλπίσῃ πλέον, ἡ φαντασία του δὲν θά δημιουργήσῃ πλέον. Διὰ τοῦτο ἂν τον ἐβλέπες, φίλε μου, πῶς περιπατεῖ καταμόναχος, σιωπηλός, μακρὰν ἀπὸ τὸν κόσμον με σκυμμένην κεφαλὴν, ὡτάν ἡ πολλὴ λύπη νά τὴν κάμῃ βαρσίαν, θά ἐνόησες; τί σκοτεινὴ νύξ εἶνε μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ γέροντος καλλιτέχνου ἀρ' οὐ ἐσβέσθη καί ἡ τελευταία λάμψις πού τὴν ἐφώτισε.

Ἄρα γέ θά κάμῃ τίποτε μέγα ἡ Ἑλλάς, ἀρά γέ θά τελειώσῃ τὴν Ἑλλάδα του ὁ ζωγράφος;

Ὁ Θεὸς νά δώσῃ, μικρὲ μου φίλε!

Σὲ ἀσπάζομαι ὁ φίλος σου.

Νοέμβριος.

Ὅτι πιστὸν ἀντίγραφον

ΑΓ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΕ

Η ΦΙΛΟΘΕΝΙΑ ΤΟΥ ΦΕΝΑΧ

Ὅτε τῷ 1827 ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος, τῆς ὀλων τῶν Ρώσων, ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Περσίας, ἐξ αἰτίας τῆς Ἀρμενίας, τὴν ὁποίαν ἤθελε νά προσάρτησῃ εἰς τὸ κράτος του, οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων, τὰ ὁποῖα ἠπειλοῦντο ἀπὸ τὴν εἰσβολὴν τῶν Ρώσων, κτήφουγον εἰς τὰ περσικὰ καί τουρκικὰ σύνορα, παρατιοῦντες τὰς ἐστίαις των, φεύγοντες ὄχι τόσον τὸν ἐχθρὸν ὅσον τὰ δυστυχήματα τὰ ὁποῖα φέρει μαζί του ὁ πόλεμος. Μεταξὺ τῶν δυστυχῶν ἐπατρισθέντων, τῶν ζητούτων τὴν φιλοξενίαν καί τὸν ἄρτον τῆς συμπιθῆς τῶν γειτόνων των, ἦτο καί μία ἄρμενία χήρα ὀνομαζομένη Ἑλμονική. Ἡ γυνὴ αὕτη, μήτηρ δύο ὀρσίων παιδιῶν δὲν ἤξευρε πού νά εὕρῃ ἄσυλον. Ὁ μακρὸς δρόμος εἶχεν ἐξαντλήσει τὰς δυνάμεις της, καί μόλις ἐφθασὼν εἰς τὴν Ἐρζερούμην (πλὴν τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας) ἔπεσε σκεδὸν λιπθῶμος ἐπάνω εἰς τὰς βαθμίδας μιᾶς παλαιᾶς οἰκίας ἡ ὁποία ἐκρίνετο ἰκατοκίχτος.

Ἡ θυγάτηρ της Ναζίκ, κόρη δεκατριῶν ἐτῶν καί ὁ υἱὸς της Ὀρχανές, ὅστις ἦτο δέκα ἐτῶν, προσεπάθησαν νά τὴν παρηγορήσωσι με τὰ γλυκύτερα λόγια, με τὰς τρυφερωτέρας θωπείας.

— Ἐχε ὑπομονήν, ἔχε θάρρος, μητέρα, τῆ ἔλεγον ἔφησε δι' ἡμᾶς πού ἔχομεν ἀνάγκην τῆς προστασίας σου καί τῆς ἀγάπης σου. Μὴ μοιάξῃς με ἐκεῖνα τὰ πουλιά τὰ ὁποῖα κοιμοῦνται διὰ πάντα χωρὶς ν' ἀπαντήσουν πλέον εἰς τὴν φωνὴν τῶν μακρῶν των... ὁ Θεὸς θά μάς βοηθήσῃ, μητέρα. Ἐχε θάρρος!

— Ὅθ' δουλέψω ἐγὼ διὰ σένα, καλὴ μου μητέρα, ἐξηκολούθει ἡ Ναζίκ, δέν μ' ἔμαθες νά κεντᾷ, νά κλωθῶ λινάρι καί νά πλύνω;

— Κ' ἐγὼ, ἔλεγεν ὁ Ὀρχανές, εἶμαι δυνατός καί γερός, θά πάγω νά γίνω ὑπηρετῆς εἰς ἕνα παντοπωλεῖον καί θά σου φέρω κάθε σάββατον ὅ,τι κεράζω.

— Καλὰ μου παιδία, εἰσθε ἀξία καί τὰ δύο πολὺ καλλιτέρας τύχης, ἀπεκρίθη ἡ Ἑλμονική. Θέλετε νά ἐργασθῆτε καί δὲν συλλογίζεσθε ὅτι δὲν ἔχομεν στέγην νά μάς σκεπάσῃ, οὔτε ὀλίγα λεπτὰ διὰ ν' ἀγοράσωμεν ῥίζα ἢ ψωμί... Θέλετε νά ἐργασθῆτε, καί μὲν γινώριζετε τὴν γλώσσαν τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον κτεφυγόμεν... Ἐίμεθα ξένοι... κατὶ χειρότεροι... μετενοσταί. ποῖος θά μάς προστατεύσῃ; ποῖος θά ἐννοήσῃ τὸν πόνον καί τὴν πτωχίαν μάς;

— Ἡ Ἀρμενία δὲν εἶνε τόσον πολὺ μακρὰν, Κυρά, ὡστε εὐρίσκονται ἐδῶ συμπατριῶται οἱ ὁποῖοι συμπαθοῦν τὰ βλασὰ σου! εἶπεν ἔξαφνα μία φωνὴ ἡ ὁποία ἔκαμε ν' ἀνατριχίλουν ἀπὸ χαρὴν ἡ μήτηρ καί τὰ δύο τέκνα.

Ἄνῃρ τεσσαράντα ἐτῶν περίπου, φορῶν γούναν καί σέσιον, εἶχεν ἀνοίξει τὴν θύραν τῆς οἰκίας, εἰς τὰς βαθμίδας τῆς ὁποίας εἶχε πέσει ἡ Ἑλμονική. Ἡ πτωχιστὴ τὴν χεῖρά του πρὸς τὴν δυστυχῆ γυναῖκα λέγων:

— Δέν εἶμαι πλούσιος, ἀδελφὴ μου, εἶμαι ἀπλοῦς· ἐξ ἐτ' ἡ (βοτανοπώλης) ἀλλὰ τὸ ὀλίγον πού ἔχω, ἠμπορῶ νά το μοιρασθῶ μαζί σας, διότι δὲν ἔχω οὔτε οἰκογένειαν, οὔτε ὑπηρετήν.

— Ο Θεός, ο οποίος σ' έστειλεν εις βοθηϊάν μας, ως σου δώση ό,τι επιθυμεί ή καρδιά σου, αδελφέ μου, ειπεν ή 'Αρμενία, σηκωθείσα και φιλήσασα τρεις φορές τον συμπατριώτη της επάνω εις τας παρειάς, κατά το έθιμον του τόπου. Είθε ή εύσπλαγχνία σου δι' έμέ και διά τά παιδιά μου νά σου φέρη εύτυχίαν και νά αυξηση τά εισοδήματά σου!

Ο 'Αρμένιος ώδήγησε τούς ξένους του εις την οικίαν του, ή οποία ήτο πραγματικώς πολύ πτωχική. 'Αλλ' εις τά μέρη της 'Ανατολής οι άνθρωποι είνε συνειθισμένοι νά ζούν πεινχρώς και τά έπιπλα στολίζουν μόνον των πλουσίων τας κατοικίας. Αί καθέκται είνε σχεδόν άγνωστοι. Αί κλίνας, αί όποια άποτελούνται μόνον από τό στρώμα, εξαπλώνόμενον την νύκτα εις τό δωμάτιον, γίνονται άφαντοι τό πρωί μέσα εις έρμάρια, πρὸς τότο προπαρασκευασμένα. Τό δωμάτιον τό όποιον ό 'Αρμένιος πρόωρισε διά την 'Ελμονικήν και διά τά παιδιά της ωμοιάζε με όλα τά δωμάτια των οικιών της 'Ανατολής ήτο τετραγωνον, μέγαλον και είχεν έξ παράθυρα, τρία εις καθένά από τούς δύο τοίχους' οι άλλοι δύο ήσαν διά

Ο ΑΓΙΟΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΛΕΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΑΣ

την θύραν και τά έρμάρια. 'Εν μεν δέρι, γεμισμένοι με χόρτον ξηρόν ήτο σκεπασμένοι με έν πρόστυχον πανίον, τό όποιον από τό ξεθωριασμένον χρώμά του εφάνετο ότι ήτο πολύ πλαιών εις τά παράθυρα, άντι παραπετασμάτων είχε δικτυωτά τά όποια οι τούρκοι λέγουσιν α φ α σ ι α.

— 'Ελμονική, ειπεν ό 'Αρμένιος, αφ' ου ώδηγησε την δυστυχή εξόριστον εις τό δωμάτιον τό όποιον περιεγράψαμεν, ήξεύρεις πόσον δυστυχος είνε ό καιρός! τό φως είνε πολύ άσπίδον, διότι ή μεσημβρινή 'Ρωσία ή οποία μας έπρομήθευε τόσον άφαιρούς ότιους, άπηγύρευσε τώρα την έξαγωγήν. Τά λαχανικά τα έκαυσεν ό ήλιος, τό κρέας είνε φρικτά ύνωμένον, ό αναθεματισμένος αυτός πόλεμος καταστρέφει τό εμπόριον...

— Σκοπεύομεν νά εργαζώμεθα διά νά σε αποζημιώσωμεν, διέκοθεν ή 'Αρμενία. Η Ναζίκ και ήγω ήξεύρομεν νά ύφαινωμεν και νά κεντάρωμεν ύφασματά τά όποια ζηλεύει ή 'Εβρώπη... Ο 'Ορχανές, με μεγάλην χαράν του θά σε βοηθήση, άν, τυχόν,

έχης ανάγκην από κανέν παιδί νά μαζεύη χόρτα' ειςέυρει από βότανα' ή μεγαλειτέρα του εύχαρίστησις ήτο νά μαζεύη χόρτα εις τά βουνά μας και τα γνωρίζει όλα από την ταπεινήν μολάχαν έως τον ύψηλόν εύκάλυπτον...

— Δέχομαι την προσφοράν σου, αδελφή μου, αύριον θα σας φέρω έργασίαν, την όποιαν θα κλέμει έν ψ' θα φροντίζετε διά τό φαγητόν. Τόν 'Ορχανές θά τον πάρω μαζί μου εις την αγοράν των βοτάνων. 'Αλλά σας άρνίω... θά είσθε κουρασμένοι και οι τρεις σας, έχετε ανάγκην ήσυχίας... Σας καληνυκάζω, ειπεν ό βοτανοπώλης βαδίζων πρὸς την θύραν. Αί αλήθεια, δέν εράγατε νομίζω' όχι, τότε νά πάγετε κατί... πιλάφι και νερόν... αυτή είνε ή συνήθης μου τροφή.

Ο 'Αρμένιος έξηλθε άμα ειπε τούς λόγους τούτους, και οι δυστυχεις πρόφυγες παρατήρησαν αλληλήτους με λύπην.

— Αυτός ό άνθρωπος πολύ φιλάργυρος μου φαίνεται! ειπε με χαμηλήν φωνήν ή Ναζίκ.

— Καθόλου συμπαθητικός δέν είνε! ειπεν ό 'Ορχανές επίσης.

— Παιδιά μου, ειπε σοβαρώς ή 'Ελμονική, δέν πρέπει εις τας κρίσεις σας και νά κρίνετε τούς ανθρώπους από τούς λόγους των, αλλ' από τά έργα των. Ο πτωχος αυτός συμπατριώτης μας μάς προσφέρει καταφύγιον' έχει δικαίωμα νά τον εύγνωμονώμεν και δέν πρέπει ν' ανταμείδωμεν την φιλοξενίαν του με κακούς λόγους... εύγνωμονείτε διά την στέγην όπου αναπαύεσθε, διά τό φως τό όποιον τρώγετε, όποιουδήποτε και άν είνε τό χέρι τό όποιον σας τα προσφέρει...

— Τι καλή που είσαι, μητέρα, θά σε ύπακούσωμεν διά νά γίνωμεν άξιοι δά σου βμοιάσωμεν.

Αυτά άπήνησαν τά φρόνιμα εκείνα παιδιά, τά όποια αφ' ου έρχον με καλήν όρεξιν τό πτωχικόν φαγητόν του ιδιοκτήτου της οικίας, άπεκοιμήθησαν παρακαλούντα τον Θεόν δι' αυτόν.

Β.

Ο 'Αζώρ, ό έπωνομαζόμενος Φενάχ (κακός) ήτο βεβαίως κακός φιλάργυρος, και πολλοί έμποροι της 'Ερζερούμ, τόσο είχαν υποφέρει απ' αυτόν ως

δέν ήθελον νά έχουν καμίαν δολοησίαν με αυτόν. Λέγουσιν μάλιστα, ότι τό ένομά του τό έδωκαν εις τούς σκύλους των έχθρών του, ως σημεϊον περιφρονησεως, και ότι αυτή ή συνήθεια, νά ένομάζουν τούς σκύλους 'Αζώρ, έγινε τόσο γενική ώστε διεδόθη και έως εις την 'Εβρώπην.

Αν ή δυστυχή 'Ελμονική έγνωριζε την κακήν σήμεν του θά ήπθρει δικαίως διά την φιλοξενίαν του Φενάχ. Είθε αληθές ότι ό 'Αζώρ την προτεραίαν

είχε διώξει μιαν υπηρέτριαν την όποιαν έπλήρωνε πολύ άσχημα και έκαμεν ένα λογαριασμόν κατά προσέγγισιν τι ήδύνατο νά τω φέρη ή έλευσις της 'Ελμονικής, και επί τέλους ειπεν ότι, άν έδέχετο την οικογένειαν εκείνην, έκαμεν ό-χι μόνον καλήν πράξιν αλλά και καλήν έπιχειρήσιον.

Ο 'Ορχανές ύπήγγε τό πρωί εις τό μαγαζέϊον του νέου κυρίου του. Το μαγαζέϊον τουτό ήτο γεμάτον από τόσον σκόνην όσον και από χροταρικά. Το πτωχόν παιδίον θέλον νά δείξη πόσον ήλιον είχε, και θέλον νά έλακώση την εύνοιαν του 'Αζώρ, ήρχισε νά καθαρίζη, νά τριβή, νά ξεσκονίζη τόσο καλά τας βιάλας και τά συτάρια ώστε ό βοτανοπώλης, έκπλαγείς από την καλήν όψιν την όποιαν έλαβε τό μαγαζέϊον, έδωκεν εις τον 'Ορχανές ως ανταμοιβήν... έν φιλικόν κτύπημα επάνω εις την παρειάν.

— Εύγε, μικρέ μου, εύγε, ειπε παρατηρών με εύχαρίστησις τριγύρω, άν έξακολούθης νά είσαι πάντοτε έτσι θα είμθα πάντα φίλοι και τό Πάσχα θά σου δώσω δέκα λεπτών λαχαριωτά... Τώρα, φλαζε τό μαγαζέ, έγώ πηγαίνω κάπου όπου έχω έργασίαν.

Καθάρισε με προσοχήν και κύτταξε μή σπάσης τίποτε, διότι θά σε κάμω νά το πληρώσης αλύπτητα.

Ο Φενάχ άπεμακρόνη, και ό 'Ορχανές έξηκολούθησε την έργασίαν του τραγυδών.

— Πολύ εύθυμος είσαι, μικρέ μου, ειπε γείτων τις βλέπων με πόσην προθυμίαν είργάζετο ό 'Ορχανές' ό Κύρ 'Αζώρ θά σε πληρώνη καλά χωρίς άλλο και έχεις τόσοην χαράν και τόσοην ήλιον.

— Μάς έχει κάμει χάρην, ειπε τό παιδίον, μάς φιλοξενεί εις τό σπίτι του.

— Αλήθεια; παραξενον πράγμα! ό Φενάχ δέν είνε διόλου γενναϊώδους.

Ο 'Ορχανές δέν άπεκρίθη, διότι όλην του την προσοχήν είλιπυσε ή έπιγραφή του μάγαζιου, την όποιαν έξεξερέμασε διά νά την καθαρίση καλλίτερα.

Ποτέ, πραγματικώς, δέν είχεν ίδει τόσοην παραξενον έργαλείον, και τό παρετήρει με έκπληξην. Ητο πελώριος σωλήν από λευκοσίδηρον, ό όποιος ετελείωνεν εις μύτην όξεταν, και από τό άλλο μέρος είχε λαθήν από μαύρον ζύλον.

— Τι νά είνε αυτό και εις τί νά χρησιμεύη; έλεγε μέσα του ό 'Ορχανές. 'Επάνω εις την έπιγραφην είνε γραμμένοι με αρμενικά και τουρκικά γράμματα: Το άργυροδν... αλλά πως λέγεται αυτό τό παραξενον πράγμα; Θά πάγω νά έρωτήσω τον γείτονα.

Ο μικρός 'Ορχανές μετέτη εις τό μαγαζέϊον του γείτονος, ό όποιος ήτο βοτανοπώλης και αυτός.

— Με συγχωρείς, γείτονα, που σ' ένοχλώ, ειπεν ό 'Ορχανές, χαιρετών με εύγένειαν τον χονδρον γείτονα, ό όποιος εκάπνιζε τον ναργηλέν του, περιμένων νά έλθουν οι πελάται του' δέν πιστεύω

Η ΕΛΜΟΝΙΚΗ Η ΝΑΖΙΚ ΚΑΙ Ο ΟΡΧΑΝΕΣ

νά εἶνε ἀδικησία μου νά σ' ἐρωτήσω τί εἶνε...
Καί ὁ μικρός Ἀρμένιος ἐδείκνυε τὸ ἐμβλημα τοῦ
μαγαζίου, τὸ ὅποιον ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του.

— Πῶς; δὲν εἰξεύρετε οὔτε τὸ ὄνομά του;

— Δὲν το ξέρω. Καί εἰς τί χρησιμεύει;

— Ἄ! εἶπε γελῶν ὁ γείτων, πῶς φαίνεται δι
ἐρχεσαι ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀρμενίας; καὶ δὲν γνω-
ρίζεις ἀκόμη τοὺς μηχανισμοὺς τῆς εὐρωπαϊκῆς ἰατρι-
κῆς... Περίμενε, νά ἴδῃς πῶς ἀμα τὸ γαμίσιο νερόν...

Ἐν ᾧ ὁ γείτων ἐθύθη τὸ ἐργαλεῖον εἰς μίαν δε-
ξαμενὴν, ὁ Ὀρχανὲς εἶδε τὸν Ἀζώρ, ὁ ὁποῖος ἐ-
πέστρεφεν εἰς τὸ κτηλαστήριό του.

— Ἄ! γείτονα, εἶπεν ὁ μικρός Ἀρμένιος, ἀρ-
πάσας μέ βίαν τὸ ἐμβλημα, ἀλλὰν ἡμέρα μοῦ δεί-
χνεις, ἐρχεται τὸ ἀρετικὸ μου...

Περάσας δὲ ὡς ἀστραπὴ τὸν στενὸν διάδρομον ὁ
ὁποῖος τον ἐχώριζεν ἀπὸ τὸ μαγαζιόν, ἐκρέμασε τὸ
ἀντικείμενον ἐκεῖνο ἐπάνω ἀπὸ τὴν θύραν ἄλλὰ τὴν
στιγμὴν ὅπου ὁ Φενάχ ἐμελλε νά διαβῆ τὸ κατώ-
φλιον, ὁ Ὀρχανὲς παρετήρησε ὅτι ἡ ξυλίνη λαβὴ
τοῦ ἐμβλήματος ἦτο πολὺ ἐξω βγαλμένη. Ἀπὸ φό-
βου μὴ τιμωρηθῆ ἀμα μᾶθῃ ὁ κύριός του ὅτι τὸ
ἐξεκρέμασεν, ἀνέβη εἰς ἓν σκαμνίον καὶ ἐσπρωξε μὲ
ὄλην τὴν δύναμίν του τὴν λαβὴν εἰς τὸν σωλήνα.

Ἀρκετὸν νερόν ἐπιτάχθη μὲ ὀρμὴν καὶ κραυγὴ
ἀγρίας ἔργῆς ἠκούσθη συγχρόνως. Ὁ Ὀρχανὲς,
ὠθήσας τὸ νερόν μίσα εἰς τὸ ἐργαλεῖον, τοῦ ὁποῖου
θεωροῦμεν περιττὸν νά εἰπωμεν τὸ ὄνομα, κατέβρεξε
τὸν Ἀζώρ ἀπὸ τὸ φέσιον ἕως εἰς τὰ ὑποδήματά του.
Ὁ Φενάχ αἰφνιδίως παθὼν τὴν ψυχρολουσίαν ἐκεί-
νην ἐφώνηζεν ὡς κολασμένος τὸ δὲ δυστυχὲς παι-
δίον ἐμμενεν ἀκίνητον ἐπάνω εἰς τὸ σκαμνὶ καὶ πα-
ρετήρει μὲ τρόμον τὸ ἀδιάκριτον ἐμβλημα.

Ὁ γείτων ἐξεκαρδίζετο ἀπὸ τὰ γέλια.

— Ἄθλιο παιδί! ἀνέκραξεν ὁ Φενάχ, τινάζων
τὸ φέσιόν του καὶ τὴν γούλιαν του τὰ ὅποια, ὡς εἶπο-
μεν ἤσαν βρεγμένα. Κακόπαιδο, θά σε μάθω νά
με περιπαίζῃς ἔτσι... Ἄπ' αὐτὸ τὸ βράδυ θά διώξω
ἀπὸ τὸ σπίτι μου τὴν μητέρα σου καὶ τὴν ἀδελφὴν
σου καὶ σένα θά σε στείλω εἰς τὴν φυλακὴν!

Ὁ Φενάχ εἶχεν ἀρπάσει ἤδη τὸ αὐτίον τοῦ δυ-
στυχοῦ Ὀρχανὲς, ὅτε παρενέβη ὁ γείτων.

— Ἄκουσε, Κύρ Ἀζώρ, εἶπε, δὲν ἐπρεπε ν' ἀνα-
κατευθῶ εἰς τὰς δουλειὰς σου, διότι πολλὰς φορές
εὐρήκα ἀφορμὴν νά μετανοήσω... ἀλλὰ δὲν εἰμπορῶ
νά ἴδῶ νά τιμωρηθῆ ἀδικίως ἓν παιδί τόσο καλόν,
μὲ τόσο ζῆλον...

— Πι ζῆλος εἶνε αὐτὸς νά με καταβρέξῃ ἀπὸ τὴν
κορυφὴν ἕως εἰς τὰ νύχια, εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ μα-
γαζίου μου, μὲ τὸ ἰδικόν μου ἐμβλημα, ἐμπρός εἰς
τόσον κόσμον...

— Τὸ παιδί αὐτὸ δὲν πταίει, Ἀζώρ, εἶπεν ὁ
γείτων, ἐμποδίζων τὸν Φενάχ, ὁ ὁποῖος ἤτοιμάζετο

νά τιμωρῆσῃ τὸν Ὀρχανὲς: ἐγὼ εἶμαι ὁ μόνος ἔνο-
χος, διότι ἐγὼ ἐβόλα νερόν μέσα εἰς τὴν μηχανὴν θέ-
λων νά ἐξηγήσω τὸ αὐστημά του εἰς τὸν ὑπάλληλόν
σου, ὁ ὁποῖος δὲν το ἤξευρε' εἰς αὐτὸ ἐπάνω ἤλθε
καὶ σ' ὁ Ὀρχανὲς, διὰ νά μὴ σε δυσαρστήσῃ,
ἐβόλε τὸ ἐμβλημα εἰς τὴν θέσιν του, χωρὶς νά εἰ-
ξεύρῃ ὅτι ἡ ὠθησις τῆς λαβῆς ῥίπτει ἀπ' ἐμπρός
τὸ νερόν... Ἔτσι λοιπὸν, παιδί μου, ἐξηκολούθησεν
ὁ γείτων στραπεὶς πρὸς τὸν Ὀρχανὲς, ὁ ὁποῖος
ἀπηλλάγη τέλος ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Ἀζώρ, τῶρα
γνωρίζεις τὴν χρῆσιν αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου καὶ
εἰμπορεῖς ν' ἀντικαταστήσῃς τὸ ἀρετικὸ σου ὅταν
τὸν προσκαλῶν οἱ ἀσθενεῖς...

— Συγχώρησέ, συγχώρησέ με, ἀρετικὸ, ἐπιθύ-
ρουν ὁ Ὀρχανὲς, ποτὲ πλέον δὲν θά το ξαναπαίσω
τὸ ἀναθεματισμένον αὐτὸ ἐργαλεῖον!

Γ.

Ὁ Μουτεσσαρίφης (νομάρχης) τῆς Ἐρζερούμης,
τοῦρκος φρουκωμένος ἀπὸ πάχος, καταστρέγγυλος
ὡς μῆλον, κόκκινος ὡς τομάτα, ξυρισμένος ὡς ἄγ-
γούριον ὠνομάζετο Οὐζούμ-Πασάς. Ἦτο καλὸς ἀν-
θρωπος, καὶ δὲν εἶχε κάμει κακὸν εἰς κανένα, τὸν-
κνήτων δὲ εἶχε καταστρέψει τὴν ὑγείην του ἀπὸ τὴν
πολὺ καλὴν διαίτην γάλοι, κότεας, μωσχάρι, ἀρνία,
ὀπωρικὰ ἐξαιρετά, γλυκίσματα καὶ ζαχαρωτά μονα-
δικὰ ἦσαν εἰς τὸ τραπέζι του ἑπτὰ φορές τὴν ἡμέραν
λέγω ἑπτὰ φορές, διότι ὁ Οὐζούμ, ὡς καλὸς Μου-
σουλμάνος, ἔλεγε τὰς καθημερινὰς προσευχὰς του
πρὸ ἐκάστου γεύματος τὸ ὅποιον διήρκε μίαν ὥραν,
καὶ μετ' αὐτὸ διὰ χώνουσιν διεσκέδαξ ἡμίσειαν ὥ-
ραν ὡς βλέπετε ὁ πῶσος μεταγερίζετο πολὺ καλὴ
τὴν ἡμέραν του καὶ ἀπὸ τὰς δώδεκα ὥρας τὰς δεκά
διήρκετο εἰς τὴν τράπεζαν ἢ ἐπάνω εἰς τὸν σοφᾶν.
Τῷ ἔμμενον λοιπὸν δύο ὥραι διὰ τὴν ἐνδυμοσίαν του,
εἰς τὴν ὁποίαν κατέβηκε μεγάλην προσοχὴν, καὶ διὰ
νά δέχεται εἰς ἀκράσιον τοὺς ὑπάλληλους καὶ ὄσους
ἤθελεν νά τῷ ἐμιλήσουν περὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ νο-
μοῦ. Ὁ ἕπιθέτει κανεὶς ὅτι μὲ τοιοῦτον νομάρχην ἡ
Ἐρζερούμη ἦτο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν. Τοῦκνήτων
ἦτο ἡ πλέον εὐφορος, ἡ πλέον εὐτυχὴς, ἡ πλέον ἡ-
συχος χώρα τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας καὶ ὁ σουλ-
τάνος ἐστειλε τὸ μέγα παράσημον Μετζιδιὲ εἰς τὸν
λαμπρὸν Μουτεσσαρίφ ὁ ὁποῖος, διαργάνωνε
τόσον καλὰ τὸ βίλα γέτι του.

Ὅταν ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Α. Μεγαλειότητος
ἠρώτησε τὸν Οὐζούμ-πατᾶ μὲ ποῖον ὄργανισμὸν κα-
τώρθωσεν ὥστε ὁ νομὸς νά εἶνε εἰς τόσον ἀκμὴν,
οὗτος ἐδείξεν ἀρελῶς τὰ προσημῆλαια τοῦ σοφᾶ λέ-
γων: « Ἡ τύχη ἐρχεται ἐν ᾧ κοιμᾶται κανεὶς. »

[Ἔπεται συνέχεια]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

[Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τῆς ΑΒΕΛΛΑ ΧΑΝΟΥΜ.]

Ο ΜΑΥΡΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΜΑΥΡΙΚΟΣ εἶνε εὐμορφον σκυλάκι, μὲ θαλιστεράς
τρίχας. Τὰ ἐμμάτιά του λάμπουν σὰν διαμάντια.

Εἶνε ἀνάγκη νά σας εἰπῶ τί χρώμα ἔχει τὸ
τρίχωμά του, μικροί μου φίλοι;

Ἀπὸ τὸ ὄνομά του το ἐννοεῖτε: εἶνε μαῦρον.

Ἴδετε καὶ τὸ περιλαίμιόν του τὸ ὅποιον ἔχει
τριγύρω εἰς τὸν λαιμόν του.

Τοῦ το ἔχει βάλει ἡ μικρὰ του κυρία Λουκία,
διότι τον ἀγαπᾷ πολὺ καὶ θέλει νά εἶνε εὐμορ-
φος καὶ κομψὸς ὁ ἀγαπητὸς Μαυρίκος τῆς.

Καὶ νά σας εἰπῶ, τοῦ ἀξίζει: διότι εἶνε πολὺ
καθὼς πρέπει σκυλάκι καὶ ἐμαθεν εἰς τὴν κυρίαν
του πολλὰ πράγματα.

— Ἄ! αὐτὸ εἶνε ἀπίστευτον, θά μου εἰπῆτε.

— Καὶ ὅμως εἶνε ἀληθέστατον, σὰς λέγω.

— Τὰ σκυλάκια δὲν εἰξεύρουν οὔτε διὰ τὸν
ἐαυτὸν των ἀρκετὰ πράγματα, πῶς εἶνε δυνατὸν

νά διδάσκουν καὶ τὰς κυρίας των; θά μου εἰπῆτε καὶ πάλιν.

— Δὲν εἰξεύρω τί κάμουν τᾶλλα σκυλάκια, ἀλλ' ὁ Μαυρίκος ἐγεινεν ὁ διδάσκαλος
τῆς Λουκίας, θά σας εἰπῶ κ' ἐγὼ.

Καὶ ἰδοὺ πῶς ἐγεινεν αὐτὸ τὸ θαῦμα.

Ἡ Λουκία ἦτο ὀλίγον ἰδιότροπος, ὀλίγον πεισματάρη, ὀλίγον ἀπειθής.

Ὁ Μαυρίκος ἦτο πολὺ εὐπειθής: ὑπήκουε μόλις τῷ ἔκαμνε τὸ μικρότερον σημεῖον.

Ἡ Λουκία ἐσκέφθη ὅτι ἦτο ἐντροπή εἰς ἓν κοράσιον νά εἶνε περισσότερον κακοανα-
θρεμμένον ἀπὸ ἓν σκυλάκι, καὶ ἀπεφάσισε νά διορθώσῃ τὰ ἐλαττώματά της.

Ἄμα εἶδεν ὅτι ὁ Μαυρίκος ἐπερόμενε νά του δώσουν νά φάγῃ, καὶ μόνος του δὲν
ἐπαίρνε τίποτε, οὔτε φηγητόν, οὔτε γλυκίσμα, ὅταν καὶ ἂν ἐπεινοῦσε, ἡ Λουκία εἶπε:

— Δὲν θά εἶμαι πλέον λαίμαργος.

Ἄμα εἶδεν ὅτι ὁ Μαυρίκος ἐμελετοῦσε μὲ ὑπομονὴν τὸ μάθημά του, τὸ ὅποιον μά-
θημά του ἦτο νά στέκῃ ὀρθὸς εἰς τὰ δύο ὀπίσθια πόδιά του, ἂν καὶ δὲν τον εὐχαρι-
στοῦσε διόλου αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἡ Λουκία εἶπε:

— Δὲν θά εἶμαι πλέον ὀκνηρὰ.

Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Λουκία ἐγεινε πολὺ καλὸν κοράσιον καὶ ὁ Μαυρίκος
ἐγεινεν ὁ διδάσκαλος τῆς Λουκίας:

Πόσα κοράσια ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ ἓνα Μαυρίκον!

ΤΟ ΜΩΡΟΝ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΝ

[Συνέχεια και τέλος: Ώδε σελ. 139.]

"Όταν ο Παπαρούνας επανήλθεν ήτο πολύ εϋθυμος, και τόσον πολυ ώστε καιεις δεν ενθυμειτο να τον ειδη ποτε εις τωσιν διαθεσιν. Τρια ζακαδρια και δυο λαγοι ειχον την τιμην να αποθάνουν από τή σιάγια της Αύτου Μεγαλειότητος.

Λοιπόν οτε το Μωρον βασιλόπουλον παρουσιάσθη εις τον πατέρα του και διηγήθη την ιστορίαν του, ο Παπαρούνας εξεκραδέσθη εις τὰ γέλια και τω άπηνητησεν ότι έπαθεν ότι του ήξιζε.

— Άλλά, προσέθηκεν ο βασιλεύς, αναλαβών το σοδακρόν του ήθος, αν ήξευρα πώς ονομάζεται αυτός ο άχρεός; ο όποιος ετόλμησε να κάμη αυτήν την άστειότητα θά τον έφραμαξα.

Το βασιλόπουλον εύρηκε πολυ μικράν την παρηγορίαν και από το πείσμα του έπήγε και έκρύφθη εις το βάθος των άνακτόρων.

Μετα μιαν ώραν ο Καγκαρου παρουσιάσθη εις την Α. Μεγαλειότητα.

— Είξεύρεις τί συνέδη εις τον υιόν μου;

— Ναι, Μεγαλειότητα.

— Πώς σου φαίνεται;

— Έπεθυμούσα πρωτητερα να μάθω την γνώμην της Ύμετέρας Μεγαλειότητος.

— Είσαι πονηρός, δεν θέλεις να εκτεθής εις κανέναν κίνδυνον, οά είσαι πάντοτε σύμφωνος μ' έμέ.

— Πάντοτε, Μεγαλειότητα.

— Είσαι πιστός υπηρέτης. — Νομίζω λοιπόν ότι δεν είμπορώ να κάμω άλλείως παρά να προσφέρω εις τον υιόν μου την κεφαλήν αυτού ο όποιος τον προσέβαλε.

Ο Καγκαρου θάβάνθη ανατριχίλιαν εις όλον το σώμα του.

— Είνε ανάγκη να το κάμη αυτό ή Ύμετέρα Μεγαλειότης; Και τί θά την κάμη το βασιλόπουλον αυτήν την κεφαλήν;

— Άλήθεια! τί θά την κάμη; . . . Άδιάφορον, μη τον Καγκαρου, τον πρόγονόν μου, πρέπει να του κάμω αυτό το δωρον και σε έπιφορτίζω να ανάκαλύψης τον ένοχον.

— Η Ύμετέρα Μεγαλειότης είμπορεί να είνε

βεβαίη ότι θά φροντίσω με ζήλον.

Ο βασιλεύς τότε έκαμε νεύμα εις τον ύπουργόν του να απέλθη, ούτος δε ύπεσχέθη μέσα του εις τον έαυτόν του να παραβή σρικωδώς την ύπόσχεσίν του. Ούτω σχεδόν όλαι οι ήγεμόνες ύπηρετούνται και μαθάνουν την αλήθειαν.

Την επαύριον τα πάντα έλαβον εις την αύλην την συνήθη δφιν των: ο βασιλεύς ήτο πολυ δυσρεστημένος διότι ή σοκολάτα του ειχε κολλήσει εις την κάτω της χύτρας του ή βασιλίτσα έλεγει εις τον καθένα: «Ναι, ναι, σάς άκούω πολυ καλά, μη

άμιλήτε τόσο δυνατά!» και δεν ήκουε διόλου.

οι αύλικοί στοργουαλιοντες την άρχην και τους βραχιονάς των έδλεπον εις τους καθρέπτας μελετιών ες τας ύποκρίσεις των: το βασιλόπουλον παρετήρει πώς επέταν αι ρυτίαι άντι να μελετά τα μαθήματά του, οτε άνηγγέλλθη ότι έφθασεν ο καθηγητής των λατινικών.

— Όχι, όχι, εφώνηξεν ο μέλλων διάδοχος του θρόνου, δεν θέλω ούτε το ένομά του να άκούω. Αυτός εινε ή αιτία όλων μου των δυστυχημάτων.

— Έμάντευσά τον εύγενή θυμόν σας, βασιλόπουλον, είπεν ο γενικός

διοικητής Ταρλα-μούμπας έπροσκάλεσα λοιπόν άλλον καθηγητήν, ο όποιος είμαι βέβαιος ότι δεν θα λησμονήση τον πρός Ύμās οφειλόμενον σεβασμόν.

Η διαδεβαίσις αυτή καθυσόχασε το Μωρον βασιλόπουλον, το όποιον συγκατετέθη να μεταβή εις το σπουδαστήριον. Το έπερίμενον ο νέος καθηγητής ήτο ύψηλός και δυνατός άνθρωπος του άναστήματος του Καγκαρου: άλλ' ή ομοιότης δεν έπροχώρει παραπέρα, διότι ειχε μεγάλην μαύρην γενειάδα, εν φ' ο ύπουργός ειχεν άσπρη γενειάδα. Προσθέσατε ένζ πελώριον μυτερόν πλον, ο όποός τον καθίστα έντελώς σεβάσιμον.

Το μάθημα ήρχισε. Κατ' άρχάς έπήγε πολυ καλά. Έφάνετο ότι το Μωρον βασιλόπουλον έδείκνυε περισσότερον ζήλον πηρ' άλλοτε. Άλλά μετ' άλλας

Ο ΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΟΓΟΥΣ ΜΑΥΡΟΥΣ

στιγμάς ή άνηρία ύπερίσχυσε πάλιν, και εις μιαν παρατήρησιν την όποιαν τω έκαμεν ο καθηγητής με πολλήν ευγένειαν, ο υιός του Παπαρούνα ήρχισε να τον περιπαίξει.

Ο διδάσκαλος δεν έχασε καιρόν, εξέβαλε τον μυτερόν πλον του, τον έβαλεν εις την κεφαλήν του μαθητού του και τον έχωσεν εως κάτω από τους οφθαλμούς του, έπειτα ανασκουμπωθείς έδωκεν εις το βασιλόπουλον εν καλόν ξυλοκόπημα. Ομοιον με το της προηγουμένης ήμέρας.

Πάτ, κιούτ, και πάφ και πούρ! και μπάρμ και μπούμ! "Όταν το βασιλόπουλον απέσπασε τον πλον από την κεφαλήν του, κανείς δεν εύρισκετο εις το σπουδαστήριον.

Τούτο δεν ύπεφέρετο πλέον. Ήτο πάρα πολυ.

Το Μωρον βασιλόπουλον έβγαλε δυνατάς φωνάς. Σχεδόν άμέσως έτρεξεν ο Καγκαρου.

— Τι τρέχει, βασιλόπουλον μου;

— Δεν είδες κανέναν να έβγαίνει;

— Κανένα.

— Ούτε τον καθηγητήν μου, διότι αυτός. . .

— Τι έκαμε;

— Τίποτε, τίποτε, άπεκρίθη βιαστικά το Μωρον βασιλόπουλον, μη θέλον να διηγηθής τί έπαθε. Και φοβούμενον μήπως ο πατήρ του το περιπαίξει και πάλιν, άπεφάσισε να κατακίη το πράγμα και να μη ειπή λέξιν. Άλλά το

εσπέρας, όταν έσθασεν ο καθηγητής της γαλλικής, το βασιλόπουλον ήξευρε το μάθημά του και το τετραδίον του δεν ειχε πολλή ανορθογραφίας: ο διδάσκαλος τον έπήνεσε, και τούτο του έκαμε μεγάλην έντύπωσιν.

— Πρωτήν φοράν μου συμβαίνει αυτό το πράγμα, είπεν, άλλοτε θά προσπαθήσω να φανώ καλλίτερος δια να μ' επαινέση και πάλιν. Εις το τέλος του μαθήματος όλίγον έλειψε να κάμη τα συνειθισμένα του. Το μάθημα ήτο τόσο δύσκολον!

— Μα τον Καγκαρου, τον πρόγονόν μου, εφώνηξε κλεισας με όργην το βιβλίον, δεν είμπορώ να το μάθω! Άλλά την στιγμήν έκαίνην σγκώσας τους οφθαλμούς προς τον καθηγητήν, του όποιου τα χείλη ήσαν στολισμένα με δυο πελώρια μουστάκια, συνήτησε το βλέμμα του προσηλωμένον επ' αυτού με

τρόπον έμπνέοντα άνηγχιαν. Ορμαίνύτως έφερε την χείρα του εις το απειλούμενον μέρος, έχαμήλωσε την κεφαλήν του, και επανήρχισε το μάθημα από το μέρος εις το όποιόν το ειχε διακόψει.

Τα ίδια περίπου συνέβησαν και της άλλας ήμέρας. Κατ' άρχάς κάθε πρωί και κάθε έσπέρας το Μωρον βασιλόπουλον προσεπάθει να εφαρμόση το παλιόν σύστημά του της άπειθείας: άλλ' εν βλέμμα, μία λέξις, εν νεύμα του καθηγητού του ένθυμίζον εις αυτόν το πάθημά του ήρκει να σταματήση πώςον τοιαύτην διάθεσιν. Έπειτα όλίγον και όλίγον όσον προύχωρει τω έφάνετο ότι ή μελέτη έχανε την πρώτην αυτής τραχύτητα και άνεπαισθήτως ήρχισε να εύρίσκη θείλητρον εις αυτά τα γράμματα, τα όποια κατ' άρχάς τω έζαίνοντο τόσο οχληρά.

— Άλλά, έλεγε, διατι αυτή ή άβρίστος ομοιότης όλων των νέων μου διδασκάλων με τον Καγκαρου, τον ύπουργόν του πατρός μου;

Μετα τρεις εβδομάδας ειχε κάμει καταληκτικώς προόδους, και ο Παπαρούνας έρωτήσας αυτόν κατά τύχην ήπόκρινε δια τας γνώσεις του υιού του και τας μεγάλας αυτού προόδους.

— Ω! ο είπεν ο βασιλεύς εις τον ύπουργόν του, βλέπω ότι ή άπειλή μου έφερε το άποτελεσμα της, και ότι εύρηκες τέλος το μέσον να διδάξης τον υιόν μου. Δεν σ' έρωτώ το πώς, αν και κάθε γονεύς θά

είχε το δικαίωμα να το μάθη. Κάτι εν τούτοις, κάτι τύπτει την συνειδήσιν μου και έμποδίζει την χώνευσίν μου. Είχα ύποσχεθής να κρεμάσω τον άναίσχυτον άχρεόν ο όποιο; ειχε τολμήσει. . .

— Μεγαλειότητα, είπεν ο Καγκαρου, γονυπετήσας, συγχωρήσατέ τον.

— Πώς; τί; είπεν ο Παπαρούνας έκπληκτος, τί έννοσις;

— Αυτός ο ένοχος εινε. . .

— Να πάρη ο διάβολος! είπεν ο βασιλεύς διακόψας αυτόν.

Έπειτα ήρχισε να σιέπτεται.

Το βέβαιον ήτο ότι σφοδρά μάχη έγινετο έντός του, και έφάνετο από το συννεφωμένον μέτωπόν του, από το όργιλον βλέμμα του και από την έξαψιν με την όποιαν έκίνει το ξιφος του. Εν τούτοις μετ

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ

στιγμαίαν σιωπήν τὸ μέτωπόν το, ἤθριατε. Ἦπλωσε τὴν χεῖρά του εἰς τὸν ὑπουργόν, καὶ ἀνασηκώσας αὐτόν: — Τὸ ἱατρικόν, εἶπε, ἦτο ἠρωϊκόν. Ἐπέτυχε τόσον τὸ καλλίτερον. Τὸν ἔνοχον δὲν θέλω νὰ τον μάθω ποῖος εἶνε, διότι δὲν ἤξεύρω οὐτ' ἐγὼ ἂν πρέπει

νὰ τον ἀνταμείψω διὰ τὴν μεγάλην ἐκδόλευσιν τὴν ὅποιον ἔκαμεν εἰς τὸ Κράτος, ἢ νὰ τον τιμωρήσω διὰ τὴν προσβολὴν τὴν ὅποιον ἔκαμεν εἰς τὴν δικαιοσύνην τῶν Κακαολῆ. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.) ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΠΤΗΝΟΥ

Ἐργώρισσα ποτε ἓνα πουλάκι τόσον χαριτωμένον, τόσο καλόν, ὥστε πρέπει νὰ σας διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν του. Ἀκούσατε.

Ἡ ζωὴ αὐτοῦ τοῦ πτηνοῦ ὁμοιάζει ἐν πρώτοις πρὸς τὴν ζωὴν ὄλων τῶν πτηνῶν τὰ ὅποια ἐγενήθησαν μέσα εἰς τὸ κλωβίον· οἱ γονεῖς τοῦ το ἀνέθρεψαν μὲ θωπείας καὶ περιποιήσεις πολλὰς διότι το ἠγάπων καὶ οἱ δύο πολὺ τὸ πτηνὸν ἔμαθε νὰ στέκη ὀρθόν εἰς τὸ ἄκρον τῆς λιγαριένιας φωλεᾶς του καὶ νὰ πηδᾷ ἐπάνω εἰς τὰ ραβδία τοῦ κλωβίου. Τὸ μικρὸν πτηνὸν ἦτο καταυχαριστημένον ἀπὸ τὴν ζωὴν τὴν ὅποιαν ἐπέγρα καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ ἑσπέρας ἔλεγε: κιοὺ! κιοὺ! μὲ τὸ ὅποῖον ἤθελε νὰ εἰπῇ εἰς τὴν γλωσσάν του, τί ὠρξία ποῦ εἶνε ἡ φωλεᾶ μου! τί καλὴ ποῦ εἶνε ἡ μητέρα μου! εἶμαι εὐτυχές! πολὺ εὐτυχές!

Ἀλλοίμονον! ἡ εὐτυχία αὐτὴ δὲν διήρκεσε πολὺ! Μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὅποιαν τὸ πουλάκι ἐτέντωνε τὸ ράμφος του διὰ νὰ λάβῃ τὴν βουκιᾶ, ὁ πατέρας του Καναρίνης τῷ εἶπε:

— Παιδί μου, ἀπὸ σήμερον δὲν θά σου δίδω πλέον νὰ τρώγῃς· πρέπει νὰ μάθῃς νὰ τσιμπᾷς μόνος σου τοὺς σπόρους.

Τοῦτο δὲν ἦτο πολὺ δυσάρεστον, διότι τὸ πουλάκι εἶχεν ἤδη τὸ ράμφος ἀρκετὰ σιερόν καὶ μόνον τὰς πρώτας ἡμέρας τῷ ἐφάνησαν σκληροὶ οἱ κόκκοι· ἀλλὰ μόλις ἔμαθε νὰ τρώγῃ μόνον του καὶ ἡ μήτηρ τοῦ τῷ εἶπε τὰ ἐξῆς σοδρὰ πράγματα:

— Ἀγαπητὸν μου παιδί, θὰ γίνῃ ἀνάγκη ν' ἀποχωρηθῶμεν εἰς ὄλιγον καιρὸν, θὰ κάμω ἄλλα παιδάκια διὰ τὰ ὅποια θ' ἀναγκασθῶ νὰ ἐξοδεύω ὄλον τὸν καιρὸν μου, διὰ νὰ τα περιποιῶμαι, καὶ θὰ μου χρειασθῇ ὀλόκληρος ἡ φωλεᾶ. Ἀπὸ σήμερον μου εἶνε ἀδύνατον νὰ σου κρατήσω θέσιν.

Καὶ ἦσυχ, μὲ λύπην, τὸ ἐξέβλεπεν ἀπὸ τὴν μικρὴν φωλεᾶν, εἰς τὴν ὅποιαν ἕως τότε εἶχε κάμει τόσον ὠραία δεικρά κάτω ἀπὸ τὴν πτέρυγα τῆς μητρὸς του.

— Εἶσαι μεγάλο τώρα, ἐξηκολούθησε, καὶ θὰ ἴδῃς μετ' ὀλίγον ὅτι δὲν ἔχεις πλέον τὴν ἀνάγκην μου.

Τὸ μικρὸν πτηνὸν εἶδε τότε ὅτι ἦτο πολὺ δυστυχές. Εἶχε τελειώσει λοιπὸν ἡ γλυκεῖα ἐκείνη ζωὴ ἡ γεμάτη ἀπὸ ἀγάπην καὶ ἀπὸ τρυφερὰς θωπείας.

Ναί, ἦτο ἀληθές, εἶχε γίνῃ βάρος καὶ ἐνόηλας εἰς τοὺς γονεῖς του, οἱ ὅποιοι εἶχον φανῆ τόσον καλοὶ πρὸς αὐτό· ὦ! δὲν ἤθελε νὰ τοῦς βροῦν διόλου, ἀλλὰ πῶς νὰ ἐξέλεθ; ἀπὸ τὸ κλωβίον; οἷα μὲ τὸ ράμφος του οὔτε μὲ τοὺς πόδας του ἠδύνατο ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν του. Τὸ μόνον τὸ ὅποῖον ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἦτο νὰ βλέπῃ τὴν κυρίαν του μὲ παρακλητικὸν ὄφρος ὁσάκις ἤρχετο ν' ἀναεώσῃ τὸ νερὸν ἢ τὴν τροφήν καὶ νὰ φωνάζῃ μὲ λυπητερὰν φωνήν: — Κιοὺ! κιοὺ!

Ἄλλ' ἡ δυστυχὴς κυρία του εἰςευρε μόνον ἑλληνικὰ δὲν εἰςευρεν ὅστε λέξιν ἀπὸ τὴν γλωσσικὴν τῶν καναρινίων, καὶ ἄρνευε τὸ πτηνὸν μέσα εἰς τὸ κλωβίον, μὲ τοὺς γονεῖς του.

Ἐπὶ τέλους ἡ κυρία Καναρίνη, τὴν ὅποιαν ἐβίαζεν ὁ καιρός, χάρασα τὴν ὑπομονὴν τῆς καὶ βλέπουσα ὅτι δὲν ἐμάντευε ὅτι ἤθελε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ κλωβίον ὁ υἱὸς τῆς, ἀπεφάσισε νὰ ἐκβάλῃ μερικὰ πτερὰ ἀπὸ τὸν δυστυχῆ καὶ νὰ τα ὑπάγῃ εἰς τὴν φωλεᾶν τῆς. Τότε ἡ κυρία τῆς ἐνόησε τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ καὶ ἔβαλε τὸ μικρὸν πτηνὸν εἰς ἄλλο κλωβίον, ἀπὸ τὸ ὅποιον, εὐτυχῶς, ἠδύνατο νὰ βλέπῃ τοὺς γονεῖς του.

Ἐν τούτοις αἱ πρώται ἡμέραι τῷ ἐφάνησαν πολὺ σκληραί. Τὸ νέον ἐκεῖνο κλωβίον ἦτο πολὺ μέγalon δι' ἐν μόνον πτηνόν, καὶ τὸ δυστυχές πολλὰς φορές ἠσθάνθη ὅτι ἐκρύωνε. Ἄλλ' ἡ μοναξία δὲν διήρκεσε πολὺν καιρὸν. Ἐπειτα ἀπὸ τρεῖς ἐβδομάδας ἡ κυρία του ἤνοιξεν ἐν πρῶτ' εἰς τὸ κλωβίον καὶ ἔδωκε μέσα τρία μικρὰ πουλάκια κατατρομαγμένα, καὶ χωρὶς ὄλα των τὰ πτερὰ ἀκόμη ἦσαν τὰ μικρὰ ἀδελφιά του, τὰ ὅποια εἶχον ἔδγει ἀπὸ τὰ νέα ὡς τῆς μητρὸς του. Καὶ αὐτὰ τὰ ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν φωλεᾶν γρηγορώτερον μάλιστα ἀπὸ τὸν πρωτότοκον, διότι ἡ μητέρα του εἶχεν ἤδη γενήσῃ ἄλλα ὡὰ καὶ ἠτομαζέτο νὰ γενήσῃ ἄλλα καναρίνια, ὥστε δὲν ἔμεινε θέσις δι' αὐτὰ εἰς τὸ κλωβίον.

Ὁ μεγαλειτέρος ἀδελφὸς ἐθυμήθη ποῖαν λύπην εἶχεν αισθανθῆ ὅτε τον εἶχον ἔξορίσει ἀπὸ τὸ μητρικὸν κλωβίον, καὶ συνεπάρθησε πολὺ τὰ μικρὰ ἀδελφάκια του. Τὰ κακόμοιρα! Εἶχον μόνον τὰ ἡμίση πτερὰ των, ἀλλὰ καὶ τὰ ράμφη των ἦσαν πολὺ μαλακὰ ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ σπᾶσον τοὺς ξηρούς κόκ-

κους τοῦ κεχρίου. Τὸ καλὸν πτηνὸν οὐδὲ στιγμὴν ἐδίστασεν ἀνέλαβε μὲ γενναίαν ἀπόβασιν τὸ ἔργον καὶ ἐτάγισε μὲ βουκιᾶν τ' ἀδελφάκια του ὡσὲν νὰ ἦτο γέρον πατέρας τῆς οικογενείας καὶ εἶχε πείραν ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα. Οὔτε στιγμὴν πλὴον δὲν ἐφρόντιζε διὰ τὸν ἑαυτὸν του, διότι τὴν πούλακια ἐπέμνων διαρκῶς καὶ ποτὲ δὲν ἐχόρτηνον, ὥστε ἔπρεπε νὰ τρέχῃ εἰς τὸ κουτί τοῦ κεχρίου νὰ τοῖς φέρῃ τροφήν· μόλις εἴρισκε κερὸν νὰ τρώγῃ βιαστικὰ, ὀλίγον. Ἡ ἐργασία αὐτὴ διήρκεσεν ἕως εἰς τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὅποιαν τὸ μικρότερον ἀπὸ τὰ τρία ἀδελφία του ἔμαθε τέλος καὶ αὐτὸ νὰ τρώγῃ μόνον του καὶ νὰ φροντίζῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν του· ὁ ζῆλος, ἡ ἀρροσίωσις, καὶ ἡ ὑπομονὴ τοῦ μεγάλου ἀδελφοῦ οὔτε ἐπὶ στιγμὴν δὲν εἶχον ὀλιγοστεύσει.

Τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὅποιαν ἐργώρισε τὸ μικρὸν

αὐτὸ πτηνόν, καὶ κατὰ τὴν ὅποιαν μοῦ διηγήθησαν τὴν ἀληθεστάτην αὐτὴν ἱστορίαν, ὁ μεγαλειτέρος ἀδελφὸς εἶχεν ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὰς οικογενειακὰς φροντίδας, μὲ ὄλας τὰς ἐργασίας τὰς ὅποιας ἔκαμνε, εἶχε φροντίσει νὰ μάθῃ νὰ τρῶγῃ, καὶ ἐκαλάει λοιπὸν μὲ ὄλην τὴν καρδίαν, πρὸς ἕφελος τῶν μικρῶν του ἀδελφῶν, τῶν ὁποίων κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶχε γίνῃ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς.

Ἦτο κατευχαριστημένον ἀπὸ τὴν τύχην του· ἀλλὰ τοῦτο δὲν με ἐξέπληξε διόλου· ὅποιος ἐκτελεῖ τὸ καθήκον του καὶ κάμνει καλὸν εἰς τοὺς ἄλλους εἶνε πάντοτε εὐχαριστημένον. Εἶθε οἱ μεγάλοι ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί, οἱ ὅποιοι θ' ἀναγνώσουν τὴν ἱστορίαν ταύτην νὰ μιμηθοῦν ὀλίγον τὸ κναρίνι, καὶ κατὰ τὴν ἀρχίση νὰ κελαῖθῃ εἰς τὴν καρδίαν των τὸ ὅποῖον θ' ἀξίση ὄλα τὰ τραγούδια τοῦ μικροῦ φίλου μας.

ΕΝ ΜΑΘΗΜΑ

Τὰ παιδία εἶχον ὑπάγει μὲ τὸν πατέρα των εἰς τὸν κήπον διὰ νὰ ἴδουν πῶς ἔκοπτε μετὰ εἰς τὰς κυψέλας τὰς ὠραίας μελόπητας.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Γιαννάκης, τί χαρὰ, μὲ τί ὄρεξιν θὰ φάγω!

— Ναί, εἶπεν ὁ πατὴρ του, θὰ σου δώσω, ἀλλὰ πρέπει πρωτίτερον νὰ μου γράψῃς εἰς τὴν πλάκα σου τί εἶδες ἐδῶ.

Ὁ Γιάννης τρέχει τότε εἰς τὸ δωμάτιόν του διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελίαν τοῦ πατρὸς του, σκοπεύων νὰ φάγῃ μετὰ ταῦτα ἀπὸ τὸ γλυκύτατον μέλι. Ἀλλὰ, δυστυχῶς δὲν ἠμάρτεσε νὰ εὑρῇ τὴν πλάκα του. Κάμνει ὄλα ἄνω κάτω δὲν ἀφίνει γωνίαν τοῦ ἐρμαρίου του καὶ τοῦ συρταρίου του ποῦ νὰ μὴ σκκλήσῃ. Τέλος τὴν εἰρίσκει· ἀλλὰ λείπει τὸ κονδύλιον· ἀρχίζει πάλιν τὰς ἐρεῦνας· πουθενὲν τὸ κονδύλιον. Τέλος ἀπελπισθεὶς νὰ το εὑρῇ λέγει εἰς τὸν πατέρα του:

— Πατέρα, ἂς μὴ γράψω τώρα, καὶ δόσε μου τὸ μέλι μου· ἄρνον γράφω ὅτι μου εἶπες.

Ἄλλ' ὁ πατὴρ τοῦ τῷ ἀπήνησε σοδρῶς:

— Ὅστις δὲν θέλει νὰ ἔχῃ τάξιν, πρέπει νὰ ὑποφέρῃ τὰς συνετείας τῆς ἀκαταστασίας του. Ἄν εἶχες τὰ βιβλία σου, τὴν πλάκα σου, τὴν τετραδιά σου, μ' ἓνα λόγον, ὄλα σου τὰ πράγματα εἰς τάξιν, ἂν ἦσο συνεθισμένος, ὁσάκις τα ἐμετεχειρίζετο νὰ τα ξαναβίλῃς εἰς τὴν θέσιν των, δὲν θὰ εἶχες ἀνάγκην τώρα νὰ τα ζητῆς παντοῦ. Τὸν καιρὸν τὸν ὅποιον ἐξώδευσε νὰ τα ζητῆς, θὰ ἔγραφε; ὅτι σου εἶπα. Λοιπὸν δὲν ἔχεις μέλι. Ἄλλως τε, παιδί μου, ἂν αἱ μέλισσαι ἦσαν ὀνηραὶ ὅπως σύ, δὲν θὰ ὑπῆρχε μέλι. Δὲν θὰ εἴρισκον καιρὸν νὰ ὑπάγουν εἰς τὰ βουνα ἢ τοὺς ἀγρούς νὰ συλλέξουν τὸν χυμὸν τῶν ἀνθέων.

Ὁ πατὴρ ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὸ ἔργον του, παρε-

τήρησε εἰς τὴν κυψέλην καὶ εἶδεν ὅτι τὰ πτερωτὰ ἐντομα εἰργάζοντο ἐπιμόπως.

— Βλέπεις; τῷ εἶπε· αὐτὴ τὰ ξυμπνα μικρὰ ἔφα ἡμποροῦν νὰ σε διδάξουν ὅτι σου λείπει, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν τάξιν. Αἱ μικραὶ τεχνίτριαι δὲν βίπτουν τὰ πράγματα ἐδῶ κ' ἐκεῖ κατὰ τύχην, μετὰ τὴν ἐργασίαν— ἀρ' οὐ ὄλα τακτοποιηθοῦν— δὲν ἡσυχάζουν. Ἐδῶ μερικὰ φροντίζουν ν' ἀπομακρύνουν ξένους τινὰς ἀδιακρίτους, ἐκεῖ ἄλλα σύρον ἐξῶ μερικὰ σώματα μελισσῶν, αἱ ὅποια ἀπέθανον ὡς φαίνεται ἐν τῷ ἐκοπιῶν τὴν μελόπητα.

— Ὡ ὦ! εἶπεν ἡ Φρύση, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Γιάννη, νὰ μὴ πού θέλει νὰ κοβιλήθῃ ἓνα πεθαμένο σῶμα· ἀλλ' εἶνε πολὺ βαρὺ καὶ ἐξήγητε βοήθειαν· τώρα εἶνε δύο καὶ τὸ ἔργον των εἶνε εὐκόλον.

— Μόλις, ἐξηκολούθησεν ὁ πατὴρ, μὴ μελόπητα φαίνεται ὅτι θ' ἀποσπασθῇ, μερικὰ ἐργατίδες πηγαίνων καὶ τὴν συγκαλοῦν μὲ κηρίον· ἄμα χαλάσῃ τίποτε, ἀμέσως τα ἐπιδιαρθρῶνν· τέλος ὄλα αἱ ἐργασίαι ἐκτελοῦνται μὲ τάξιν καὶ ἀκριβείαν ἀξιοθαύμαστον. Τί λέγεις, παιδί μου;

— Ἐχεις δίκαιον, πατέρα, εἶπεν ὁ Γιάννης, βλέπω πραγματικῶς τί τάξιν ἔχουν αἱ μέλισσαι, ἀλλὰ θὰ ἴδῃς ὅτι θὰ τὰς μιμηθῶ. Ποτὲ πλέον εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ εὑρῃς ἀφορμὴν νὰ παραπονεθῆς ἐναντίον μου καὶ νὰ με κατηγορήσῃς.

Ἀπὸ τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἐτακτοποίησε τὰ πράγματα τοῦ. Ἀπὸ τότε διατηρεῖ τάξιν εἰς τὰ βιβλία του, τὰ τετραδιά του, τὰ κονδύλια του, τὸ ἀβάκιόν του. Ἄν μείνῃ τόσον τακτικὸς καὶ ἀκριβὴς— καὶ θὰ μείνῃ— μίαν ἡμέραν θὰ γίνῃ πολὺ ὠφέλιμος εἰς τὴν κοινωνίαν.

Καὶ τὴν εὐτυχίαν ταύτην θὰ τὴν ἐφεύρῃ εἰς τὴς μελισσας.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΗΜΩΝ

Ποιούμεν γνωστόν ὅτι τὴν Διαχειρίσιν καὶ τὴν Διακπεραίωσιν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ» ὡς καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν κατανάλωσιν τῶν ἐκδεδομένων τόμων αὐτῶν ἀνεθέσαμεν εἰς τὸ ἐνταῦθα ἀρχαῖον καὶ πασίγνωστον ἐν Ἑλλάδι, Εὐρώπῃ καὶ Ἀνατολῇ Βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βιλμπεργ.

Διὰ τῆς πράξεως ταύτης οὔτε τῆς ἰδιοκτησίας τῶν περιοδικῶν μας ἀπαλλοτριούμεθα, οὔτε τῆς Διευθύνσεως αὐτῶν παραιτούμεθα, οὔτε τὸ πρόγραμμα αὐτῶν ἐν γένει τροποεῖται. Μόνον παρέχεται ἡμῖν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος πρὸς βελτίωσιν καὶ τελειοποίησιν αὐτῶν καθ' ὅλα καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἀκριβείας περὶ τὴν ἔκδοσιν, ἣτις ὀριστικῶς πλέον κανονίζεται ἀπὸ τοῦδε καὶ αἴρεται οὕτω πᾶσα τυχὸν ἀφορμὴ παραπόνων ἐκ μέρους τῶν συνδρομητῶν μας διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐκδόσεως.

Ἐπομένως εἰς τὸ ἔξῃς πᾶσα ἐπιστολὴ ἀφορῶσα εἰς τὴν Σύνταξιν τῶν περιοδικῶν μας δεόν νὰ ἀπευθύνεται ὡς καὶ πρὶν πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον Ὑδραίων.

Πᾶσα δὲ αἴτησις περὶ ἐγγραφῆς συνδρομητῶν ἢ ἀποστολῆς τόμων τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ δεόν νὰ ἀπευθύνεται μετὰ τοῦ ἀντίτιμου αὐτῶν πρὸς τὸ εἰρημένον Βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βιλμπεργ.

ΟΙ ΘΕΛΟΝΤΕΣ ΝΑ ΑΝΑΝΕΩΣΩΣΙ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ ΤΩΝ

διὰ τὸ ἔτος 1886 καὶ νὰ μὴ ἀπέλθῃ διακοπὴ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου παρακαλοῦνται νὰ πέμψωσι τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς εἰς γραμματόσημα ἢ χαρτονομίσματα διὰ συστημένης ἐπιστολῆς τῶν ὑπὸ τὴν ἔξῃς ἐπιγραφῆν:

Πρὸς τὸ Βιβλιοπωλεῖον **ΚΑΡΟΛΟΥ ΒΙΛΜΠΕΡΓ**, ὁδὸς Ἑρμοῦ **Εἰς ΑΘΗΝΑΣ.**

Τὰ δύο τελευταῖα φυλλάδια τοῦ λήγοντος ἐβδόμου ἔτους τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἥτοι τῆς 15^{ης} καὶ 31^{ης} Δεκεμβρίου ἐκδοθήσονται ἑμοῦ καὶ ταῦτα τὴν 31^{ην} Δεκεμβρίου ἔ. ἔ. Ἀπὸ δὲ τοῦ νέου ἔτους ἡ ἐκδοσις θὰ γίνεταί ἀ κ ρ ι β ῶ ς τὴν 15^{ην} καὶ 30^{ην} ἐκάστου μηνός.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὰ σχολεῖον ὁ διδάσκαλος ἀποτείνει πρὸς τὸν μικρὸν Λεάνδρον μὲν ἐρώτησιν ἐκ τοῦ μαθήματος τῆς ἱστορίας.

Ὁ μικρὸς Λεάνδρος μένει ἄφωνος.

— Μήπως σε στενοχωρεῖ ἡ ἐρώτησίς μου; λέγει ὁ διδάσκαλος.

Καὶ ὁ μικρὸς Λεάνδρος:

— Ἄ! ὄχι, κύριε διδάσκαλε, δὲν με στενοχωρεῖ ἡ ἐρώτησις, ἀλλ' ἡ ἀπάντησις.

Ἐπιπέδη ὑπὸ τοῦ Ἐπιπέδου

Δύο ψυχολόγοι συνδιαλέγονται ὁ εἰς καυχᾶται ὅτι εἶναι φιλόδιλος καὶ ὁ ἄλλος δὲ εἶναι κτηματίας.

— Ἐγὼ μὲ τὰ βιβλία μου εἰμπορῶ νὰ γεμίσω ἓνα σπίτι ὀλόκληρον, ἔλεγεν ὁ πρῶτος.

— Καὶ ἐγὼ μὲ τὸν κατάλογον τῶν σπιτιῶν μου εἰμπορῶ νὰ γεμίσω ἓν ὀλόκληρον βιβλίον, ἔλεγεν ὁ δεύτερος.

Ἐπιπέδη ὑπὸ τῆς Γραίας Δουκίνας

Οἱ ἀδελφοὶ Ἐλαφρόπουλοι ἐπῆγαν εἰς τὸ νεκροταφεῖον. Σταματοῦν πρὸ τίνος τάφου εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ ὁποῖου εἶνε κολλημένη ἡ φωτογραφία τοῦ ἀποθαμμένου.

Ὁ εἰς Ἐλαφρόπουλος ἀμα ἐπίβασε τὸ ἐπιτύμβιον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν ὅτι τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν τὸν ἔκοψεν ὁ σιδηρόδρομος ὅταν ἐξετροχιάσθη εἰς τὸ Κίστον, ἐρωτᾷ τὸν ἀδελφὸν του:

— Μὰ πῶς τὸν ἔκοψε ὁ σιδηρόδρομος, Μανώλη, ἀφοῦ αὐτὸς εἶνε ὀλόκαυρος ἐδῶ εἰς τὴν φωτογραφίαν;

Καὶ ἡ Μανώλης ἀφοῦ ἐσκέψθη πολλὰν ὥραν:

— Μὰ, φαίνεται, θὰ ἐφωτογραφήθῃ πρὶν τὸν κόψῃ.

Ἐπιπέδη ὑπὸ τοῦ Συμποθητικῶς